

40 lat

(1975-2014)

edukacji ekologicznej na Rajdzie „Kuratorka”

KRONIKA NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ I PORTRETY DZIAŁACZY

„Maciejówka” Maciejowiec

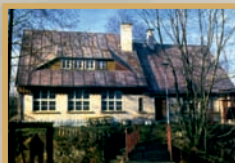
Łupki

„Dolomit” Rędziny

„Halny” Kamień

„Sokolik” Strużnica

Bogatynia

Zgorzelec

Bolesławiec

Lubań

Lwówek Śląski

Jelenia Góra

Kamienna Góra

Lubawka

„Wojtek”
Szklarska Poręba

„Złoty Widok”
Michałowice

„Skalnik” Bukowice

„Nad Złotną”
Jarkowice

„Liczyrzepa” Karpacz

Zdobywcy Złotego Medalu z Laurem

40 lat **edukacji ekologicznej** **na Rajdzie „Kuratorka”** **(1975-2014)**

KRONIKA NAJWAŻNIEJSZYCH
WYDARZEŃ I PORTRETY DZIAŁACZY

Opracowanie Zdzisław Gasz

Jelenia Góra – listopad 2014

Wydano ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze

Opracowanie **Zdzisław GASZ**

Autor i współpracujący z autorem (Kolegium Redakcyjne):

Zdzisław Gasz

Wenata
Stawicka-Czerska

Paweł Kasprzyk

Zdjęcia z archiwów prywatnych działaczy PTSM i LOP m.in. Marka Bergtrauma
(także dofinansowanie druku), Pawła Kasprzyka, Zdzisława Gasza
oraz z archiwum PTSM/LOP

Skład komputerowy
Paweł KASPRZYK
Wenata STAWICKA-CZERSKA

W skład Komitetu Honorowego 40-lecia Rajdu weszli:

Zofia CZERNOW – Posłanka na Sejm RP

Jacek WŁODYGA – Starosta Jeleniogórski

Walery CZARNECKI – Starosta Lubański

Józef Stanisław MRÓWKA – Starosta Lwówecki

Marcin ZAWIŁA – Prezydent Miasta Jelenia Góra

Henryk GOŁĘBIEWSKI – Prezes Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych

dr Andrzej RAJ – Dyrektor Karkonoskiego Parku Narodowego

Bogumiła TURZAŃSKA-CHROBAK – Wiceprezes WFOŚiGW we Wrocławiu

ks. kan. Bogusław SAWARZYN – Dziekan Dekanatu Szklarska Poręba

Witold RUDOLF – Burmistrz Miasta Piechowice

Pozycja wydana z okazji 40-lecia Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej –
najstarszej tego typu imprezy organizowanej niegdyś przez tzw. małe województwa
i ich Kuratoria Oświaty, stąd popularna nazwa Rajdu „Kuratorka”

Wydawca:
Wydawnictwo-Poligrafia AD REM
58-500 Jelenia Góra, ul. Okrzei 12
www.adrem.jgora.pl

ISBN 978-83-64313-67-7

I WSTĘP

*„Cudze chwalicie, swego nie znacie,
sami nie wiecie co posiadacie.”*

Stanisław Jachowicz

Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej, popularnie nazywany „Kuratorką”, to impreza, która narodziła się wraz z województwem jeleniogórskim w 1975 roku. Chociaż autorem nazwy był Teofil Ligenza vel Ozimek to pomysłodawcą i głównym organizatorem Rajdu od samego początku jest Zdzisław Gasz. To dzięki jego zaangażowaniu, systematycznej pracy i ciągłemu uporowi przy przezwyciężaniu wielu problemów, jakie pojawiały się przez 40 lat, udaje się organizować tak pożyteczną imprezę turystyczną. Osobowość Zdzisława Gasza sprawiła, że przy organizacji Rajdu każdego roku społecznie pracuje cała rzesza działaczy Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych. Chociaż w obecnych czasach praca społeczna nie jest zajęciem popularnym i docenianym przez innych, to organizatorzy Rajdu nic sobie z tego nie robią i nadal pracują społecznie na rzecz krzewienia zamiłowania do uprawiania prawdziwej turystyki wśród młodzieży.

Do tej pory podkreślano głównie wychowawczą rolę Rajdu. Wpływ turystyki kwalifikowanej na poznanie kraju, kształtowanie postaw moralnych i patriotycznych młodzieży, poprawę kondycji fizycznej. Teraz zaczynamy zauważać również ekonomiczne aspekty tego typu imprez turystycznych. Otóż, jeżeli od najmłodszych lat nie wykształcimy u dzieci i młodzieży zamiłowania do podróżowania, to w przyszłości nie będziemy mieli klientów na komercyjnym rynku turystycznym. Podróże będą przegrywać z zakupem innych dóbr konsumpcyjnych. Nie wykształci się w naszym społeczeństwie kultura podróżowania. Zatem można z całą stanowczością stwierdzić, że 40 lat tradycji Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej to ogromny wkład jego organizatorów w kształtowanie „społeczeństwa turystycznego” naszego regionu. Tym bardziej jeżeli uświadomimy sobie, że przez cały ten okres w czterdziestu edycjach Rajdu wzięło udział blisko 17 tys. uczniów i opiekunów.

Formułę organizacji Rajdu można uznać za modelową jak na ówczesne czasy. Pokazywała ona możliwość bardzo taniego i atrakcyjnego poznania swojej Małej Ojczyzny. W większości noclegi organizowano w szkolnych schroniskach młodzieżowych, a trasy rajdowe nie wybiegały poza region Ziemi Jeleniogórskiej. Element współzawodnictwa w postaci konkursu krajoznawczego oraz oceny postawy na trasie

rajdowej przyczyniał się do jeszcze lepszego poznania regionu. Choć teraz taka formuła „Kuratorki” wydaje się nieco archaiczna to ciągle znajduje swoich zwolenników, o czym świadczy frekwencja rajdowa. Rajd stał się też wzorem do naśladowania dla innych ośrodków turystycznych regionu, czego efektem były imprezy organizowane w Piechowicach, Lwówku Śląskim, Bolesławcu, Kamiennej Górze, czy Lubaniu.

Kadra pracująca przy organizacji Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej ciągle rozrastała się. Pozwoliło to na organizację również innych imprez turystycznych, o których można powiedzieć, że „wyrósł z Rajdu”. Należy wymienić m.in.:

- Turniej Turystyczno-Krajoznawczy PTTK,
- Wojewódzki Przegląd Piosenki Turystycznej (od 2003 roku także ekologicznej) – 25 edycji,
- Zimowy Złot Pieszo-Narciarski (25 edycji),
- Konkurs Krasomówczy,
- wycieczki szkoleniowe opiekunów szkolnych kół krajoznawczo – turystycznych oraz działaczy PTSM – 32 edycje,
- Ogólnopolski Kurs Nauczycieli-Kandydatów na Przodowników Turystyki Górskiej PTTK (25 edycji i 426 absolwentów).

Od kilkunastu lat rajdowa kadra współpracuje również z Zarządem Okręgu Ligi Ochrony Przyrody współorganizując konkursy i inne imprezy adresowane do dzieci i młodzieży.

Przekazywane do rąk czytelnika wydawnictwo poświęcone Jubileuszowi Czterdziestolecia Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej prezentuje szczegółowe kalendarium rajdowe, około 100 sylwetek osób związanych z Rajdem, wspomnienia i refleksje uczestników i organizatorów, a co najważniejsze szczegółowe dane statystyczne i zestawienia współzawodnictwa rajdowego. Te ostatnie to efekt skrupulatności Zdzisława Gasza, który jako geograf z wykształcenia, a historyk z zamiłowania gromadzi je ciągle z dokładnością najlepszego kronikarza.

Mam nadzieję, że to skromne wydawnictwo poświęcone Rajdowi stanie się znaczącym źródłem uzupełniającym współczesną historię turystyki na Ziemi Jeleniogórskiej, a wspomnienia uczestników i organizatorów Rajdu będą inspiracją dla innych osób przy organizacji podobnych imprez turystycznych, w tych skomercjalizowanych współcześnie czasach.

Po czterdziestu latach organizację Rajdu kontynuować będą następcy Zdzisława Gasza. Mam zatem nadzieję, że doczekamy kolejnych okrągłych jubileuszy tej Imprezy, czego z całego serca życzę Organizatorom i Uczestnikom.

dr Piotr Gryszel

Prezes Koła Przewodników Sudeckich w Jeleniej Górze,
wielokrotny uczestnik Rajdów

II O RAJDZIE NAPISALI...

Był sobie (nie...) jeden rajd [tekst z 2004 r.]

Od wielu już lat jestem opiekunem Szkolnego Koła Krajoznawczo-Turystycznego. Turystyka i krajoznawstwo odgrywają więc ważną rolę w mojej pracy i życiu. I to nie tylko jako atrakcyjny sposób spędzania wolnego czasu, ale również możliwość wzbogacania własnej osobowości oraz realizacji celów edukacyjnych poprzez poznanie regionu, kraju i siebie. Turystyka jest też formą aktywnego zdobywania wiedzy pozwalającą na prowadzenie samodzielnych obserwacji. Kształtuje postawy młodzieży, jej samodzielność i odpowiedzialność, a także umiejętność współzycia i współdziałania w zespole. Wzbudza zainteresowanie przeszłością, tradycją i kulturą – „Uczy, bawi i wychowuje”. Szczególną formą działalności turystycznej, realizującą wszystkie cele stawiane przed turystyką, jest na pewno rajd. W wielu takich imprezach wraz z młodzieżą brałam udział. Jednak najlepiej wspominamy chyba Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej, nazywany popularnie „Kuratorką”, w którym to kilkakrotnie startowaliśmy. Formuła Rajdu, proponowane trasy, konkursy i organizacja zawsze były bardzo dobrze przygotowane. Współzawodnictwo i rywalizacja przebiegały w przyjaznej i wesołej atmosferze, sprzyjającej większemu zaangażowaniu wszystkich uczestników. Nawet pogoda zawsze dopisywała ubarwiając nasze poczynania jesiennymi pejzażami. Najświeższe wspomnienia mamy oczywiście z ubiegłorocznej, XXIX edycji „Kuratorki”. Wybraliśmy wówczas trasę nr 4, która zaczynała się w Lwówku Śląskim. Trasa była dosyć trudna, ale jej pokonanie dało nam wiele satysfakcji, a poznanie wielu ludzi, mających podobne zainteresowania, przyczyniło się do wytworzenia sympatycznej atmosfery. Niespodzianką było też dla nas zakończenie w Karpaczu, gdzie po podsumowaniu wyników okazało się, że nasza drużyna zwyciężyła w kategorii szkół gimnazjalnych. Ale przecież nie wynik jest najważniejszy. Czas spędzony wspólnie z młodzieżą, trudy i zabawa wytworzyły specyficzną więź, która spowodowała, że zniknął dystans między nami i pojawiła się atmosfera sprzyjająca wzajemnemu poznaniu i zaufaniu. O poziomie imprezy świadczą również deklaracje uczestników, którzy zapowiedzieli swój udział w przyszłorocznej edycji Rajdu. Zresztą najlepszą oceną będą chyba zamieszczone poniżej opinie i wspomnienia samych uczestników.

Katarzyna Krawczyńska

Publiczne Gimnazjum nr 1 w Bogatyni

I Rajd „Piechowice 75”. Zespół LO Cieplice Śl.

I Rajd „Piechowice 75”. Nagrody dla zwycięzców

[tekst z 2004 r.]

W ubiegłym roku po raz pierwszy wzięłam udział w trzydniowym, XXIX Jeleniogórskim Rajdzie Młodzieży Szkolnej „Karpacz 2003”. Zawsze chciałam wybrać się na taką imprezę, lecz nigdy przedtem nie miałam okazji. Kiedy tylko dowiedziałam się, że są wolne miejsca w drużynie, reprezentującej nasze gimnazjum, nie traciłam czasu i szybko pobiegłam zapisać się, aby nie stracić szansy wyjazdu. Z oferowanych przez organizatorów tras, po uzgodnieniu z pozostałymi uczestnikami, wybraliśmy trasę nr 4. Czas przygotowań minął bardzo szybko.

26 września z pełnym wyposażeniem i książeczkami GOT stawiliśmy się na starcie „gotowi do boju”. Mimo, że trasa nie była zbyt łatwa, a na plecach dźwigaliśmy ciężkie plecaki, to i tak nie traciliśmy dobrych humorów i w całkiem niezłej kondycji dotarliśmy do schroniska we Wleniu. Organizatorzy zadbali o nas! Wygodne łóżko i gorąca kąpiel – to wszystko czego wtedy potrzebowaliśmy. Byliśmy bardzo zmęczeni, jednak starczyło nam sił, aby zapoznać się z przedstawicielami innych drużyn. Przegadaliśmy prawie całą noc! Przyznam, że było warto.

Drugiego dnia było jeszcze weselej. Przez całą drogę śpiewaliśmy, opowiadaliśmy legendy i wesołe historie, poznawaliśmy najciekawsze miejsca na trasie. Czas upływał bardzo szybko a droga do przebycia stawała się coraz krótsza. Kolejny nocleg mieliśmy w Jeleniej Górze. Spędzonego tam wieczoru nigdy nie zapomnę. Każda z drużyn prezentowała przygotowany program artystyczny. Śmiechu było co niemiara, „tańce, hulanki i swawole”. Nikt nie chciał iść spać. Nie pamiętam, żebym kiedykolwiek tak wspaniale się bawiła! Niestety, czas mijał zbyt szybko i nadszedł ostatni dzień Rajdu. Nasz wspaniały nastrój zakłócała świadomość faktu, że niedługo będziemy musieli rozstać się ze wszystkimi fantastycznymi ludźmi poznanymi na trasie. Pocieszała nas jednak myśl, że jeszcze nie raz spotkamy się na turystycznych imprezach i wędrownkach. Wszystkich też rozbawiła moja przygoda: buty nie wytrzymały trudów wędrowki i odkleiła się w nich podeszwa. Ale co tam buty! Zwłaszcza, że koledzy natychmiast zaoferowali swoją pomoc i chcieli zanieść mnie na metę. Na szczęście zapasowa para obuwia pozwoliła mi dotrzeć do końca o własnych siłach.

Zakończenie Rajdu odbywało się w Karpaczu, gdzie organizatorzy przygotowali na powitanie gorący posiłek. Po pokrzepieniu nadwątłych sił, rozłożyliśmy się na placu i wraz ze wszystkimi uczestnikami czekaliśmy na ogłoszenie wyników oraz oficjalne zakończenie Rajdu.

Ogromne wrażenie zrobiła na mnie zarówno ilość osób biorących udział w imprezie, jak i zaangażowanie organizatorów. Niespodzianką zaś było miejsce, jakie zdobyła nasza drużyna. Jednak nie smak zwycięstwa, ale wspaniała atmosfera, krajobrazy, organizacja i nieprzespane noce na długo pozostaną w mojej pamięci.

Chciałabym podziękować wszystkim osobom, które przyczyniły się do przeprowadzenia imprezy i pozwoliły mi przeżyć tak cudowne chwile.

Hania Czarnecka Bogatynia

[tekst z 2004 r.]

Rajd...Pierwsza myśl po starcie: „Ciężki plecak...”

Co będzie dalej? Zadawałam sobie pytanie: „Dlaczego zdecydowałam się na udział w tym „czymś”?!“

To były chwile słabości, które szybko mijały.

Potknęłam się o niejeden kamień, ale nie żaluję.

Co jeszcze tkwi w moich wspomnieniach?

Kawałeczek świata, wspaniali ludzie...

Może dla kogoś to niewiele, ale dla mnie tak nie jest.

Już nie mam żadnych wątpliwości.

Wiem, po co znalazłam się na XXIX Rajdzie Młodzieży Szkolnej,

Zrozumiałam, co w życiu jest ważne.

Zapamiętam to do końca świata i o jeden dzień dłużej!!!

Agata Borówko Bogatynia

[tekst z 2004 r.]

„Przybyliśmy, zobaczyliśmy i zwyciężyliśmy” – tak najprościej można byłoby opisać nasz udział w XXIX Jeleniogórskim Rajdzie Młodzieży Szkolnej. Dla nas jednak takie stwierdzenie jest niewystarczające. Jedno krótkie zdanie to za mało, by przekazać nasze odczucia i wrażenia po tej niezapomnianej imprezie. A naprawdę jest co opowiadać! Przez trzy dni z ciężkimi plecakami na ramionach dzielnie pokonywaliśmy trasę, wyznaczoną przez organizatorów. Trzeba przyznać, że była ona bardzo urozmaicona, gdyż w ciągu jednego dnia mogliśmy podziwiać różne krajobrazy: pola, lasy, góry a nawet miasta. Zdarzało się, że opadaliśmy z sił, ale widok jaki wokół nas się rozciągał, rekompensował zmęczenie, dostarczając jednocześnie niezapomnianych wrażeń. Podczas odpoczynków opowiadaliśmy sobie różne historie, śpiewaliśmy piosenki lub słuchaliśmy legend i podań ludowych o miejscach, które mijaliśmy. Przez cały czas na naszych twarzach gościł uśmiech. W czasie marszu obserwowaliśmy przyrodę i rozpoznawaliśmy różne gatunki roślin i zwierząt. Szczególnie interesujące były te rzadko spotykane. Wieczory w schroniskach urozmaicone mieliśmy przez różne zabawy i konkursy. Bardzo chętnie braliśmy w nich udział i doskonale się bawiliśmy. Wraz z innymi drużynami śpiewaliśmy piosenki turystyczne. Dobra atmosfera sprzyjała nawiązywaniu nowych przyjaźni. Kontakty z niektórymi rajdowiczami utrzymujemy do dziś.

Do rywalizacji podchodziliśmy na wesoło. Zależało nam nie tyle na wygranej, co na miłym spędzeniu czasu. W przyjemnej atmosferze nawet nauka wydaje się radosna. Do dzisiaj pamiętamy legendy i piosenki, jakie wtedy poznaliśmy. Bez problemu

rozpoznajemy i nazywamy różne gatunki roślin i zwierząt. Ta wiedza zostanie nam jeszcze na długie lata. Równie długo będziemy pamiętać wspaniałe spędzony na rajdzie czas. Na pewno weźmiemy też udział w następnym!

Agnieszka i Basia Sokalskie Bogatynia

O Kuratorce kilka refleksji [tekst z 2004 r.]

Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej, a właściwie „Kurorka”, bo tak nazywaliśmy zawsze tą największą imprezę turystyczną województwa jeleniogórskiego. Aż nie chce się wierzyć, że minęło już trzydzieści lat jak pierwszy raz na szlaki turystyczne ówczesnego województwa jeleniogórskiego wyruszyli młodzi turyści, aby poznawać uroki naszego regionu. Gdy Pan Zdzisław Gasz poprosił mnie abym przelała na papier kilka swych wspomnień związanych z tą imprezą najpierw poczułem się wyróżniony, ale tuż potem przyszła myśl „czy ja aby na pewno powinienem znaleźć się w gronie tych, którzy mogą już wspominać?”. Ale chyba tak.

Teraz kiedy siedzę przy komputerze, a na zegarze wybiła północ nachodzą mnie różne myśli, pojawiają się pytania. Po pierwsze to kiedy tak naprawdę zetknąłem się z „Kurorką”? Pamiętam tylko jeden fakt – zakończenie Rajdu w szkole we Wleniu. Zaczynam wertować różne materiały i znajduję – wpis w książeczce GOT:

23.09.1989 Piechowice PKP – Wodospad Szklarki – Michałowice – Grabowiec (teraz wiem, że powinno być Grzybowiec) – Jagniątków,

24.09.1989 Pilchowice Nieleśno – Klecza – Wleń

Obok adnotacja: *XV Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej – Przodownik GOT nr 4991 Maria Drozd.*

I tak oto ustaliłem początek. Przeglądając poźółkłą kronikę udało się przywołać jeszcze kilka wspomnień. Na zdjęciu z zakończenia Rajdu rozpoznaję Piotra Norko (Kierownika trasy), Mirosława Kobiałkę (opiekuna naszej drużyny), Tomasza Zabłockiego, Andrzeja Biegałę, Agnieszkę Ślusarską – połączoną drużynę Szkoły Podstawowej w Płuczkach Górnych (teraz nawet nazwę Płuczki piesze się przez „ó”) i Klubu Turystyki Pieszej „Niutek” w Lwówku Śląskim. Była to pierwsza wycieczka, na jaką pojechaliśmy po utworzeniu „Niutka”. Choć drużyna była już z tradycjami. Wcześniej w SP2 we Lwówku Śląskim jeździliśmy na wycieczki w ramach Kółka Miłośników Ziemi Lwóweckiej, ale po ukończeniu „podstawówki” każdy wybrał inną szkołę i tak koniecznym stało się założenie „Niutka”.

Wertując dalej książeczkę GOT znalazłem jeszcze kilka wpisów z Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej. Bo z imprezą związałem się na kilka kolejnych lat, przechodząc z czasem do grona organizatorów Rajdu. Kilkakrotnie prowadziłem samodzielnie, jako kierownik trasy Rajdu (raz nawet kolarską), zdarzyło się także, że

byłem zastępcą Komandora (chyba podczas XX Rajdu). To była dla mnie ogromna nobilitacja. Jeszcze jako uczestnik Rajdu zawsze z podziwem patrzyłem na wszystkich kierowników tras. Marzyłem, aby kiedyś stanąć tam na środku placu wśród nich i móc złożyć raport z przebiegu swej trasy. I stało się. Zaczynając studia w Jeleniej Górze pojawiłem się w oddziale PTSM. Pan Gasz zaproponował mi abym został zastępcą kierownika trasy. Mało nie podskoczyłem w biurze do góry z radości. Kierownikiem trasy miał być Roman Baniewski. Na odprawie przedrajdowej okazało się, że Roman nie może poprowadzić trasy i tak oto zostałem sam na placu boju. Pierwszy raz na Rajdzie w gronie organizatorów i od razu „na głęboką wodę”. Wtedy nie dostałem nawet zastępcy. Ale wszystko się udało. I tak trafiłem na kilkanaście lat do grona organizatorów – „Ludzi Gasza” jak o nich mawialiśmy. Marzenia czasem się spełniają!

Wspominając jesienne rajdowe wędrówki jedno wydarzenie automatycznie przychodzi mi na myśl. Było to jakieś trzy, może cztery lata temu. Trasa, którą prowadziłem przebiegała najwyższymi partiami Karkonoszy. Nocowaliśmy w schronisku „Strzecha Akademicka”. Drugiego dnia wędrówki planowane było wejście na Śnieżkę. Na dole przy „Śląskim Domu” pogoda nie wyglądała za ciekawie. Mgła okropna i od czasu do czasu deszcz. Większość drużyn zrezygnowała z wejścia na górę, ale znaleźli się tacy, którzy postanowili mimo przeciwności losu i pogody zdobyć „Królową Sude-tów”. Jako kierownikowi nie wypadało mi zostać w schronisku, dlatego też zaciskając zęby poszedłem po raz... dziesiąty na Śnieżkę. Po kilkunastu minutach okazało się, że pogoda staje się coraz ładniejsza, a my wspinając się do góry wychodzimy ponad chmury. Stając na szczycie wszystkim zapało dech – nie ze zmęczenia, ale na widok tego, co ukazało się naszym oczom. Pod nami morze chmur, nad nami słońce i piękna pogoda. I wtedy stało się to, na co niektórzy czekają całe życie chodząc po górach – po raz pierwszy i jak do tej pory jedyny zobaczyłem widmo Brockenu. To niesamowite uczucie widzieć swój cień rzucony na chmury, a nad nim aureola w kształcie tęczy. Dla takich chwil warto żyć. Chyba nigdy bym sobie nie darował gdybym tego dnia został w „Śląskim Domu”!!! To chyba najpiękniejsze przeżycie związane z Rajdem.

Teraz z perspektywy piętnastu lat z żalem wspominam tamten czas – okres kiedy „uczyłem się” turystyki, kiedy „uczyłem się” gór. Będąc zawodowym przewodnikiem i nauczycielem akademickim zdaję sobie sprawę jak wiele zawdzięczam tamtym wędrówkom, przygotowaniom do konkursów krajoznawczych na trasie, rywalizacji rajdowej. Żał tylko, że obowiązki zawodowe nie pozwalają mi nadal uczestniczyć w „Kuratorce”. Mam jednak nadzieję, że Panu Zdzisławowi wystarczy chęci i zapału do organizacji XXXI Rajdu. Wtedy zrobię wszystko, aby ponownie stanąć na starcie i może tym razem zobaczyć „Ogień św. Elma”.

Piotr Gryszel

Moje spotkania z „Kuratorką” [tekst z 2004 r.]

Po raz pierwszy wziąłem udział w XI Jeleniogórskim Rajdzie Młodzieży Szkolnej w 1985 r. i to chyba przez „mały przypadek”. Byłem „świeżym” absolwentem Nauczycielskiego Kursu dla Kandydatów na Przodowników Turystyki Górskiej, kiedy we wrześniu zadzwonił do mnie komandor Rajdu – mgr Zdzisław Gasz i poprosił o poprowadzenie jednej z tras tego Rajdu.

Na przedrajdowej odprawie kierowników tras otrzymałem przydział na trasę 3-dniową, materiały rajdowe dla drużyn oraz dla siebie, a także, co było bardzo ważne, poznałem mojego zastępcę – słuchacza Studium Turystyczno-Hotelarskiego z Jeleniej Góry, który w odróżnieniu ode mnie miał już doświadczenie, gdyż uczestniczył w poprzedniej „Kuratorce”.

Już w pierwszym dniu Rajdu, gdy wyszliśmy na trasę z Gryfowa opowiadał mi o swoich ubiegłorocznych doświadczeniach oraz zasadach obowiązujących podczas trwania Rajdu. Nie ustrzegłem się jednak błędów, gdyż na pierwszym noclegu w SSM „Halny” w Kamieniu poprosiłem jedną z ekip, aby przygotowała ognisko – i to był mój „duży błąd”. Jedna z opiekunek drużyny ze szkół średnich „zwróciła mi uwagę”, że nie powinienem proponować takich zadań żadnej z uczestniczących drużyn a tylko obserwować oraz oceniać poszczególne działania i zachowanie się młodych turystów. W tym momencie zostałem przez życie wprowadzony w arkana „rajdowej rywalizacji”, którą poznawałem przez kolejne dni trwania Rajdu. Kolejnym doświadczeniem było uczestniczenie w odprawie kierowników na mecie Rajdu w Mysłakowicach, gdzie kierownicy poszczególnych tras omawiali ich przebieg i wyniki na swoich trasach oraz przyznawali, poprzez głosowanie, puchary przechodnie dla najlepszych drużyn w poszczególnych pionach. Po odprawie zrozumiałem sens wypowiedzi opiekunki drużyny ZSE-T z Jeleniej Góry z pierwszego dnia Rajdu. Jej drużyna w końcowej klasyfikacji wygrała „moją” trasę, ale nie zdobyła pucharu.

Pierwsze rajdowe doświadczenie nie zniechęciło mnie do uczestnictwa w „kuratorce”, chociaż przez kilka następnych edycji Rajdu prosiłem sekretarza Komitetu Organizacyjnego Rajdu, aby raczej na trasę, której będę kierownikiem nie przyjmowała zgłoszeń ekip reprezentujących szkoły ponadpodstawowe.

Bardzo mile wspominam drużyny uczestniczące na „mojej” trasie podczas XIV Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej „Stara Kamienica 1988”. Wśród drużyn, oczywiście ze szkół podstawowych, była także świetnie przygotowana, z wielkim zaangażowaniem, ekipa gospodarzy. Kierownik SSM „Nad Złotną” w Jarkowicach, na odchodne ze schroniska powiedział mi, że tak wysprzątane schronisko, jak to uczyniły dziewczęta ze Starej Kamienicy „jeszcze nigdy nie miał”. Dziewczęta miały jednak bardzo dobrych konkurentów do pierwszego miejsca na trasie. Wydarzenia, które przyniósł drugi dzień Rajdu spowodowały, że „mój faworyt” niestety nie wygrał rywalizacji na trasie.

Podczas konkursu krajoznawczego, w SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu, dziewczęta miały ogromnego pecha losując, moim zdaniem, najtrudniejsze pytania z przygotowanego zestawu pytań krajoznawczych, co przy obowiązującym regulaminie i bardzo wyrównanym poziomie drużyn, pozbawiło ich szans na zwycięstwo, a szkoda.

Druga z uczestniczących na trasie szkół – drużyna z SP nr 3 w Kamiennej Górze otrzymała z kolei punkty karne za poważne uchybienie zasadom bezpieczeństwa wspólnej wędrówki. Opiekunka drużyny, „przeżywała mały kryzys” kondycyjny i na Budniki doszła dopiero po 15-20 minutach za swoimi turystami, Drużyna w ten sposób pogrzebała swoją szansę na zwycięstwo na trasie. Sprawdziło się więc przysłowie, które mówi „gdzie się dwóch bije, tam trzeci korzysta” i pierwsze miejsce zdobyła trzecia z drużyn – reprezentująca SP nr 1 w Wojcieszowie. Drużynie ze Starej Kamienicy „na pocieszenie” pozostała nagroda dla najlepszego reprezentanta gminy, gdyż na trasie zajęła trzecie miejsce.

Już po rajdzie opiekunka z SP nr 3 w Kamiennej Górze pokazała mi kronikę rajdową, w której widniał m. in. zapis, że „drużyna straciła 5 punktów za pozostawienie opiekunki na trasie”, które skutkowało zajęciem dopiero drugiego miejsca.

Ta przegrana była chyba jednak „matką” sukcesu już w kolejnej edycji Rajdu, gdyż we Wleniu okazali się nie tylko zwycięzcami trasy, ale także zdobyli upragniony puchar przechodni Kuratora Oświaty i Wychowania. Mogę mieć tylko małą nadzieję, że miałem w tym sukcesie młodych kamiennogórskich turystów również częsteczkę udziału.

Po raz ostatni na trasach Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej brałem udział w 1998 roku z zakończeniem w Wojcieszowie. Byłem wtedy zastępcą kierownika trasy nr 9 – dziecięcej kol. Pawła Kasprzyka z Lubawki. Współpraca z nim układała się bardzo dobrze, a uczestniczący w Rajdzie młodzi adepci turystyki oraz gospodarze noclegu – Dom Dziecka w Kaczorowie – spisali się bez zarzutu. Aktualnie kol. Paweł jest od kilku lat „prawą ręką” komandora Rajdu.

Ja jednak nie odszedłem na przysłowiową „turystyczną emeryturę”. Zdobyte podczas wieloletniego udziału w pracach Komitetu Organizacyjnego tegorocznego „Jubilata” doświadczenie obecnie wykorzystuję w trakcie organizowania licznych imprez turystyczno-krajoznawczych i ekologicznych na terenie powiatu kamiennogórskiego, w których współpracuję z szerokim gronem działaczy turystycznych oraz opiekunów drużyn, którzy swoje turystyczne szlify również zdobywali podczas Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej.

Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej, chociaż już nie jest „Kuratką” zawsze będę wspominał z wielkim sentymentem za miłą atmosferę stwarzaną zarówno podczas prac organizacyjnych jak i przebiegu poszczególnych jego edycji.

Jerzy Rubach

To już tyle lat? [tekst z 2004 r.]

A wydawałoby się, że niedawno spotkaliśmy się na odprawie, gdzie Komandor II Rajdu Zdzisław Gasz przydzielał nam zadania, przedstawiał kierownikom tras ich zastępców, informował o mogących się pojawić problemach.

Dla mnie był to pierwszy Rajd w roku 1976.

Przez te wszystkie lata w większości prowadziłem trasy 3, 4-dniowe. Dokumentowałem Rajdy na fotografiach. Oczywiście na początku czarno-białych. W latach 90-tych straciły one na znaczeniu. Wielu uczestników było już w posiadaniu aparatów fotograficznych, każdy mógł sobie zrobić zdjęcie i to kolorowe. Potem uwieczniałem wydarzenia na video.

Co zapamiętałem z tych lat? Nie sposób napisać o wszystkim: tyle tras, grup dzieci i młodzieży, szkół, miejsc, znajomych i nowo poznanych ludzi. I historie: mądre, zabawne, pełne zaskakujących niespodzianek, czasami mniej sympatycznych.

Opowiem historię, która przydarzyła się na jednym z nich. Moim zastępcą na trasie był miły młody człowiek, który od kilku lat wędrował na trasach Rajdu jako uczestnik. Po ukończeniu szkoły średniej pełnił funkcję zastępcy kierownika trasy. Była głęboka noc. Ze snu zbudził mnie dziwny dźwięk. Nie bardzo potrafiłem go zlokalizować i określić. Coś jak mruczenie, jednostajna recytacja. Zapaliłem światło. Jakież było moje zdziwienie, gdy ujrzałem mojego zastępcę, klęczącego przy łóżku z twarzą w dłoniach. Modlił się. Okazało się, że jest studentem seminarium duchownego. A zdziwiło mnie to dlatego, gdyż nie spodziewałem się takiego życiowego wyboru po chłopaku, którego zapamiętałem jako wesołka i duszę towarzystwa rajdowego.

Z tych niby zabawnych, ale irytujących pamiętam do dzisiaj nauczyciela– opiekuna drużyny, z którym co roku były jakieś kłopoty. W miejscu noclegu drużyna rozrosła mu się do nieprzepisowych 14 osób. Ulegając prośbie, pozwoliłem zanoć pod nadprogramowym gościom pod warunkiem, że będą zachowywali się spokojnie. W nocy się zaczęło: krzyki, wyjścia przez okno, odwiedziny u innych drużyn. Długo plułem sobie potem w obfitą brodę!.

Innym razem ten sam opiekun dopuścił się złamania Regulaminu, który nie pozwala korzystać ze środków lokomocji przy pokonywaniu trasy. Na punkcie kontrolnym nie doczekałem się drużyny, więc ukryty dyskretnie za pobliskim przystankiem PKS, wypatrywałem wspomnianych uczestników. Autokar się zatrzymał. Zauważyłem w nim delikwentów, którzy zobaczywszy mnie, błyskawicznie położyli się na podłodze autobusu. Autobus odjechał, a leniwi rajdowicze musieli pojechać dalej i wracać pieszo, co znacznie wydłużyło ich drogę do schroniska i oczywiście spóźnili się na kolację.

Po kilku takich historiach ubłagałem Komandora Rajdu, aby uwolnił mnie od towarzystwa pomyslowego Dobromira ze szkoły w Jeleniej Górze.

Zawsze bardzo surowo sprawdzałem wyposażenie drużyny przed wyruszeniem na trasę. Teraz po latach dowiaduję się od byłych uczestników, obecnej kadry Rajdu, w jaki sposób oszukiwali mnie. Np. sztucze i garnuszki wędrowały z tyłu za plecami uczestników, podawane szybko z rąk do rąk tak, że nie zdążyłem się zorientować, iż wyposażenie niektórych jest niekompletne.

Miłość do wędrówek po górach i zainteresowanie krajoznawstwem zaszczerpił mi nie kto inny, tylko mój nauczyciel geografii w szkole podstawowej i średniej... Zdzisław Gasz, Komandor „Kuratori” (tak skrótowo określaliśmy ówczesny *Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej*). Za namową Komandora po II Rajdzie rozpocząłem kurs przewodników sudeckich. Po jego ukończeniu stałem się wykwalifikowaną siłą w kadrze Rajdu.

Dzisiaj wzruszające są przypadkowe spotkania z uczestnikami rajdów, którzy po wielu latach mnie rozpoznają. Obecnie poważne panie i panowie z dumą przedstawiają swoich współmałżonków i pociechy. Wyciągają na wspominki i przypominają żarty, kawały oraz opowieści, których nie szczędziłem po męczącej wędrówce i dotarciu na nocleg. I co dziwniejsze: krążą one wśród następnych pokoleń do dziś. Ostatnio taka niespodzianka zdarzyła się na tegorocznym *Agatowym lecie* we Lwówku Śląskim, gdzie wśród kłębiącego się tłumu w ciągu dwóch godzin wypatrzyło mnie troje byłych uczestników Rajdów.

Moje życie jest bogatsze o doświadczenia i wspomnienia związane z Rajdem.

Także te utrwalone na zdjęciach i taśmie filmowej.

Znajomości i przyjaźnie tam zawarte trwają do dziś. Dane mi było poznać wiele pięknych miejsc, których nigdy nie zobaczyłbym, gdybym nie pełnił przez tyle lat funkcji kierownika trasy. I wciąż nie mogę się nadziwić, że minęło już kilkadziesiąt lat od chwili, gdy kończyłem swój pierwszy Rajd w Janowicach Wielkich.

Marek Bergtraum

Ostatni weekend września [tekst z 2004 r. aktualizowany w 2014 r.]

Wrzesień każdego roku jest dla ludzi związanych ze szkołą miesiącem szczególnym – rozpoczyna się nowy rok szkolny ze wszystkimi tego konsekwencjami. Trzeba wypełnić nowy dziennik lekcyjny, przedstawić dyrekcji rozkłady i pozostałą dokumentację, przeprowadzić zebrania z rodzicami, zbierać pieniądze na ubezpieczenie uczniów... A często nauczyciel, przygnieciony zawodowymi obowiązkami, żyje jeszcze wspomnieniami z wakacji i nie bardzo potrafi się z tym wszystkim uporać... Ale jest coś, co pozwala na chwilę oddechu w wirze pracy na początku roku.

Oto nadchodzi ostania sobota i niedziela września, wtedy rusza Rajd Kuratorski – można bezkarnie zostawić na dwa lub trzy [dawniej nawet na cztery!] dni szarą

szkolną rzeczywistość i iść w góry! Chyba jest to jeden z powodów popularności tej imprezy, że daje możliwość ucieczki w inny świat. Każdy, kto chodzi po górach wie, że na szlakach spotyka się prawie wyłącznie sympatycznych i ciekawych ludzi. Inni praktycznie nie występują powyżej pewnej wysokości nad poziomem morza. Tak też jest na Jeleniogórskich Rajdach Młodzieży Szkolnej!

Moje kontakty z „Kuratorią” sięgają ostatnich kilkunastu lat. Kiedyś zastanawiałem się, dlaczego poznałem tę imprezę dopiero jako nauczyciel, a nie wcześniej jako uczeń? Odpowiedź jest prosta: nie miałem szczęścia tak w podstawówce, jak i w technikum – nie trafiłem na nauczycieli zajmujących się turystyką. Co z tego, że z okien na lekcjach można było podziwiać Śnieżne Kotły albo rejon Śnieżki, gdy nikt w szkole nie organizował wycieczek i rajdów... Obchodząc jubileusz warto podkreślić decydujące znaczenie nauczycieli – opiekunów drużyn, bez których tak wielka impreza nie przetrwałaby czterdziestu lat, a tysiące uczniów nie przeżyłyby wielu przygód na szlakach. Uczniowie odchodzą ze szkoły, przychodzą następni, zmienia się skład drużyn i nic więcej. Jednak gdy [z nieważne jakich powodów] odejdzie opiekun – często jest to koniec turystyki w placówce, choćby nie wiem, jakie sukcesy wcześniej odnosiła!

W czterdziestoletniej historii Rajdu blisko ok. 1860 opiekunów poświęciło swój czas wolny w ostatnią sobotę i niedzielę września rezygnując m. in. z życia rodzinnego, a czasami też pokonując po drodze opór ze strony dyrektorów szkół [choć to wydaje się niemożliwe, jednak się zdarza – trasa trzydniowa od piątku, więc nie ma w pracy nauczyciela i jest problem z zastępstwami. Do tego doszło ostatnio – na polecenie MEN-u – rozlicznie z realizacji minimalnej liczby zajęć zrealizowanych w etapie edukacyjnym!]. „Kuratorią” daje co prawda możliwość zdobycia prestiżowych w naszym środowisku pucharów, ale chętnych jest znacznie więcej niż trofeów i jeżeli ktoś poszedł na trasę wyłącznie po sukces, może popsuć zabawę nie tylko swoim uczniom, ale także pozostałym rajdowiczom. Coś innego wyciąga tych ludzi z domów od 1975 roku – na szlakach spotyka się prawie wyłącznie sympatycznych i ciekawych ludzi, bo tacy chodzą na Jeleniogórskie Rajdy Młodzieży Szkolnej!

Doskonale widać to w środowisku opiekunów na Rajdzie. Uczestnicząc w „Kuratori”, po kilku latach znamy już wielu sobie podobnych pasjonatów z różnych stron byłego województwa jeleniogórskiego. Bez udziału w tej imprezie człowiek z Lubawki pewnie nie miałby znajomych ze Świeradowa, Płóczek, Bogatyni, Płakowic, Opolna czy Świerzawy. Szkoda tylko, gdy spotykamy się dopiero podczas zakończenia i nie ma czasu na rozmowę.

Przez czterdzieści lat, dzięki pracy Komandora Rajdu – Zdzisława Gasza i Kierowników Tras, pod opieką swoich Nauczycieli ok. 1880 drużyn (ponad 15 tysięcy młodych ludzi!) wędrowało jesienią każdego roku po Sudetach Zachodnich. Co roku uczestnicy, jak i ich opiekunowie – mieli możliwość poznania naszych gór i to nie

tylko najwyższych szczytów Karkonoszy. Odwiedzali wiele miejsc oddalonych od „oklepanych” szlaków i już wiedzą, gdzie leżą Łupki lub Niedamirów, a nawet Ry-chorska bouda! Podsumowując efekty czterdziestu „Kuratorek” nie wolno zapominać o ich walorach poznawczych!

Uczestników widzę nie na trasie, lecz dopiero na mecie Rajdu. Są zmęczeni wędrówką i innymi przeżyciami [np. nocleg na nowym miejscu, może pierwszy raz w życiu z dala od domu, nie do końca pozwolił na regenerację sił?!], ale w ogromnej większości zadowoleni. Szczególne powody do radości mają zwycięzcy – zdobywcy Pucharów i innych nagród. Po uroczystym zakończeniu pospieszenie odjeżdżają w różne strony, ale na odchodnym niejeden nie zapomni powiedzieć: „Dziękujemy, Do zobaczenia!”

Przygotowanie i przeprowadzenia tak dużej imprezy turystycznej dla dzieci i młodzieży wymaga wiele pracy – co do tego nikt nie ma chyba żadnych wątpliwości! Od 1975 r. Komandor niedługo po zakończeniu, najpóźniej na początku zimy, zaczynał myśleć i działać, aby nie zabrakło pieniędzy na następny Rajd, aby zaplanować atrakcyjne trasy i noclegi w odpowiednich miejscach, tak by przed wakacjami wszystko było gotowe. Wszystko wskazuje na to, że tej zimy będzie inaczej...

Ostatnim akordem uroczystości zakończenia XL Jubileuszowego Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej „Piechowice 2014” była niespotykana wcześniej ceremonia: Komandor Zdzisław Gasz uroczystie przekazał flagę rajdową i obowiązki organizatora imprezy w nowe ręce, zamykając tym samym ważny rozdział Swojej działalności turystycznej. Na kolejną, czterdziestą pierwszą „Kuratorkę” od Świeradowa zaprosiła nas Teresa Fierkowicz.

Nie wiem, czy to zbieg okoliczności, ale niedługo po tym, jak w Warszawie na szczytach władzy znalazła się kobieta, podobnie stało się na Rajdzie – ostatni weekend września 2015 r. organizuje nam Pani Komandor!

Komandorowi pierwszych czterdziestu Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej, Zdzisławowi Gaszowi serdecznie i gorąco dziękujemy, a nowej Pani Komandor – Teresie Fierkowicz życzymy powodzenia i sukcesów na tym zaszczytnym stanowisku!!!

Paweł Kasprzyk

Moje fascynacje przyrodą i jeleniogórskie rajdy [tekst z 2004 r.]

Większość ludzi ma swoje fascynacje. Są one często bardzo różne. Znam wiele osób, które posiadają bardzo oryginalne zainteresowania, zamiłowania, hobby, czy też pasje. Dla mnie w treści powyższych sformułowań kryje się fascynacja żywą górską przyrodą. Od wielu lat pasja ta zajmuje większość mojego wolnego czasu.

Człowiekiem, który docenił moje zainteresowania jest Zdzisław Gasz. Nasza współpraca od wielu lat dała mi szansę rozwoju i podzielenia się swoją wiedzą, doświadczeniami i przekonaniem z innymi. Praca z młodzieżą o zainteresowaniach turystyczno-przyrodniczych dostarcza mi wiele radości. Od 1991 roku corocznie prowadzę dwutygodniowy obóz wędrowny młodych przyrodników organizowany przez Zarząd Okręgu Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze. Wcześniej kilkakrotnie, a od roku 1992 corocznie prowadzę trasę ochrony przyrody w Jeleniogórskich Rajdach Młodzieży Szkolnej.

Czym jest dla mnie ten Rajd? Pierwszym skojarzeniem z „wrześniem”; dającą wiele radości jesienną wędrówką po przyrodniczych szlakach Sudetów Zachodnich; spotkaniem z wieloma wspaniałymi ludźmi; poznaniem nowych, młodych przyrodników; bodźcem do głębszego poznania atrakcji krajoznawczych naszego regionu; przekonaniem, że szczęścia nie trzeba daleko szukać; podziwianiem przepięknych, jesiennych pejzaży górskich; odkrywaniem zaskakujących ciekawostek i tajemnic przyrody.

Praca i obowiązki kierownictwa trasy, przy zachowaniu czystego sumienia i obiektywizmu, w tym zestawieniu, wcale nie są uciążliwe. Mam przekonanie, że niniejsza publikacja, to również doskonała okazja na przekazanie kilku praktycznych uwag dla tych, którzy zechcieliby bliżej poznać świat przyrody. Niestety praktyczna znajomość otaczającego nas środowiska przyrodniczego jest powszechnie znikoma. Mogłem to również zaobserwować w czasie rajdów, dlatego chciałbym przekazać kilka wskazówek jak można to zmienić. Obserwujmy więc nasze otoczenie – wiele w nim ciekawostek. Rozpoznajmy drzewa, krzewy, rośliny zielne po liściach, łodydze /pniu/, kwiatach, owocach, nasionach. Określajmy gatunki zwierząt, zaczynając od ptaków. Zróbmy to po wyglądzie, sylwetce, sposobie lotu, głosie wabiącym lub śpiewie. Używajmy atlasów, kluczy, rysujmy, fotografujmy. Najwięcej można zaobserwować wcześniej rano, zachowując się bardzo cicho. Gdy tego posmakujemy, będziemy o wiele bogatsi. Obcowanie ze światem naturalnej przyrody, to najprostsza recepta na zdrowie psychiczne i fizyczne. Miłośnicy przyrody, to wspaniali, życzliwi ludzie. Każde spotkanie z byłymi uczestnikami Rajdów i ich opiekunami jest zawsze niezwykle miłe. Wszystkim uczestnikom Rajdu, byłym i przyszłym, życzę choć części takiej radości z wędrowania, jaką przeżyłem sam i „, długich, zielonych szlaków.

Piotr Norko

[tekst z 2004 r.]

**„...Wchodzi się tu jak do chatki na kurzej łapce,
a mieszka jak w domku z piernika....”**

Turysta

Szkolne Schroniska Młodzieżowe w rejonie Jeleniej Góry są właśnie takimi skromnymi obiektami, w których czasami udaje się zaszcześcić chęć w odwiedzających je – do powrotu.

Mało istotne są tu luksusowe warunki obszernych apartamentów. Dla młodego turysty ważna jest atmosfera, dusza. Tworzą je pracownicy schronisk (kierownik i obsługa). Każdy dzień, każdy miesiąc, każda pora roku wymaga od personelu schroniska spełniania innych zadań, ale zawsze są to zadania skierowane na młodego turystę i jego potrzeby.

Wiedza z zakresu pedagogiki, krajoznawstwa i turystyki oraz organizacji i zarządzania kierownika schroniska, wsparcie w tworzeniu klimatu przez współpracowników są elementami charakteryzującymi specyfikę poszczególnych obiektów.

W ciągu 30 lat wędrówek na trasach popularnej „Kuratorki” uczestnicy niejednokrotnie charakteryzowali nasze schroniska; to tekstem piosenki, to sposobem podziękowania, czy też skojarzeniem zawartym w motcie niniejszej refleksji...

„Skalnik” w Bukowcu – to dworek, przebywając tam turyści odkrywają arkana artystyczne swojej duszy, o czym świadczą licznie pozostawione po plenerach malarskich obrazy.

„Liczyrzepa” w Karpaczu – to cicha i ciepła stacja witająca zziębniętych pachnącym posiłkiem i stylową świetlicą.

„Wojtek” w Szklarskiej Porębie zawsze osuszy przemoknięte obuwie, pozwoli odpocząć nogom po trudach marszów.

„Sokolik” w Strużnicy przywita ciepłem kaflowego pieca i zrelaksuje szmerem górskiego potoku.

„Złoty Widok” w Michałowicach zadba o pogłębienie naszych wrażeń poprzez kontakt z artystami osiadłymi w tej górskiej enklawie Piechowiec.

„Halny” w Kamieniu przytuli nas po trudach na szlakach, zadba o naszą wygodę... i trochę rozleniwi.

„Bartek” w Jeleniej Górze zziębniętego i zmokniętego witał ciepłem wnętrza, uśmiechem i życzliwością personelu...

„Nad Złotną” w Jarkowicach pachniało zawsze majowym miodem i arcydzięglem.

„Dolomit” w Rędzinach ogrzewał zbłąkanych po przejściu przez Przełęcz i zbierał zapachy grzybobrania.

„Łużyce” w Łagowie kusily nas pięknem ogrodu i refleksyjną ciszą.

Jest rok 1990 – wyciąg z kroniki...

...zbliza się termin XVI Rajdu Młodzieży Szkolnej. Pogoda płata figle. Wrzesień jest chłodny, wietrzny, i deszczowy. Schronisko przygotowuje się na przyjęcie zmokniętych i zziębniętych uczestników. Tymczasem... niespodzianka, sobotni rano przywitał młodych turystów słońcem i odbitymi w nim wszystkimi barwami jesieni. Zmęczeni – weseli, zdyszani – pełni wrażeń, ogorzali słońcem i wiatrem, chętni do podejmowania dalszych wyzwań zjawili się uczestnicy „Kuratorki”. Po spożyciu – samodzielnie przez drużyny przygotowanego – rajdowego posiłku, kierownik trasy, pan profesor Teofil Ligenza vel Ozimek zarządził – zgodnie z regulaminem Rajdu – przeprowadzenie konkursów: „Krajoznawczego” i „Znajomości zabytków na trasie”. Przedstawiciele drużyn odpowiadali, przypominali, zapoznawali drugich z ciekawostkami swoich tras... I choć tylko jedna drużyna mogła wygrać w każdym z konkursów, wygranymi byli wszyscy – cel edukacyjny tak wędrówek jak i pobytu w schronisku – został osiągnięty, po konkursach rajdowa brać się rozśpiewała. Gitara oddając swoje dźwięki w schronisku pozostawiła w nim wrażenia z przebytych szlaków, pozostawiła część swojej duszy. Niechętnie tego wieczora szli wszyscy spać... sny mieli śpiewające... rano z zapalą ruszyli na ostatni etap – ku zakończeniu Rajdu, do Sobieszowa.

W schronisku rozbrzmiała cisza... ale nie... w jego ścianach pozostały treści piosenek i dźwięki gitary, pozostały, by witać następnych turystów, by zaszcześcić w nich potrzebę szukania i odkrywania... i czegoś jeszcze.

Minęło 14 lat, młodzi z roku 1990 dziś – jako dorośli – wędrują po górach z kolejnym pokoleniem, wracają do naszych „chatek na kurzych łapkach i czują się w nich jak w domkach z piernika...”

Elżbieta Krausiewicz były wieloletni kierownik SSM „Bartek”

Z warsztatu komandora wspomnień kilka... [tekst z 2004 r.]

Kiedy w 1975 r. jako świeżo upieczony wizytator turystyki, krajoznawstwa i geografii również świeżo powołanego jeleniogórskiego Kuratorium Oświaty i Wychowania zainicjowałem, a następnie przy współpracy z moimi kolegami po fachu – Barbarą Lesiak, Franciszkiem Frydrykiem i Andrzejem Morawskim oraz „Profesorem” (Teofil Ligenza vel Ozimek) zrealizowałem I Rajd nigdy nie przypuszczałem, że doczekam jego trzydziestej edycji. Z moich pierwszych współpracowników nikt już nie działa przy organizacji Rajdu, najdłużej bo aż 25 lat dotrwał najstarszy z nich – „Profesor”.

I gdyby mi ktoś zadał pytanie, czy łatwiej się kiedyś organizowało, czy dzisiaj miałbym wielki kłopot z daniem jednoznacznej odpowiedzi. Zaczynaliśmy w niewielkiej grupce, mieliśmy dużo zapalą a znacznie mniej doświadczenia szczególnie

tego organizacyjnego, chociaż byliśmy kwalifikowanymi turystami. Ubogie było nasze zaplecze kadrowe wśród nauczycieli, w szkołach jeszcze nie znano imprezy. Z trudem skompletowaliśmy obsadę kierowniczą na 6 tras. Trochę łatwiej było z pozyskiwaniem środków szczególnie tych państwowych. No i znacznie lepiej było z publiczną komunikacją, przede wszystkim PKP, która umożliwiała dosyć swobodne planowanie różnych tras, dowozów na start i odjazdów z mety Rajdu. Dzisiaj tę lukę po PKP uzupełniają częściowo busiki.

Mijały lata, Rajd się stabilizował, obrastał w tradycję, pozyskiwał coraz szersze grono zwolenników. Z wolna upowszechniała się popularna nazwa „Kurorka”, nie bardzo nawet wiadomo przez kogo wylansowana. Osobiście przypuszczam, że przez bardzo wtedy aktywne środowisko bolesławieckie, dzisiaj prawie nieuczestniczące w Rajdzie. Z Bolesławca przychodziły wspaniałe przygotowane drużyny kierowane m. in. przez Kazimierza Małką, Romka Binkiewicza, Lucynę Dygas czy Janinę Rydz. Szkoda, że ten etap historii Rajdu już się od paru lat zakończył.

Życie ma jednak swoje prawa i toczy się dalej. Dziś mogę z satysfakcją powiedzieć, że wspaniałych bolesławiaków godnie zastąpili ich następcy m. in. ze środowiska bogatyńskiego (Marek Łabędź, Kasia Krawczenko, Janusz Błażkow), zgorzeleckiego (Ulka Białach, Tadeusz Prawelski), zawidowskiego (Robert Wochna), lubaweckiego (Ewa Bienias, Anna Pękała i Mariusz Kowalczyk z pobliskich Miskowic). Aktywne od szeregu lat jest środowisko lwóweckie (Mirosław Kobiółka i inni), kowarskie i od początku Rajdu niezawodne szkoły piechotnicze prowadzone przez wielu opiekunów. Sztandarową postacią wśród szkół jeleniogórskich był w tym roku zmarły Józef Czurka. Dzięki tym ludziom i wielu innym z imienia niewyliczonym Rajd funkcjonuje pokonując różne progi i bariery.

Tych zaś nie brakowało. Były nimi głównie przełomowe momenty w naszej historii. Lata 1980-81 i 1989-91 wyraźnie odbiły się na frekwencji rajdowej, a nam organizatorom przysporzyły wiele kłopotów. Innym, z którym borykamy się do dziś to postępujące zubożenie społeczeństwa, ale mniej niekorzystne jest również coraz większe wygodnictwo, uciekanie od wysiłku fizycznego, które objęło znaczną część środowiska szkolnego. Nauczyciele powiedzą zaś, że kiedyś płacono za zajęcia pozalekcyjne.

Najbardziej kryzysowym dla Rajdu okazał się rok 1999, kiedy to dokonano w Polsce reformy administracyjnej likwidując tzw. małe województwa, a wprowadzając powiaty i województwa – giganty. Główny do tej pory organizator – obok ZOW PTSM – Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze przeniosło się do odległego Wrocławia. Nie udało się niestety nowego Kuratorium zainteresować naszym Rajdem i gdyby nie pomoc Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze historia Rajdu zakończyłaby się na 24 edycji. Obu starostom – Ryszardowi Brołowi (I kadencja) i obecnemu Jackowi Włodczydzemu jestem osobiście wdzięczny za okazaną życzliwość.

Rajd po krótkim kryzysie 1999 r. (XXV edycja w Michałowicach) wrócił niemal

do dawnej formy. Jednak poszatowanie terenu byłego województwa na niewielkie powiaty działa w pewnym sensie negatywnie do dziś. Wspominałem już o odejściu szkół bolesławieckich, to samo można powiedzieć o szkołach lubańskich i częściowo kamiennogórskich (z wyjątkiem Lubawki). Zatracają się dawne więzi, nowe powiaty tworzą własne imprezy, jednym słowem dawny wojewódzki monolit rozluźnia się.

Moim zdaniem ogromnym osiągnięciem Rajdu jest wytworzenie wokół niego szerokiego, zaangażowanego grona działaczy. I są to działacze coraz wyżej kwalifikowani turystycznie. W ostatnich latach już regułą staje się to, że niemal wszyscy kierownicy tras są przewodnikami sudeckimi, a i wśród zastępców też można znaleźć sporo przewodników czy przodowników turystyki górskiej. Jest to między innymi efekt prowadzonej od ponad 20 lat akcji szkoleniowej dla nauczycieli w postaci ogólnopolskich kursów przodowników turystyki górskiej czy organizacji jedynej tego typu w Polsce akcji zdobywania tytułu „nauczyciel – krajoznawca” podczas kursów drugiego stopnia (do tej pory 95 absolwentów). Dla wielu z nich Rajd jest okazją do autentycznego przeżycia przygody turystycznej. Wszystkim im jestem niezmiernie wdzięczny za zaangażowanie swojego czasu i entuzjazmu. Tym najbardziej wytrwałym – Danusi Bartosiewicz, Markowi Bergrbaumowi, Marii Drozd, Krzysiovi Walusiakowi i „Profesorowi” chcę szczególnie podziękować. Cieszy mnie również to, że towarzyszy mi coraz liczniejsza grupa tych, którzy później zaczęli, ale potrafią to robić nieraz z wielką klasą a często dużą specjalizacją np. Piotr Norko na trasach ochrony przyrody, czy Adam Rodziewicz na trasach imprez na orientację. Wspominając tak ciepło obsługę tras byłbym bardzo niewdzięczny zapominając o roli, jaką w każdym Rajdzie odgrywają członkowie sztabu. To ich mrówczej, wielogodzinnej pracy – szczególnie osób pełniących funkcję sekretarza Rajdu – zawdzięczamy dobre przygotowanie tego wszystkiego, co składa się ogólnie na właściwe przeprowadzenie imprezy. Wśród nich na szczególne uznanie zasługują nieżyjąca już Krystyna Januszkiewicz oraz Elżbieta Bilska i Irena Sokołowska.

Nieraz pytają mnie turyści, ale także ludzie z turystyką niezwiązani, czy nie mam już dosyć tyluletniej organizacji, czy nie odczuwam znużenia. Przecież to Pana kosztuje ogromnie dużo wysiłku i czasu, który mógłby Pan przeznaczyć np. na podróżowanie, które przecież jest Pana pasją czy na organizowanie mniej czasochłonnych imprez. I muszę przyznać, że coraz trudniej jest mi na te pytania odpowiadać. Z Rajdem jestem silnie związany uczuciowo, a przywiązanie to bierze się z poniesionego trudu i przeżyć, których przez te 30 lat nie brakowało. Z drugiej strony racją jest, że miałbym uwolnione dziesiątki, a nawet setki godzin przeznaczonych corocznie na przygotowanie niemal każdego fragmentu imprezy. Z tylu ludźmi – organizatorami i uczestnikami się zżyłem i szkoda mi od tego wszystkiego odejść. Boję się chyba pustki, która może się wytworzyć. W efekcie nie umiem sobie dać rady z dylematem i luję się nadzieję, że jakieś wydarzenia pomogą mi w podjęciu ostatecznej decyzji. Gdyby nie ta moja systematyczność, zamiłowanie do tradycji i turystyki sprawa byłaby prosta.

Zdzisław Gasz

Ja o „Kuratorkach” [tekst z 2014 r.]

Bywałam od 1976 r. czyli od II Rajdu z metą w Janowicach Wielkich, łącznie chyba 33 razy, zawsze jako kierownik trasy, a przerwy wymuszało życie. Najczęściej prowadziłam trasy trzydniowe, takie były najlepsze dla mnie. Zdarzało się, że każdego wrześniowego tygodnia byłam w górach z plecakiem i młodzieżą.

Organizatorzy zapoznawali kierowników tras z instrukcjami na odprawach, wtedy też otrzymywaliśmy materiały dla młodzieży, a w trudnym okresie naszej kartkowej rzeczywistości też herbatę i cukier, z czego należało wieczorem i rano przygotować ciepłe napoje dla wędrowców. Wymagało to sporo czasu, by mieć wrzątek przygotowany na węglowym piecu schroniskowej kuchni.

Wysoko punktowaną konkurencją rajdową było wyposażenie młodego turysty we wszystko potrzebne, w tym okrycie przeciwdeszczowe. Ładnie prezentowały się drużyny w jednakowych kurtkach, tzw. „kangurkach”. Świeradowska młodzież otrzymała je w 1996 r., gdy XXII Rajd u nas się kończył, a trasy prowadzące przez Grzbiet Kamienicki Gór Izerskich obfitowały w mokradła, a do tego deszcz padał cały czas.

Wrzesień to piękny miesiąc obfitujący w przyrodnicze atrakcje. I tak czasami słyszeliśmy odgłosy dzikich zwierząt, obserwowaliśmy lub krótko pomagaliśmy ludzi pracujących przy wykopkach. Podziękowaniem za pracę były czasem pieczone ziemniaki. Pychota. Widziałem przy tych pracach Profesora Ligenzę vel Ozimka i młodzież tej trasy. Choć moje relacje z Profesorem były chłodne, to ceniłam jego skrupulatność.

Młodzież była chętna do różnych prac, więc sprzątaaliśmy góry, pomagaliśmy w pracach, o które prosił kierownik schroniska, np. grabienie liści.

Trzeciego dnia Rajdu przechodziliśmy na czas zimowy [obecnie następuje to miesiąc później, w końcu października], a zyskana godzina była korzystna, bo zmęczenie dawało się już odczuć, a także chętnie poznawaliśmy przygotowane na mecie wystawy znaczków rajdowych, tablice z ciekawostkami o trasach lub Rajdzie.

Rajdy, piesze wędrowki to doskonała szkoła życiowego doświadczenia. Noclegi, samoobsługa w schronisku, przestrzeganie regulaminu, obowiązujących zasad się na to składa. Schroniska młodzieżowe cieszyły się zainteresowaniem, a serwowane w niektórych naleśniki zawijane w rulonik uczestnicy pamiętają do dziś.

Zarząd Oddziału PTSM w Jeleniej Górze na plenum 21 lutego 1986 r. podjął decyzję o przedzieleniu schroniskom opiekunów dla lepszego działania. Otrzymałam taki przydział potwierdzony wręczonym mi stosownym pismem, podpisanym przez Sekretarza Oddziału mgr Zdzisława Gasza. Zostałam opiekunką schroniska „Halny” w Kamieniu koło Mirska. Do dziś posiadam ten dokument [...]

Rajd cieszył się popularnością, wypadało w nim być, stąd też wzrost liczby tras i uczestników. Cieszę się, że i ja tu byłam. Prowadziłam różne trasy: ochrony zabytków,

ochrony przyrody, ale najczęściej ogólne. Jedno z pytań samarytanki przygotowane przez pana doktora Stanisława Sobińskiego brzmiało: podaj przykłady resuscytacji. Termin ten był trudny, bardzo fachowy, a chodziło o udrożnienie dróg oddechowych.

Zostawiłam karteczki – identyfikatory rajdowe oraz znaczki, które chętnie przekażą organizatorom. Cieszę się oglądając rocznicowe wydawnictwa i tak przypominam sobie tamten czas. Raduję się, że spora liczba byłych turystów młodzieżowych, dziś już są to dorośli, nadal mają kontakt z wędrowaniem dla przyjemności lub zawodowo. Gratuluję turystycznej pasji wszystkim i życzę wielu radości na szlaku.

Dziękuję za zaproszenie mnie do pracy z młodzieżą interesującą się pieszymi wędrowkami, udziałem w rajdach, które miały regulaminy wymuszające określone zachowania.

Danuta Bartosiewicz
Świeradów Zdrój

XXXII Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „KOWARY 2006” [tekst z 2014 r.]

Po raz trzeci w historii Rajdu organizatorem zakończenia imprezy był Zespół Szkół Ogólnokształcących w Kowarach. Dysponując doświadczeniem z lat poprzednich postanowiliśmy, że to zakończenie będzie szczególne.

Przygotowania rozpoczęliśmy już w czerwcu. Ogłosiliśmy konkurs na znaczek (48 prac), otrzymaliśmy dofinansowanie z miasta. Na początku września wszystko było dopięte na przysłowiowy ostatni guzik. Jedynym zmartwieniem było, czy dopisze pogoda. Dopisała! Słonecznie, ciepło, może tylko zbyt mocno wiało, co uniemożliwiała lądowanie paralotniarzy mających być uhonorowaniem Rajdu.

Dopisali zaproszeni goście, a gospodarze czyli młodzież i nauczyciele szkoły, mając dokładnie rozpisane zadania spisali się bez zarzutu.

Na boisku szkolnym pojawili się na koniach kowboje z miasteczka westernowego ze Ściegien, czas umilał zespół wykonujący utwory z Dzikiego Zachodu.

Dla ciała też coś przygotowaliśmy. Zrywając z tradycją grochówki i bigosu poczęstowaliśmy wszystkich pieczonymi kurczakami. Do „stołu” podawali ubrani w prawdziwe stroje kucharskie nauczyciele języka polskiego i etyki. Na powodzenie spotkania rajdowców przyczyniło się wiele osób i instytucji. Wspomnę o kilku:

- Urząd Miasta – dofinansowując Rajd
- Sztolnia Kowary – wypożyczając stroje gwarków
- Zakład „Topwood” – przekazując stoły i ławki
- Pan Henryk Płoński, który upiekł 500 porcji kurczaka
- Pan Marek Mikrut – nakłaniając do występów kowbojów i zespół muzyczny
- Hotel „Mercury” w Jeleniej Górze – wypożyczając stroje kucharskie

Rajd i jego zakończenie było sukcesem organizatorów, co w podsumowaniu podkreślił komandor Pan Zdzisław Gasz. Rozdano puchary, dyplomy i nagrody dla najlepszych oraz pożegnano się gromkim okrzykiem „do zobaczenia za rok”.

Od tego czasu minęło już osiem lat. Może już najwyższa pora, żeby miłośnicy Rajdu ponownie zawitali do Kowar.

Z nadzieją; dzisiaj już emeryt

Ryszard Nowosielski

Kuratorka – 1985-2013... czyli Mieciowe 10 razy naj [tekst z 2014 r.]

NAJLEPSZY DEBIUT – MYŚLAKOWICE 1985

Od dwóch lat uczę geografii w SP Płakowice, mając turystyczną przeszłość z lat studenckich. Pakujemy plecaki, biorę gitarę, ruszamy w drogę. Start w Marciszowie – młody kierownik trasy Marek otwiera, moja grupka zamyka. Na Wielkiej Kopie jesteśmy... pierwsi, w schronisku „Dolomit” w Rędzinach (szkoda – piękne położenie, niezapomniana atmosfera) jesteśmy ostatni. Wśród uczestników SP w Świerzawie z Piotrem Norko uczącym wf. Na zlocie absolutne szaleństwo – zwycięstwo na trasie!!! W nagrodę zabrałem moją wspaniałą ekipę na dwa dni w Karkonosze... za darmo, wędrował z nami również Marek ze swoją sympatią.

NAJGORSZA POGODA – KAMIENNA GÓRA 1987

Przez dwa dni leje – docieramy na zlot przemoknięci i zziębnięci. Na sali gimnastycznej czeka gorąca herbata, buła i gorąca kielbacha, oraz zaskakujące nas... nagrody za drugie miejsce. W moich wspomnieniach było to najszybsze czasowo zakończenie tej imprezy. Dodam tylko mały szczegół – miała numer 13.

NAJBARDZIEJ ZABAWNY EPIZOD – WLEŃ 1989

Uczestnicy XV „Kuratori” stoją na zlocie ze swoimi opiekunami i kierownikami tras, czekamy na mowy oficjeli, wieje potężny wiatr. W trakcie kolejnej przemowy obserwujemy fruujące kartki... ale nic to, jak mawiał Wołodyjowski. Ekipa gończa próbuje odzyskać tekst, a turyści chóralnie odśpiewali kilka piosenek (grało wtedy kilkanaście gitar), po czym wysłuchali mowy do końca. W 2013 roku wróciliśmy do Wlenia po 24 latach – ech, łza się w oku kręci...

NAJWIĘKSZY HORROR – SOBIESZÓW 1990

Wędrujemy w Karkonoszach, nocujemy u Irenki w „Liczyrzepie” – oczywiście w Karpaczu. Przytulnie, gościnnie, wesoło – kolacja, konkursy i wspólne śpiewy, nocka bez przygód. Gdzie tu horror? Po śniadanku moja uczennica zwija się z bólu, Irenka pilnuje dzieci, ja gonię do ośrodka zdrowia. Niedziela rano – nie ma lekarza. Pakuje drużynę w autobus do Jeleniej Góry. W szpitalu na ul. Wolności lekarze prze-

prowadzają serię badań stwierdzając ostre zatrucie pokarmowe. Niedaleko od szpitala mieszkał dziadek chorej turystki, my ruszyliśmy na szlak i Rajd. Okazało się, że po raz drugi wygraliśmy trasę... a chorą po dwóch dniach do Płakowic przywiózł tato.

NAJWIĘKSZA RADOŚĆ – JANOWICE WIELKIE 1993

Tradycyjnie wędrujemy na trasie 2-dniowej, jak co roku pod kierownictwem Krzysia Walusiaka. Podziwiamy wspaniałą pogodę, piękne krajobrazy Rudaw Janowickich – na Kolorowych Jeziorkach obserwujemy parę amatorów kąpieli – pan w pontonie, pani za panem wplaw; na środku jeziora zmiana. Jak na koniec września, trochę chłodno... tutaj dodam, że byli Niemcami lat około 75. Wspominam ten Rajd, jako spełnienie moich marzeń – wspólne posiłki, radosne śpiewy, zero stresu i jakiegokolwiek rywalizacji, łzy rozstania – byliśmy prawdziwą turystyczną rodziną – dosyć liczną, bo liczącą 45 dzieci. Punkty i nagrody były dodatkiem do tych cudownych dni. Akurat moje dzieciaki wygrały trasę (po raz trzeci), ale moim zdaniem wtedy wygraliśmy wszyscy.

NAJLEPSZE SHOW NA RAJDZIE – ŚWIERADÓW ŹRÓJ 1996

Kolejne wspomnienie związane z Górami Izerskimi. W mojej ekipie mam 2 uczennice ze Świeradowa... reszta z rejonu Lwówka. Bidulki przyjechały w sobotę rano do Jeleniej Góry, by z grupą dojechać do Szklarskiej Poręby, skąd dotarliśmy na piechotę do ... Świeradowa. Trasa drugiego dnia była pętla w kierunku Stogu Izerskiego. Zakończenie odbyło się w pięknie położonej szkole podstawowej... Stoi sobie około 450 uczestników, tłum opiekunów, zaproszeni goście... Nagle przed nami pojawia się grupa taneczna kilkudziesięciu świeradowskich dzieciaków; same dziewczynki ubrane w dzinsy. Przed nimi solista – „macho” lat 11... NO I SIĘ ZACZEŁO!!! Do dziś słyszę ten chóralny śpiew na kilkaset gardel „...Makumba, Makumba – u le le le...”. Powiem tym, którzy nie widzieli – „... przeżyj to sam...” Był to największy chór w dziejach Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej.

NAJWIĘKSZA NIESPODZIANKA – SOSNÓWKA 1997

Tym razem jestem na trasie PTTK z Zenkiem Kędziorą w roli kierownika trasy (bezcenne!). Nocujemy w „Złotym Widoku” w Michałowicach – cudne położenie, wspaniałe panoramy Karkonoszy. Na trasie drugiego dnia odwiedzamy wodospad Szklarki... tonący w śmieciach. Z blachą Strażnika Ochrony Przyrody i grupką pracowitych turystów z Płakowic podwijamy rękawy... po jakimś czasie kończymy robotę z innymi uczestnikami naszej trasy... Opuszczamy Szklarkę zadowoleni, oczywiście nie obyło się bez koncertu i sesji fotograficznej. Na Rajdzie przeżyłem TRZY zaskoczenia – moje kochane dzieciaki wygrały trasę (czwarty raz!), dostaliśmy nagrodę specjalną za „czyste góry”, Zdzisiu osobiście wręczył mi Dyplom Honorowy Zarządu Głównego PTSM... a koło mnie odbierali takie wyróżnienie Marek Dąbek i sławny Józef Czurka – legenda tras dziecięcych.

NAJWIĘKSZA NIEPEWNOŚĆ – WOJCIESZÓW 1998

Jak każda płakowicka tradycja – trasa dwudniowa, szefem trasy Krzysiu Walusiak, wędrujemy w górach Kaczawskich. Wszystko cacy – pogoda, zdrowie, tylko przez

cały czas gnębi nas pytanie: CO DALEJ? Reforma administracyjna „zdmuchnęła” województwo jeleniogórskie – przyszłość „Kuratori” stała się wielkim znakiem zapytania... ale to było 16 lat temu – dzisiaj świętujemy Wielki Jubileusz.

NAJLEPSZY KONCERT – SIEDLEĆCIN 2001

Kolejne wspomnienie ma miejsce niedaleko „Perły Zachodu” i słynnej wieży rycerskiej. Po rozdaniu nagród i oficjalnym zakończeniu kolejnej „Kuratori”, tłum uczestników czeka na transport, a ja ... chwytam za gitarę i zaczynam śpiewać piosenki – uwaga! – zespołu „Ich Troje”, wówczas na szczycie popularności. Po krótkim czasie koło mnie zrobiło się bardzo rodzinie, gdyż kolejne piosenki śpiewał już liczny tłumek, podłączyło się kilka gitar, a z mojego kapownika gorączkowo przepisywało teksty kilkunastu wielbicieli rudego Michała. A autobusy czekały, czekały, czekały

NAJBARDZIEJ ZASKAKUJĄCE SPOTKANIE – PIECHOWICE 2004

Wspomniane spotkanie miało miejsce na jubileuszowej XXX „Kuratorce”. Tradycyjnie trasa dwudniowa, pogoda wymarzona, docieramy do Piechowic, wchodzimy na teren szkoły, Aż tu nagle... przede mną zatrzymuje się elegancki samochód, z którego wysiada elegancki pasażer... chwila zastanowienia... i wykonujemy klasycznego „niedźwiadka”. Właśnie przybył na zlot poseł RP Michał Turkiewicz, z którym wędrowałem na trasach szanownej jubilatki – Michał z uczniami z Lubania, Mieciu z uczniami z Płakowic. Mój brązowy medal zasługi miał dodatkową wartość – wręczył mi go Zdzichu i Michał, czyli, jak mówią kroniki, Komandor i Poseł.

P.S.

Od trzydziestu już lat wędruję po trasach tej największej imprezy turystyki szkolnej na Dolnym Śląsku, podobnie jak inni weterani miałem autentyczną radość z pokazania młodemu turystom uroków naszego zakątka Sudetów. Wielu z uczestników zostało Przewodnikami Sudeckimi, niektórzy pracują w biurach podróży, ale na pewno każdy z naszych dzieciaków coś cennego zachował z tych lat w swoim sercu ...

Mieczysław Józefowicz
z Płakowic i Lwówka Śląskiego

Czterdzieści lat minęło

[piosenka na melodię Jerzego Matuszkiewicza z serialu „Czterdziestolatek” została wykonana przez uczniów SP Piechowice na uroczystości zakończenia Czterdziestego Jubileuszowego Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej „Piechowice 2014”]

Czterdzieści lat minęło – za krokiem krok,
nim się obejrzyś mija, tak już jest.

Czterdzieści lat minęło – za rokiem rok,
zostaje uśmiech, słowo, miły gest.

**A rajd, co go tak mądrze „Kuratori” zwą – wcale nie kończy się,
bo każda aura sprzyja – piechotą rusz
z radością witać słońce, las i deszcz.
I chociaż nut przemoknie – ty się tym nie przejmuj
osuszy go ogniska blask!**

**Trzeba przyznać śmiało – czterdzieści to za mało,
by powiedzieć „koniec już”,
więc z siłą co w legionach, w czterech świata stronach,
niechaj zabrzmi nuta ta!**

Czterdzieści lat minęło – za krokiem krok,
nim się obejrzyś mija, tak już jest.

Czterdzieści lat minęło – za rokiem rok,
zostaje uśmiech, słowo, miły gest.

**A gdy w marszu przyjaciół dookoła masz,
niestraszny żaden trud,
bo każda aura sprzyja – piechotą rusz
z radością witać słońce, las i deszcz.
I jeśli dziś przyjaźni złapiesz cienką nitkę,
to jej nie puścisz nawet, to jej nie puścisz nawet,
to jej nie puścisz i sto lat!**

Sylvia Pogodzińska
nauczyciel SP Piechowice

VIII Rajd „Karpacz 82”. Prof. Ligenza przy pracy

VIII Rajd „Karpacz 82”. Drużyna SP 1 Piechowice

III CZY WIECIE, ŻE...

- W czasie I Rajdu (3-5 X 1975 r.) zakończenie odbyło się na boisku Szkoły Podstawowej nr 1 w Piechowicach, a uczestnicy wędrowali na 7 trasach. I przy tak niewielkiej ilości tras organizatorzy mieli spore kłopoty ze znalezieniem wystarczającej liczby kierowników do ich prowadzenia.
- Pierwszym zdobywcą nagrody głównej – pucharu przechodniego Kuratora Oświaty i Wychowania w Jeleniej Górze (a był nim wówczas mgr Karol Lisowski ze Zgorzelca) była drużyna z LO w Cieplicach (obecnie II LO Jelenia Góra). Cieplice były jeszcze wtedy samodzielnym miastem.
- Teofil Ligenza vel Ozimek zwany „Profesorem” był przez cały czas trwania Rajdu najstarszym organizatorem. Związany z nim od początku działał do XXV edycji (1999 r.). Odchodząc miał 87 lat. „Profesor” był także autorem pełnej nazwy Rajdu.
- W sztabie organizatorów I Rajdu znaleźli się świeżo powołani przez Kuratora Oświaty i Wychowania w Jeleniej Górze wizytatorzy turystyki, krajoznawstwa i geografii. Barbara Lesiak z Jeleniej Góry została sekretarzem Rajdu, Franciszek Frydryk z Lubania – kwatermistrzem, Andrzej Morawski z Jeleniej Góry – skarbnikiem, a kierujący zespołem wizytatorów Zdzisław Gasz z Piechowic – komendantem a także inicjatorem zorganizowania imprezy. Ten zespół stanowił, z niewielkimi zmianami, trzon komitetu organizacyjnego do VIII Rajdu.
- Od szeregu lat jesteśmy przyzwyczajeni, że Rajd kończy się w ostatnią niedzielę września. Nie zawsze tak było, bo do VII Rajdu „Marciszów 81” terminy zakończenia dobierano różnie. Najpóźniej skończył się II Rajd „Janowice Wlk. 76” (8-10 X).
- Stopniowo rosła liczba tras, od II Rajdu było już ich po 8, od VII – 9, rekord 14 tras osiągnięto podczas XXI Rajdu „Lubawka 95”. Przybywało uczestników, od 300 na I Rajdzie do 509 podczas XIX Rajdu „Janowice Wlk.”. Podczas III Rajdu „Kowary 77” wprowadzono po raz pierwszy trasę 4-dniową przeznaczoną głównie dla szkół średnich. W jej prowadzeniu specjalizował się przez wiele lat Marek Bergtraum z Piechowic. Ciekawym może być fakt, że pierwsza czterodniówka zaczynała się w Lubomierzu, gdzie jeszcze wtedy kursowały pociągi na trasie Gryfów Śl. – Lwówek Śl.
- ZOW PTSM w Jeleniej Górze pojawia się jako główny współorganizator Rajdu od 1976r. (w roku 1975 dopiero zaczynał działalność). Od 1999 r. PTSM jest głównym organizatorem, ponieważ po reformie podziału administracyjnego Kuratorium zna-

lazło się w odległym Wrocławiu i straciło zainteresowanie imprezą. Nadal jednak funkcjonuje popularna nazwa „Kurorka”.

- LO z Kamiennej Góry (opiekun – nieżyjąca już prof. Pelagia Werno) było pierwszym zdobywcą pucharu Kuratora Oświaty na własność, a dokonało tego po jego trzykrotnym zdobyciu na V Rajdzie „Miłków 79”.
- Redakcja miesięcznika krajoznawczego „Poznaj swój kraj” kilkakrotnie związała się z naszym Rajdem. W 1977 roku zorganizowano tzw. trasę obserwowaną, opisaną potem obszernie w miesięczniku. W 1978 r. (IV Rajd „Sobieszów 78”) nasza impreza była jednym z końcowych akcentów jubileuszu XX-lecia pisma. W 1994 r., podczas jubileuszowej XX edycji naszego Rajdu redaktor Marek Wiśniewski przez 2 dni odwiedzał trasy rajdowe (ten sam, który jako dr geografii był potem przez kilka lat prezydentem prognozy pogody w TV 2).
- Po raz pierwszy specjalistyczną trasę ochrony przyrody wprowadzono podczas IV Rajdu w 1978 r. Wygrała ją wtedy SP 1 z Piechowic (opiekun Jolanta Małecka). Trasa ta działa do dziś (z przerwą w czasie XXVI Rajdu „Siedlęcina 2001”) i cały czas korzysta z opieki Ligi Ochrony Przyrody (Zarządu Wojewódzkiego, a od 1999 r. – Zarządu Okręgu w Jeleniej Górze). Od wielu lat kieruje tą trasą Piotr Norko ze Świerzawy – przewodnik sudecki, przodownik turystyki górskiej, zamiłowany przyrodnik i działacz LOP.
- Tylko podczas jednego Rajdu ogłoszono konkurs na proporzec (IV Rajd „Sobieszów 78”). Wygrał projekt SP 1 Piechowice, a jego autorem był Stanisław Zajac.
- Wyjątkowo dużą grupę (jak na Rajd nie jubileuszowy) dostojnych gości miało zakończenie IV Rajdu w Zespole Szkół Rolniczych w Sobieszowie. Znaleźli się wśród nich m. in. wizytator Ministerstwa Oświaty i Wychowania Kazimiera Grabowiecka, przedstawiciel Kwatery Głównej ZHP, wicekurator Zdzisław Babkiewicz, wizytatorzy turystyki i krajoznawstwa ościennych województw, redaktorzy „Poznaj swój kraj”.
- Na V Rajdzie „Miłków 79” wprowadzono jednorazowo trasę specjalistyczną PCK z konkursem z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Zwyciężył zespół „Grotołaz” z MDK w Jeleniej Górze prowadzony przez Romualda Rębę.
- V-ty Rajd został oceniony jako jeden z najlepiej przygotowanych przez gospodarzy zakończenia. Byli nimi dyrektor SP w Miłkowie Kazimierz Kędroń i opiekun SKKT Danuta Kaszuba.
- Podczas VI Rajdu „Jeżów Sudecki 80” wprowadzono po raz pierwszy trasę ochrony zabytków. Wygrała ją wtedy SP 1 Piechowice (opiekun Maria Makarewicz). Trasa ta istniała do XX Rajdu (z roczną przerwą), korzystała z pomocy merytorycznej wojewódzkiego konserwatora zabytków (szczególnie Kazimierza Śliwy), a wielokrotnie prowadził ją „Profesor”. W startach na tej trasie specjalizowały się dwie

szkoły – SP 1 Piechowice i I LO Jelenia Góra (opiekun Jerzy, a potem Maciej Łokaj).

- Od VII Rajdu „Marciszów 81” aż do XXVI Rajdu „Karpniki 2000” z roczną przerwą organizowano trasy kolarskie. Pierwszym zwycięzcą była drużyna MDK „Grotołaz” z Jeleniej Góry. Niestety w miarę jak przybywało w Polsce rowerów turystycznych, w tym znakomitych górskich, malało zainteresowanie startem w tej trasie i od XXVII Rajdu trasy kolarskie zlikwidowano.
- Kolejnym gospodarzem zakończenia, który zasłużył na duże uznanie był dyrektor gminny szkół w Marciszowie – Ryszard Niedzielski. Zadanie zaś należało do wyjątkowo trudnych, bo był to pamiętny rok pustych półek sklepowych.. Szkoda, że od kilkunastu lat nie ma Go wśród nas.
- Od VII Rajdu wprowadzono 2 nagrody główne – puchar Kuratora Oświaty dla najlepszej szkoły podstawowej i statuetkę „Ducha Gór”, jako nagrodę ZOW PTSM dla najlepszej szkoły ponadpodstawowej. Pierwszymi ich zdobywcami byli: SP 2 Piechowice (opiekun Krystyna Żakowska) i ZS Górniczych z Bolesławca (opiekun Kazimierz Małek).
- Podczas VIII Rajdu „Karpacz 82” wprowadzono funkcjonujące do dziś trasy dziecięce (kl. IV-VI). Pierwszym zwycięzcą okazała się szkoła rzadko uczestnicząca w Rajdzie – SP 1 Jelenia Góra.
- Po raz pierwszy nie przyznano nagrody głównej podczas VIII Rajdu. Uznano, że żadna ze szkół średnich na nią nie zasługuje. Puchar Kuratora dla szkół podstawowych przyznano SP 1 Piechowice (opiekun Maria Makarewicz).
- Przy minimalnym zainteresowaniu pracowników szkoły odbyło się zakończenie IX Rajdu „Cieplice 83”. Do roli gospodarzy poczuwali się w SP 3 dyrektor szkoły, woźny i obsługa kuchni.
- Tylko raz zdarzyło się, że główna nagroda Rajdu przypadła zwycięzcy trasy kolarskiej. Sztuki tej dokonała podczas IX Rajdu drużyna z SP Tomisław, kierowana przez Marka Sadowskiego.
- W zakończeniu X Rajdu „Piechowice 84” wzięło udział wielu gości, a wśród nich sekretarz generalny PTSM dr Marek Szpecht, redaktorzy czasopism ogólnopolskich („Przyroda Polska”, „Poznaj swój kraj”), gospodarze poprzednich zakończeń i szeregi aktyw miejscowych działaczy.
- Na X Rajdzie wręczono kilka głównych nagród za osiągnięcia 10-ciu lat:
 - najlepszej w punktacji generalnej szkół podstawowych – SP 1 Piechowice – puchar Zarządu Głównego PTSM
 - najlepszej w punktacji generalnej szkół ponadpodstawowych – LO Kamienna Góra – puchar miasta Piechowice
 - najlepszej na trasach ochrony przyrody – SP 2 Piechowice – statuetkę żubra – nagrodę Zarządu Wojewódzkiego Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze

- najlepszej na trasach ochrony zabytków – SP 1 Piechowice – paterę numizmatyczną od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Jeleniej Górze.
- Wśród wyróżnionych z okazji 10-cio lecia opiekunów znaleźli się: Kazimierz Małek (ZS Górniczych Bolesławiec), Elżbieta Kowalska (SP 4 Zgorzelec), Krystyna Otfinowska (SP Lubawka), Jan Smolira (SP Janowice Wlk.), Grażyna Juszczak (SP 2 Szklarska Poręba), Janina Jaworska (SP Olszyna), Jerzy Laskowski (SP 1 Lubań), Piotr Norko (SP Świerzawa), Pelagia Werno (LO Kamienna Góra). Wyróżnionym wręczono medale pamiątkowe, proporce i dyplomy uznania. Otrzymali je także gospodarze i organizatorzy dotychczasowych edycji oraz wyróżniające się szkoły.
- W 10-ciu Rajdach uczestniczyło 116 szkół, w tym 13 spoza woj. Jeleniogórskiego. Najbardziej systematyczni uczestnicy to: SP 1 Piechowice ZSET Jelenia Góra – 10 razy, po 9 razy – SP Lubawka, LO Kamienna Góra i ZS Rolniczych Sobieszów.
- W rankingu ogłoszonym wśród uczestników X Rajdu na najciekawszy znaczek 10-cio lecia zwyciężył znaczek X Rajdu – autor Monika Grzesik (uczennica SP 1 Piechowice).
- XI Rajd „Mysłakowice 85” stał się okazją do podsumowania innej wielkiej imprezy turystyki szkolnej – 10-cio lecia Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego w woj. jeleniogórskim.
- Od XI Rajdu poczynając wprowadzono flagę rajdową zaprojektowaną przez Stanisława Zajacę z Piechowic, a wykonaną przez Romualda Rębę. Od tej pory flaga jest przekazywana kolejnemu organizatorowi Rajdu podczas uroczystości zakończenia imprezy.
- Od tego samego XI Rajdu wprowadzono do rywalizacji trzecią nagrodę główną – puchar (prywatny) Komandora Rajdu Zdzisława Gasza dla najlepszej drużyny dziecięcej. Pierwszym jej zdobywcą była SP z Łomnicy (opiekun Anna Zwada).
- Po raz pierwszy zakończenie pod dachem zorganizowano w SP 5 w Szklarskiej Porębie podczas XII Rajdu w 1986 r. Na szczęście nie padało.
- Puchar Kuratora stał się po XII Rajdzie własnością SP 1 Piechowice (opiekun Józefa Konopka). Tej samej opiekunce wręczono pierwszą w województwie złotą odznakę z laurem Przyjaciela Schronisk Młodzieżowych.
- XIII Rajd „Kamienna Góra 87” był rzeczywiście pod kilkoma względami feralny. Była kiepska pogoda, szczególnie w dniu zakończenia, zdarzały się awarie środków transportu i kilka innych nie zawsze przyjemnych niespodzianek.
- W zakończeniu XIII Rajdu wzięło udział aż 2 wicekuratorów – Marian Jabłoński i Władysław Morman (jednocześnie prezes ZOW PTSM). Całe szczęście, że zarówno goście jak i uczestnicy znaleźli schronienie przed siąpiącym deszczem w sali wf w SP 1. Było niesamowicie ciasno, bo nikomu się chyba nie śniło, że można tam zmieścić ponad 500 osób w dodatku z plecakami.

- Nie było odpowiedniej sali, a padał deszcz, podczas zakończenia XIV Rajdu „Stara Kamienica 88”. Na całe szczęście opad był przelotny, ale zakończenie na wszelki wypadek przeniesiono ze stadionu w bezpieczniejsze miejsce obok szkoły.
- Stara Kamienica powołała do organizacji zakończenia Rajdu szeroki aktyw społeczny składający się z 12 najważniejszych osób w gminie. Kierował jego pracami bardzo pręźnie Zbigniew Jakiel – ówczesny inspektor oświaty i wychowania, wspomagała go Halina Mężyk – dyrektor szkoły.
- Z powodu wielkiego natłoku zgłoszeń zmniejszono na XIV Rajdzie liczebność drużyn z 10-ciu osób do 8-miu, ale i tak odesłano z „kwitkiem” 14 drużyn (przyjęto 61).
- Od XIV Rajdu wprowadzono trasę nr 11, której niemal etatowym kierownikiem stał się od tej pory Krzysztof Walusiak z Piechowic.
- Organizatorzy XV Rajdu „Wleń 89” napotkali na wielkie trudności spowodowane kryzysową sytuacją zaopatrzeniową i ogromnym wzrostem cen (szalejąca inflacja).
- Na XV Rajd zgłosiły się po raz pierwszy zespoły dziś już znane w turystyce szkolnej regionu – SP Płocki Górne kierowane przez dyrektora Mirosława Kobiakę i SP Opolno Zdrój pod opieką Marka Łabędzia.
- W zakończeniu XV Rajdu wzięło po raz pierwszy udział nowy wicekurator jeleniogórski, później wielokrotny uczestnik zakończeń i kurator – Janusz Wrzał.
- Na XVI Rajdzie „Sobieszów 90” pojawiła się kolejna trasa specjalna – imprez na orientację. Prowadzi ją do dziś z powodzeniem znany w Polsce specjalista Adam Rodziewicz. Na niektórych Rajdach uruchamiano po 2 trasy InO.
- Podczas tego samego Rajdu zorganizowano konkurs „Wychowanie w trzeźwości”, którego inicjatorami byli Eugenia Niewęglowska i Michał Kowalski – działacze Społecznego Komitetu Przeciwalkoholowego, a zarazem członkowie prezydium ZOW PTSM w Jeleniej Górze.
- Jednym z kierowników tras XVI Rajdu był Zbigniew Żądło z Bolesławca, wielokrotny reprezentant szkoły (ZS Górniczych) i województwa w Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym. Zmarł 2 lata później, tuż po święceniach kapłańskich.
- Podczas XVI Rajdu pierwszy raz zdyskwalifikowano za rażące uchybienia regulaminowe 2 zespoły jeleniogórskie – MDK i ZS Budowlanych.
- Dobre przygotowanie organizacyjne zakończenia XVI Rajdu to przede wszystkim zasługa z-cy dyrektora SP 15 w Sobieszowie – Danuty Rynkiewicz.
- XVII Rajd „Łomnica 91” zapisał się niespotykanym od wielu lat spadkiem liczby zgłoszeń, co zaowocowało koniecznością likwidacji 2 tras. Los ten spotkał trasę ochrony zabytków nr 3 i trasę nr 4 przeznaczoną dla szkół średnich. Wśród przyczyn zmniejszonej ilości zgłoszeń wymieniano najczęściej załamanie się realnych dochodów ludności. Dzisiaj po latach to potwierdzamy.

- Zakończenie XVII Rajdu upamiętniło się piękną, słoneczną pogodą. Sama zaś uroczystość odbyła się w ładnym amfiteatrze miejscowej szkoły podstawowej, jednej z najnowocześniejszych w województwie.
- Wielkim zaskoczeniem była postawa ZS Rolniczych z Bolkowa kierowanego przez Andrzeja Kaczmarczyka, który mało znany w dotychczasowych edycjach wywalczył główną nagrodę Rajdu – statuetkę „Duch Gór”.
- Na XVIII Rajdzie „Łomnica 92” pojawiła się drużyna SP 6 z Bolesławca prowadzona przez Romana Binkiewicza, jednego z najbardziej zasłużonych opiekunów SKKT w województwie. Zadebiutowała i od razu sięgnęła po puchar Komandora (trasy dziecięce).
- Na tym samym Rajdzie nie przyznano nagrody głównej dla szkół podstawowych, natomiast statuetkę „Ducha Gór” zdobył doskonale się spisujący ZS Elektronicznych z Jeleniej Góry (opiekun Anna Mysona).
- Uczestnicy trasy nr 4 mieli okazję oglądać pokazy wspinaczkowe, a nawet poprobować swoich sił, a wszystko to dzięki GOPR-owi i Szkole Górskiej Przewodnictwa w Karpaczu (kierowanych przez Jerzego Pokoja), które w ten sposób pomagały Rajdowi. Ci sami sponsorzy zafundowali młodzieży jeszcze jedną atrakcję – jazdę na rowerach górskich na trasie Jarkowice – Przeł. Okraj i z powrotem.
- XIX Rajd zaczął się od przykrych niespodzianki. SP w Sosnowcu planowana na gospodarza zakończenia wycofała się z organizacji. Nie podjęła się tej roli żadna ze szkół na terenie tej samej gminy, czyli Podgórzyna i sytuację uratowała dopiero dyrektor SP w Janowicach Wlk. Leonarda Kułacz przyjmując rolę gospodarza.
- Janowice Wielkie drugi raz w historii Rajdu były miejscem zakończenia. W II Rajdzie w 1976 r. Startowało 360 uczestników wędrując po 8 trasach, w 1993 r. W XX edycji wzięła udział rekordowa ilość 570 uczniów i opiekunów wędrujących po 13 trasach.
- W XIX Rajdzie pierwszy raz gościliśmy zespoły z Wielkopolski – SP 6 z Wrześni i Ośrodek Kultury z Krotoszyna. Prowadzili je absolwenci kursu przodowników turystyki górskiej „Sudety 93” zorganizowanego przez jeleniogórskie Kuratorium Oświaty.
- Flagę rajdową przejęła jako gospodarz XX Rajdu drużyna SP 1 Piechowice; organizatorzy i dyrektorzy piechowickich szkół uzgodnili, że XX Rajd odbędzie się w SP 2 posiadającej aktualnie lepsze warunki bazowe i dogodniejszy teren przyszkolny.
- Organizatorzy XX Rajdu „Piechowice 94” rozesłali zaproszenia do kilkudziesięciu osób zasłużonych dla tej imprezy w jej 20-letniej historii. Najdalej wysłano zaproszenie do Kalifornii do Janiny Frys – gospodarza zakończenia I Rajdu. Zaproszono też Jadwigę Saczkowską z Niemiec – wielokrotnego kierownika tras i wielu innych, nieraz z odległych miejsc w kraju.

- Bardzo sprawną organizacją zakończenia XX jubileuszowego Rajdu to przede wszystkim zasługa kadry SP 2 w Piechowicach inspirowanej i kierowanej przez dyrektora Antoniego Olszewskiego i współpracującą z nim nauczycielkę Joannę Ożarską.
- Wśród gości uroczystego zakończenia znaleźli się m. in. poseł na Sejm RP Marcin Zawiła, prezes ZG PTSM, a zarazem wojewoda wałbrzyski Henryk Gołębiowski, przedstawiciele Kuratorium i dyrekcji Karkonoskiego Parku Narodowego, władze samorządowe miasta Piechowice.
- Z okazji 20-lecia Rajdu wręczono wyróżnienia za wielokrotne sukcesy:
 - najlepszej szkole podstawowej: SP 1 w Piechowicach – puchar HSK „Julia”
 - najlepszej szkole ponadpodstawowej: ZSET w Jeleniej Górze – puchar miasta Piechowice
 - puchary ufundowane osobiście przez Komandora Rajdu Zdzisława Gasza dla:
 - SP 2 Piechowice – najlepszej na trasach przyrodniczych
 - SP 1 Piechowice – najlepszej na trasach ochrony zabytków
 - SP 6 Jelenia Góra-Cieplice – najlepszej na trasach dziecięcych
 - MDK „Grotolaz” Jelenia Góra – najlepszy na trasach kolarskich
 - Dyplomy honorowe za wieloletnie lub wybitne osiągnięcia otrzymało:
 - 14 szkół
 - 10 organizatorów (gospodarzy) zakończeń
 - 12 wieloletnich opiekunów drużyn
 - 15 organizatorów Rajdu
 - 5 kierowników schronisk młodzieżowych
 - 6 wieloletnich sponsorów.
- XXI Rajd „Lubawka 95” po uroczystym rozmachu XX Rajdu był skromniejszy, ale sprawnie zorganizowany. Startowało 521 uczestników, ale za to na 14 trasach.
- Na XXI Rajdzie nie udało się zorganizować trasy ochrony zabytków. Sytuacja powtórzyła się w kolejnej edycji i zrezygnowaliśmy z tej niewątpliwie ciekawej i kształcącej formy.
- Głównym animatorem organizacji zakończenia XXI Rajdu w SP 1 w Lubawce był z-ca dyrektora, a jednocześnie z-ca Komandora Paweł Kasprzyk.
- W konkursie –plebiscycie zorganizowanym na mecie w Lubawce tytuł znaczką 20-tu Rajdów uzyskał znaczek XIX Rajdu „Janowice Wlk. 93” projektu Cecylii Gasz z Piechowic (141 na 200 oddanych głosów).
- Najwspanialszą oprawę w szkole, a szczególnie w mieście miał XXII Rajd „Świeradów 96”. Zasługa to przede wszystkim dyrektora szkoły (Eugenia Kudera) i opiekuna SKKT (Danuta Bartosiewicz), a także z-cy dyrektora (Zofia Andrzejewska).
- Dzięki dużej operatywności gospodarzy członkowie sztabu organizacyjnego mieli okazję zanocować gratis w wysokiej klasy hotelu „Malachit”.

- Rosnące trudności komunikacyjne (likwidacja tras PKP, ograniczenie kursów PKS) spowodowały, że organizatorzy Rajdu zostali zmuszeni do powołania specjalnej funkcji szefa d.s. transportu, szczególnie ważnej przy organizacji odjazdów z mety. O randze tej funkcji świadczy to, że z reguły jest to z-ca Komandora Rajdu. Ostatnie 5 lat pełni tę rolę z powodzeniem Wiesław Polański z Piechowic, znany niektórym jako wieloletni szef kwatermistrzostwa popularnego Rajdu Działwy Szkolnej „Piechotka” organizowanego od 20 lat przez piechowińskie środowisko turystyczne.
- Nie było XIX Rajdu w Sosnowcu, ale dotarliśmy tam przy nowej już dyrekcji szkoły w XXIII edycji. Dyrektor Anna Zębik i przewodnicząca Rady Gminy Podgórzyn Ina Sagirow zrobiły wszystko, co możliwe, aby godnie przyjąć rajdowiczów, zamawiając nawet piękną, słoneczną pogodę.
- Ciekawym może być podsumowanie kwalifikacji turystycznych obsługi 13 tras rajdowych XXIII Rajdu. Z 13 kierowników tras 11 to przewodnicy sudeccy, w tym 9 ma też uprawnienia przodowników turystyki górskiej. Pozostali 2 to przodownicy turystyki górskiej. Z 13 zastępców 2 to przewodnicy, 7 przodowników turystyki górskiej, 4 ma inne uprawnienia (kierownicy wycieczek szkolnych, organizatorzy turystyki PTTK, działacze ZHP). Wszyscy pracują społecznie.
- W sztabie Rajdu XXIII nastąpiła zmiana na stanowisku „ministra skarbu”, czyli skarbnika. Po wielu latach odchodzi Danuta Jagiełło, a jej miejsce zajmuje Czesława Stawska (obie z Jeleniej Góry i główne księgowe ZOW PTSM).
- Tylko Świeradów w 1996 r. był w miarę równorzędny z trudnościami komunikacyjnymi, jakie przyniosła lokalizacja zakończenia XXIV Rajdu 1998 r. w Wojcieszowie. W związku z zapowiedzianą likwidacją województwa jeleniogórskiego miała to być ostatnia „Kurorka”.
- Sam XXIV Rajd przebiegał sprawnie, przy dogodnej pogodzie, możliwości zwiedzenia ciągle jeszcze mało znanych Gór Kaczawskich i sprawnej organizacji zakończenia. Odbędzie się ono w SP 1 w Wojcieszowie, a głównym organizatorem był dyrektor szkoły Włodzimierz Ziemniak.
- W czasie XXIV Rajdu rozegrano na trasach 2 nietypowe konkursy (niewliczane do punktacji generalnej). Konkurs wiedzy o PTTK odbył się na trasie nr 4, a przygotował go Zenon Kędziora – sekretarz ZO PTTK „Sudety Zachodnie”. Konkurs z zakresu udzielania pierwszej pomocy na trasie nr 11 przeprowadzili uczniowie wydelegowani przez Mariana Stebelskiego – wizytatora d.s. przysposobienia obronnego w Kuratorium Oświaty.
- Od XXIV Rajdu do dziś działa w sztabie (do 2010 r. na niezwykle ważnym i pracochłonnym stanowisku sekretarza, w ostatnich latach zajmuje się dystrybucją nagród podczas zakończenia) Irena Sokołowska (pracownik Biura PTSM), która zastąpiła działającą przez kilka poprzednich lat Elżbietę Bilską.

- XXV Rajd „Michałowice 99” miał jubileuszowy charakter, ale wszystko było zorganizowane w zminiaturyzowanej wersji. Zorganizowano tylko 7 tras dla 272 uczniów i 37 opiekunów. Zabrakło jeleniogórskiego Kuratorium. PTSM, jako główny organizator otrzymał wsparcie Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze. Mimo różnych przeszkód Rajd odbył się.
- Miejscem zakończenia tego nietypowego Rajdu było po raz pierwszy szkolne schronisko młodzieżowe, a nie jak dotąd szkoła. Gospodarzem zakończenia była Romana Dobosz – kierownik SSM „Złoty Widok”, która wraz z nielicznym personelem bardzo dobrze przygotowała bazę na przyjęcie turystów.
- Honorowy patronat nad XXV Rajdem przyjął Starosta Jeleniogórski prof. dr hab. Ryszard Brol, który mimo późniejszej zmiany funkcji pełni tę rolę do dziś. To on zaproponował wtedy w Michałowicach, aby nazwę „Kurorka” zmienić np. na „Starostówka”. 25 lat tradycji trudno jednak zmienić.
- Z okazji 25-lecia Rajdu Z. Gasz opracował 8-mio stronicowe zestawienie (ciekawostki, liczby, interesujące osoby), które stanowiło kontynuację wydanej na 20-lecie „Gazety Rajdowej”
- Za wieloletnie osiągnięcia w 25-cio leciu Rajdu wyróżniono:
 - Teofila Ligenzę vel Ozimka i Zdzisława Gasza pucharami prezesa Zarządu Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Jeleniej Górze za 25 lat pracy przy organizacji imprezy.
 - Pucharem Starosty Jeleniogórskiego najlepszą szkołę na trasach dziecięcych SP 6 w Jeleniej Górze-Cieplicach (z zaznaczeniem ogromnej roli opiekuna Józefa Czurki).
 - Pucharem Burmistrza miasta Piechowice najlepszą szkołę 25-lecia SP 1 w Piechowicach.
 - Nagrodę indywidualną dyrekcji Karkonoskiego Parku Narodowego – Zofię Grabias-Baranowską (dyrektora SP 1 Piechowice).
- Organizatorzy XXV Rajdu zdecydowali, że w związku z likwidacją woj. jeleniogórskiego wszystkie dotychczasowe puchary przechodnie zdobyte do XXIV Rajdu włącznie pozostaną własnością ich aktualnych posiadaczy.
- XXVI Rajd „Karpniki 2000” – ostatni organizowany w XX wieku – wrócił nieco do dawnej świetności, bo uruchomiono 10 tras, przez które przeszło 41 drużyn z 367 uczestnikami. Znowu gościliśmy Wielkopolan z Wrześni i okolic.
- Lokalizacja zakończenia Rajdu w Karpnikach okazała się pod każdym względem korzystna. Ciekawy układ tras, nieskomplikowana komunikacja, a szczególnie wzorowi gospodarze zakończenia z dyrektorem Andrzejem Dąbkim na czele to jej główne pluse.
- Po definitywnym wycofaniu się Kuratorium z jakiegokolwiek współpracy pozyskaliśmy w to miejsce Starostwo Powiatowe i za pośrednictwem Zarządu Okręgu

Ligi Ochrony Przyrody – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Oddział w Jeleniej Górze.

- Od Rajdu w Karpnikach obserwujemy duże zainteresowanie imprezą ze strony władz samorządowych. W Karpnikach honorowy (i nie tylko) patronat nad zakończeniem przyjął wójt gminy Mysłakowice – Zdzisław Pietrowski.
- Pierwszy Rajd w III Mileniu i w XXI wieku kończył się w niewielkim, chociaż znanym turystom Siedlęcinie. Miejscem zakończenia była szkoła podstawowa tzw. mniejsza – położona nad Bobrem.
- Lokalizacja zakończenia w stosunkowo nisko położonym obiekcie okazała się pułapką dla Komandora Rajdu, który nie mógł nawiązać kontaktu telefonicznego z kierownikami tras, a specjalnie na tę okazję kupił sobie telefon komórkowy. Zasięg był dopiero ok. 150 m za szkołą.
- W czasie XXVII Rajdu musiano zlikwidować 2 trasy, po raz pierwszy w historii – trasę ochrony przyrody, chociaż (a może dlatego) przebiegała ciekawymi, a mało uczęszczanymi odcinkami Gór Kaczawskich oraz trasę kolarską, dla której była to ostatnia próba zatrzymania jej na Rajdzie.
- Organizacja zakończenia siedleńskiego Rajdu to głównie zasługa dyrektora Henryki Mikołajczak, wsparcia udzielonego przez wójta gminy Jeżów Sudecki Edwarda Dudka, a także pań z Komitetu Rodzicielskiego szkoły, które przygotowały na podsumowanie wspańiałe ciasta.
- To samo liceum kowarskie gościło uczestników Rajdu dwukrotnie – w 1977 r. na III i w 2002 r. na XXVIII Rajdzie. W obu przypadkach mieliśmy do czynienia z dobrą współpracą między dyrekcją szkoły, a władzami miejskimi. Dyrektor Grażyna Krakowiak i jej z-ca Ryszard Nowosielski wzorowo przygotowali imprezę zakończeniową, a Burmistrz Kowar Tadeusz Bierowski wspomógł znacząco fundusz aprowizacyjny.
- Wśród gości zakończenia XXVIII Rajdu znalazł się m.in. Janusz Pezda – wice-marszałek Sejmiku Dolnośląskiego i jako specjalny gość honorowy: Teofil Ligenza vel Ozimek – 90-cio letni organizator wielu imprez turystycznych, w tym przez 25 lat także „Kuratori”. Podczas uroczystości zakończenia wręczono popularnemu „Profesorowi” najwyższe odznaczenie PTSM nadany przez Zjazd Krajowy w dniu 7 IV 2002 r. – tytuł „Członka Honorowego”
- Od kowarskiego Rajdu funkcjonują 4 nagrody główne – puchary przechodnie. Są to:
 1. Dla tras dziecięcych – puchar ZO ZNP w Jeleniej Górze
 2. Dla szkół podstawowych (poza dziecięcymi) – puchar Prezydenta Jeleniej Góry.
 3. Dla szkół gimnazjalnych – puchar Komandora Rajdu.
 4. Dla szkół ponadgimnazjalnych – puchar Starosty Jeleniogórskiego.Wszystkie w/w puchary mają charakter przechodni.

- XXIX Rajd: „Karpacz 2003” został zorganizowany z zakończeniem w Zespole Szkół Licealnych i Mistrzostwa Sportowego, a organizatorom zakończenia przewodziła z bardzo dobrym rezultatem dyrektor Ewa Stefaniak-Bergtraum.
- Problemem XXIX Rajdu stały się, obserwowane dotąd sporadycznie, drużyny o zdekompletowanym składzie lub nagle rezygnujące. Niepełny skład przekreślił niektórym zespołom walkę o utrzymanie zdobytego wcześniej pucharu.
- Rajd w Karpaczu miał dwu patronów honorowych – byłego Starostę Jeleniogórskiego, a obecnie Dziekana Akademii Ekonomicznej w Jeleniej Górze – prof. dr hab. Ryszarda Broła i aktualnego Starostę Jeleniogórskiego – Jacka Włodygę
- Flagę rajdową od gospodarzy przejęła drużyna reprezentująca Zespół Szkół Technicznych i Licealnych w Piechowicach, a dyrektor Jan Gasz zaprosił wszystkich do Piechowic na zakończenie XXX jubileuszowego Rajdu 2004 roku. Wybór Piechowic na miejsce realizacji zakończenia jubileuszowej edycji wiąże się ściśle z historią Rajdu, bo tutaj impreza ta się narodziła przez 30 laty i tutaj odbyły się jubileusze 10 i 20-lecia Rajdu.
- Organizatorzy XXX Rajdu napotkali w maju 2004 r. na nieprzewidziane przeszkody, a były nimi:
 1. Likwidacja z dniem 1 VI przez Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze zasłużonego SSM „Nad Złotną” w Jarkowicach (działało od 1978 r. i od kilku lat było jedynym schroniskiem szkolnym w powiecie, w którym dużo się mówi o potrzebie rozwoju turystyki).
 2. Rezygnacja z funkcji dyrektora szkoły złożona 31 V przez Jana Gasza, a więc człowieka, który miał kierować działaniami organizacyjnymi gospodarzy zakończenia Rajdy, czyli ZSTiL w Piechowicach.
- Nowo wybrany w wyniku konkursu dyrektor szkoły Lech Gancarek zadeklarował pełną gotowość organizowania zakończenia, a wspierać go będzie kilkusobowy komitet organizacyjny złożony z nauczycieli szkoły: Krzysztof Raczek, Robert Lipawski, Anna Korenkiewicz, Barbara Jaśniewicz i inni.
- Organizatorzy jubileuszowego XXX Rajdu dla uświetnienia imprezy powołali szeroki Komitet Honorowy. Zaproponowano w nim udział, a wszystkie propozycje zostały sympatycznie potwierdzone, dwóm posłom na Sejm Rzeczypospolitej; Michałowi Turkiewiczowi z Lubania (wielokrotnemu uczestnikowi Rajdu) i Olgierdowi Poniżnikowi z Gryfowa Śląskiego znanemu z inicjatywy i realizacji Festiwalu Polskich Filmów Komediiowych w Lubomierzu. Zaproponowano też udział Henrykowi Gołębiowskiemu – prezesowi Zarządu Głównego PTSM, Jackowi Włodydze – staroście jeleniogórskiemu, Zbigniewowi Jakielowi – przewodniczącemu Rady Powiatu Jeleniogórskiego, Ryszardowi Brołowi – dziekanowi Akademii Ekonomicznej w Jeleniej Górze, Stanisławowi Ejnikowi – burmistrzowi Piechowic i Janowi Gaszowi – przewodniczącemu Rady Miejskiej Piechowic.

- Na XXX Rajdzie pojawiło się kilka nowych miejsc noclegowych: szkolne schronisko młodzieżowe w Łupkach k. Wlenia, hotel nadleśnictwa w Szklarskiej Porębie – „Kora” w Michałowicach oraz hotelik „Szczęśliwa 7” w Jarkowicach (zamiast nieodżałowanego SSM „Nad Złotną”).
- Do opracowania zaplanowanej z rozmachem „Kroniki trzydziestu Rajdów” główny jej twórca zaangażował szereg osób proponując im napisanie krótkich wspomnień lub refleksji. Propozycje takie przyjęli: Danuta Bartosiewicz ze Świeradowa, Marek Bergtraum z Piechowic, Roman Binkiewicz z Bolesławca, Paweł Kasprzyk z Lubawki, Piotr Norko ze Świerzawy, Jerzy Rubach z Kamiennej Góry, Katarzyna Krawczenko z Bogatyni, Piotr Gryszel, Elżbieta Krausiewicz z Jeleniej Góry. Nie wszyscy z deklaracji się wywiązali.
- Metę XXX Rajdu stanowił stadion szkolny przy Zespole Szkół Technicznych i Licealnych w Piechowicach, bo na całe szczęście pogoda dopisała i nie trzeba się było chronić w sali sportowej. Na niedużym, ładnie zagospodarowanym stadionie wybudowanym, co warto podkreślić w latach 1970-83 czynem społecznym młodzieży i nauczycieli miejscowej szkoły wspartej w swoim dużym wysiłku przez ówczesny zakład macierzysty szkoły, jakim były Dolnośląskie Zakłady Maszyn Elektrycznych „Karelna” w Piechowicach, odbyły się tradycyjne już uroczystości zakończeniowe. Dobrze działające nagłośnienie z dobrą muzyką, sympatycznym powitaniem, smaczny i obfity posiłek, wreszcie raport końcowy kierowników tras, ogłoszenie wyników i wręczenie nagród to poszczególne fragmenty zakończenia. Uczestniczyło w nim tym razem bardzo dużo oficjeli zaproszonych z okazji jubileuszowej edycji Rajdu. Nie było jednak tradycyjnego przekazania flagi rajdowej kolejnym gospodarzom Rajdu, bo dopiero na drugiej części spotkania rajdowego zdecydowano, że Rajd będzie kontynuowany, a do organizacji XXXI edycji zgłosiły się od razu dwie szkoły – z Mysłakowic i z Kowar (LO).
- W II części uroczystości zakończenia XXX Rajdu spotkali się nieraz po wielu latach ludzie, którzy tworzyli historię tej imprezy, wkładali dużo energii i serca w uczestnictwo, a teraz często znaleźli się daleko, zarówno od samego Rajdu – czasowo i odległościowo – jak i od osób, z którymi łączyły ich często duże przyjaźnie, a nawet sympatie. I to był chyba najważniejszy akcent jubileuszowego spotkania.
- Koło historii „Kuratori” w 2005 roku obróciło się o pełny obrót wracając do Mysłakowic, czyli miejsca zakończenia XI Rajdu 1985 r. Pod względem pogodowym powrót był w pełni udany, bo przy pięknej, słonecznej pogodzie, a wtedy było pochmurno i chłodno. Była też inna różnica – bardzo dobra organizacja zakończenia, którą zapewnił zespół pomocników miejscowej szkoły kierowany przez znanego nam już z XXVI Rajdu „Karpniki 2000” dyrektora Andrzeja Dąbka wspieranego przez Urząd Gminy z wójtem Zdzisławem Pietrowskim na czele.
- W Mysłakowicach w 2005 r. przypomniano, że właśnie tu w poprzednim wydaniu

po raz pierwszy wciągnięto na maszt flagę rajdową, która do dziś stanowi ważny akcent każdego zakończenia Rajdu. Przypomniano, że jej projektantem był artysta grawer Stanisław Zając z Piechowic (ten sam, którego dzieła – drewniane tablice pamiątkowe znajdują się na ścianach SSM „Złoty Widok” w Michałowicach, a przedstawiają dwójkę ludzi niezwykle zasłużonych dla turystyki – Mieczysława Holza i Teofila Ligenzę vel Ozimka), a wykonawcą flagi był krawiec znany z licznych sukcesów turystycznych w Turniejach Turystyczno-Krajoznawczych PTTK Romuald Ręba z Jeleniej Góry. W projektowaniu flagi uczestniczyła uczennica SP 1 w Piechowicach Cecylia Gasz.

- Pod względem ilościowym XXXI Rajd nie odbiegał od poprzednich zarówno ilością osób, jak i drużyn, ale już zaczęto odczuwać to, co w następnych edycjach wcale nie minęło, a mianowicie zgłoszenie chęci startu, a potem niekiedy niefrasobliwe wycofanie się z całości najczęściej na zasadzie faktu dokonanego. Szkoda było zablokowanych w ten sposób miejsc. Bardzo ucieszył organizatorów fakt, że powtórzył z poprzedniego roku chęć udziału swojej szkoły – LO w Kowarach w organizacji XXXII Rajdu wicedyrektor Ryszard Nowosielski. Pamiętaliśmy, jak niemal perfekcyjnie zorganizował zakończenie XXVIII edycji w 2002 r., a teraz miał jeszcze większe doświadczenie. Poza tym Kowary, jako miejsce zakończenia doskonale nadaje się do planowania tras rajdowych.
- Wśród zwycięzców tras, a także zdobywców pucharów przechodnich pojawiła się drużyna zagraniczna z Gymnasium z Görlitz, prowadzona przez znaną nam z wielu poprzednich sukcesów rajdowych Agnieszkę Korman, germanistkę rodem z Lubawki. Agnieszka zmieniała drużyny, ale zawsze przyprowadzała je gotowe do zwycięstwa (Wleń, Piechowice, Görlitz).
- Oczekiwany z niecierpliwością kolejny Rajd w Kowarach rzeczywiście nie zawiodł oczekiwań. Ten sam skład organizacyjny gospodarzy z wicedyrektorem Ryszardem Nowosielskim przy wsparciu dyrektora Grażyny Krakowiak zapewnił bardzo sprawną i pomysłową organizację zakończenia XXXII Rajdu (22-24 IX). I tak jak w 2002 r. dopisała słoneczna pogoda, tyle że przeszkadzał chwilami silny i porywisty wiatr.
- Organizatorzy zakończenia XXXII Rajdu „przeskoczyli” jeszcze ocenioną, jako wzorową organizację poprzedniej imprezy z 2002 r. Dzięki uzyskanemu dodatkowemu wsparciu finansowemu przygotowali uczestnikom zakończenia niespotykane do tej pory menu. Były to udka pieczonego kurczaka z bułką, musztardą lub keczupem i zimnym napojem. Wrażenie robiła też obsługa punktów wydawania posiłków ubrana w tradycyjne stroje kucharskie. A role te pełnili nauczyciele miejscowej szkoły, w tym znany radny powiatowy Jarosław Kotliński. Było to ogromnie sympatyczne.
- Dużym urozmaicheniem mety było wystąpienie przedstawicieli Western City ze Ściegienia, którzy zabawiali uczestników pokazami jazdy konnej, a nawet propono-

wali jazdę wierzchem. Ich zespół muzyczny nie tylko grał, ale i uczył tańców do muzyki country. Uczniowie ubrani w stroje udostępnione przez Sztolnię w Kowarach, jako krasnoludki zabezpieczali obsługę medialną i organizacyjną uroczystości.

- Zakończenie zaszczytali swoją obecnością liczni oficjalni przedstawiciele z honorowym patronem Rajdu Starostą Jeleniogórskim Jackiem Włodygą na czele. Przybyli także zastępca Prezydenta Jeleniej Góry – Andrzej Bira, Burmistrz Kowar Dariusz Rajkowski oraz władze statutowe ZO PZNP, ZO LOP i ZO PTSM.
- Wśród dziewięciu kierowników tras rajdowych aż ośmiu to pełnoprawni przewodnicy sudeccy, w tym jeden to prezes Koła Przewodników Sudeckich w Jeleniej Górze dr Piotr Gryszel. Jeden to znany szeroko w Polsce specjalista od marszu na orientację Adam Rodziewicz, a kolejny to jeden z najlepszych w regionie znawców przyrody – Piotr Norko ze Świerawy. Dwoje z nich – Danuta Bartosiewicz ze Świeradowa i Marek Bergtraum pełnili w tym Rajdzie funkcję kierownika trasy 29 raz (rekord). Maria Drozd dojeżdżająca corocznie na Rajd z odległego Krosna nad Wisłokiem wystąpiła w roli kierownika trasy 24 raz, a Krzysztof Walusiak z Piechowic 23 raz. Warto dodać, że wszyscy oni jak zresztą i cały Komitet Organizacyjny Rajdu wykonują swoje funkcje społecznie.
- Zaprosiła do swojej placówki – Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Mistrzostwa Sportowego w Szklarskiej Porębie, dyrektor Beata Szehidewicz już podczas zakończenia w LO w Kowarach w 2006 r. Potem przyszedł czas na konkretne działanie. 28-30 IX z zakończeniem w Szklarskiej Porębie odbył się XXXIII Rajd, który trafił do tej szkoły drugi raz po 21-letniej przerwie (XII Rajd w 1986 r.). Różnice między obu edycjami Rajdu w Szklarskiej Porębie polegały m.in. na pogodzie – poprzednio lekko mżyło i trzeba było kończyć imprezę w sali sportowej, teraz była piękna, słoneczna pogoda. Ten sam budynek był poprzednio Szkołą Podstawową nr 5, a teraz szkołą ponadgimnazjalną. Pogoda dopisała jednak tylko w dniu zakończenia w niedzielę, bo w piątek w pierwszym dniu wędrowki na trasach 3-dniowych padało, a chwilami lało. Gospodarze bazy noclegowej stanęli jednak na wysokości zadania i ogrzali obiekty.
- W Komunikacie końcowym z XXXIII Rajdu zapisano: „Gospodarze zakończenia pod kierownictwem dyrektora Zespołu Szkół mgr Beaty Szehidewicz bardzo dobrze dali sobie radę z pracami przygotowawczymi, a później z przebiegiem uroczystości zakończenia. Samą uroczystość zakończenia można ocenić jako jedną z najlepszych w przekroju ostatnich lat Rajdu”.
- Przed oficjalnym zakończeniem rajdowicze mieli okazję zobaczyć kilka atrakcji prezentowanych jako „Jarmark Turystyczny”. Częstowano różnymi smakołykami, rozdawano materiały promocyjne i ciekawe okazy minerałów, a wszystko to było zasługą licznych sponsorów „Jarmarku”, którzy w liczbie 12 dołożyli swój wkład do uatrakcyjnienia pobytu rajdowiczów.

- Urząd Miasta Szklarska Poręba wspomógł Rajd finansowo zabezpieczając posiłek końcowy dla uczestników, a potem dla organizatorów i gości, a wśród nich znalazł się już tradycyjnie honorowy patron Rajdu Starosta Jeleniogórski Jacek Włodyga i tłum reprezentantów władz powiatu jeleniogórskiego i Szklarskiej Poręby, a także przedstawiciele władz Okręgu ZNP Jan Smolira, Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” – Adam Rodziewicz, ZO LOP i ZO PTSM.
- Wśród ciekawych sylwetek – opiekunów drużyn zwycięskich pojawiło się kilka osób. Przede wszystkim Teresa Fierkiewicz ze Świeradowa Zdroju, która z nie-spotykaną energią realizuje program „uturystyczniania” młodzieży i uczestniczy w każdym Rajdzie od kilku lat przyprowadzając dobrze przygotowane zespoły, sama zaś daje pokaz hartu ducha i ciała. Właśnie w tym Rajdzie boleśnie skrzyła nogę, ale jakoś dotrwała do końca i młodzieży nie opuściła.
- Podczas zakończenia Rajdu wręczono puchar organizatorów Marii Drozd z racji 25 lat pełnienia funkcji kierownika trasy.
- XXXIII Rajd zapisał się jednak organizatorom nieciekawie w pamięci, bo zaginęły po nim nasze znaczki rajdowe, które prezentowano niegdyś na planszach z dykty, a od XXXI Rajdu na ładnych fotogramach. Zawsze stanowiły ozdobę zakończenia, a także skłaniały do refleksji. Kolekcjoner, czy złodziej niestety się nie znalazł, a my już nie przystąpiliśmy do odtworzenia zbioru. Jednak tradycję tworzenia każdorazowych znaczków jest kontynuowana, a autorzy projektu są corocznie wyróżniani i nagradzani.
- Gościem zakończenia XXXIII Rajdu w Szklarskiej Porębie była dyrektor Szkoły Podstawowej w Podgórzynie Aneta Watemborska. Nie tała, że zapraszając Rajdowiczów na następny rok do swojej szkoły miała obawy, czy wszystko się uda, tym bardziej, że Szklarska Poręba postawiła poprzeczkę wysoko. Obawy miały się jednak okazać płonne, bo XXXIV Rajd „Podgórzyn 2008” okazał się imprezą w pełni udaną.
- 26-28 IX 2008 odbył się XXXIV Rajd, który po raz pierwszy w swojej długoletniej historii dotarł do Podgórzyna. Dziwne to o tyle, że miejscowość leży niemal w centrum Kotliny Jeleniogórskiej i dla organizatorów układanie tras rajdowych w takiej sytuacji jest łatwizną. Na przeszkodzie stały jednak zawsze inne powody i dopiero aktualna życzliwość władz Gminy i szkoły sfinalizowała pomysł ulokowania tam mety Rajdu.
- Ważnym walorem każdego Rajdu jest zawsze pogoda. I tak się jakoś przez wiele lat składa, że podczas „Kuratori” pogoda się najczęściej poprawia racząc dosyć często rajdowiczów prawdziwie złotą polską jesienią. Tak było też w 2008 r. Po dwóch tygodniach pogody, która przypominała taką z drugiej połowy listopada, nadeszła długo oczekiwana zmiana i to nastąpiła jak na zamówienie w pierwszym dniu wędrowki rajdowej. Nadeszła piękna, słoneczna i ciepła aura.

- Ten Rajd zapamiętali organizatorzy z jednego, nietypowego do tej pory powodu. Rada Powiatu jeleniogórskiego (ponoć turystycznego) zamknęła dwa schroniska młodzieżowe w Bukowcu i w Strużnicy, a schroniska młodzieżowe to podstawowa, najtańsza baza noclegowa Rajdu. Trzeba było aż czterokrotnie sięgnąć po inną bazę noclegową, co w trzech przypadkach spowodowało spory wzrost kosztów. Nocowano wtedy w DW w Kowarach-Wojkowie (w dawnej SP 5), DW „Hottur” w Borowicach, w Harcerskiej Bazie Noclegowej w Przesiece i w „Chacie Izerskiej” Macieja Stanisza w Szklarskiej Porębie Dolnej.
- Gospodarze zakończenia pod kierunkiem dyrektora szkoły Anety Watemborskiej bardzo dobrze dali sobie radę z organizacją uroczystości. Bardzo pozytywny był stosunek do organizacji zakończenia Wójta Gminy Podgórzyn Anny Latto.
- Z pewnością zasługą Pani Wójt było to, że Rajd stał się w całej gminie świętem turystycznym i wzięły w nim udział wszystkie szkoły zgłaszając swój udział na trasach rajdowych i zrobiły to w dobrym stylu plasując się nieraz na dobrych pozycjach np. SP Podgórzyn zajęła II miejsce na trasie 2-dniowej.
- Uroczystość zakończenia zorganizowano na nowym, gminnym stadionie sportowym – 300 m od szkoły – bo sam obiekt szkolny był zbyt ciasny. Tutaj podawano posiłki, grano różne melodie, a nawet śpiewano (szkolny zespół), a na nowiutkich trybunach znaleźli miejsca siedzące prawie wszyscy uczestnicy uroczystości. Zakończenie wraz z licznymi, zaproszonymi gośćmi, Honorowych patronów Rajdu (było 2) reprezentowała Pani Wójt Anna Latto. Obecni byli przedstawiciele Starostwa Jeleniogórskiego, Zarządu Okręgu ZNP we Wrocławiu, dwu Zarządów Oddziałów PTTK w Jeleniej Górze, w Lwówku Śląskim. Oddziałów PTSM w Zgorzelcu, Kamiennej Górze i ZO LOP w Jeleniej Górze i oczywiście miejscowi radni z przewodniczącym Rady Gminy Podgórzyn Leonardem Jaskółowskim.
- Flagę rajdową przejęła drużyna SP i Gimnazjum z Jeżowa Sudeckiego, a zaprosiła do tej miejscowości na XXXV Rajd 2009 r. dyrektor Zespołu Szkół mgr Anna Lityńska.
- W dniach 25-27 IX 2009 r. odbył się XXXV Rajd, który po raz drugi w historii tej imprezy zawitał do Jeżowa Sudeckiego. Poprzedni był tutaj 29 lat wcześniej w pamiętnym roku 1980. I tak jak wtedy dopisała podczas zakończenia piękna, słoneczna pogoda, ale na tym porównania się na ogół kończyły. Baza szkolna uległa zasadniczej, korzystnej przemianie, a stadion sportowy LZS-u, na którym przeprowadzono uroczystość zakończenia można ocenić jako ładny i dobrze zagospodarowany.
- Korzystnie wypadło też porównanie zaangażowania gospodarzy zakończenia, zarówno bezpośrednich jego organizatorów – dyrektora Zespołu Szkół Anny Lityńskiej i nauczyciela Artura Breczko, jak i władz Gminy Jeżów Sudecki – Wójta Edwarda Dudka, sekretarza Ryszarda Wacha i oddelegowanych pracowników Bo-

żeny Matuszewskiej i Adama Rodziewicza. Pomoc finansowa Gminy umożliwiła nie tylko podanie smacznego posiłku końcowego dla uczestników Rajdu, a potem dla gości i organizatorów, ale także wydrukowanie kolorowych folderów o Gminie, dyplomów i znaczków rajdowych.

- Zmniejszenie bazy schronisk młodzieżowych zaowocowało jak w ubiegłym roku koniecznością sięgnięcia po inną bazę noclegową i oczywiście zwiększyło koszty. W innej bazie pojawiły się – DW „Kora” w Michałowicach, DW „Szczęśliwa 7” w Jarkowicach i już po raz drugi baza ZHP w Przesiece, która kolejny raz zasłużyła na uznanie za okazaną gościnność (kierownik Teresa Smętek).
- Od kilku lat występuje problem podwiezienia uczestników niektórych tras na odcinkach długich, a mało ciekawych lub dowiezienia do mety Rajdu ze zbyt odległej bazy noclegowej. Prosimy wtedy niektóre urzędy gmin o sponsorowanie takich na ogół krótkich dowozów autokarowych. I trzeba przyznać, że nasze propozycje traktowane są ze zrozumieniem i pozytywnie. Do takich gmin, którym chcemy szczególnie podziękować należą najczęściej Urzędy Gmin w Mirsku, Lubomierzu, Lubawce i Wleniu.
- Od kilku lat drukujemy jako wkładkę do Regulaminu Rajdu zwięzłe informacje o walorach krajoznawczych Gminy – gospodarza zakończenia. W czasie konkursów krajoznawczych przeprowadzonych na trasach rajdowych prezentowane są też pytania o gminie. Podczas uroczystości zakończenia najlepszy znawca tematyki krajoznawczej gminy jest wyróżniany i nagradzany. Niekiedy nagradzane są całe drużyny i tak też było w Jeżowie Sudeckim, gdzie wyróżniono ZSOiZ w Lwówku Śląskim, a np w Podgórzynie drużynę z Gimnazjum w Jerzmannach.
- Wśród nagród głównych – pucharów przechodnich zabrakło w tym roku po raz drugi odbiorcy pucharu Starosty Jeleniogórskiego przeznaczonego dla najlepszej szkoły ponadgimnazjalnej. Liczba tego typu szkół w Rajdzie systematycznie maleje, a nieliczne z nich – najczęściej jest to I LO w Jeleniej Górze (opiekun Ewa Parfianowicz) nie zawsze osiąga najlepszą formę. Natomiast konkurencja między licznymi startującymi gimnazjami jest co roku bardzo silna i rzadko się zdarza, żeby któreś z nich powtórzyło sukces. To samo zresztą dotyczy szkół podstawowych i tras dziecięcych. Trudno natomiast powiedzieć, że brak rywalizacji i zmniejszająca się liczba szkół ponadgimnazjalnych cieszy organizatorów. Jako jeden z powodów takiego stanu rzeczy widzimy zmniejszającą się liczbę zaangażowanych nauczycieli – opiekunów działalności turystycznej, a także brak wśród młodych nauczycieli ludzi posiadających kwalifikacje turystyczne, szczególnie po zdjęciu przez władze oświatowe obowiązku posiadania kwalifikacji turystycznych przez nauczycieli.
- Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim Roman Ciechanowicz podczas zakończenia XXXV Rajdu w Jeżowie Sudeckim zaprosił rajdowiczów do zabytkowego Lwówka Śląskiego.

- I tak w dniach 24-26 IX 2010 r. odbył się XXXVI Rajd, który po raz pierwszy w swojej długiej historii zawitał aż do odległego od gór miasta. Lokalizacja taka atrakcyjna krajoznawczo powodowała jednak rozliczne kłopoty przede wszystkim z układaniem tras wędrówki rajdowej, a potem trudności komunikacyjne, również z układaniem bazy noclegowej. Wszystko to razem wzięte stawiało organizatorów przed trudnymi zadaniami, całe szczęście popartym aktywną pomocą miejscowego środowiska turystycznego, a także co warto podkreślić Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim, a szczególnie jego szefa Starosty Artura Zycha.
- W tym Rajdzie przed organizatorami spiętrzyły się inne trudności. Najpierw pociąg załatwiony przez Starostę Artura Zycha na odwóz rajdowiczów z Lwówka Śląskiego do Jeleniej Góry na ciekawej trasie z trzema tunelami został przez PKP odwołany. Zastąpiły go autokary jeleniogórskiego MZK. Jeszcze większym problemem okazały się kłopoty finansowe. Dwóch ważnych sponsorów – WFOŚiGW i Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze wycofało się całkowicie z finansowania Rajdu obcinając budżet Rajdu o 1/3. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu władz samorządowych i oświatowych oraz działaczy turystycznych środowiska lwóweckiego, a także innych przyjaciół imprezy udało się te trudności pokonać. W nieoficjalnym rankingu na temat, który Rajd kosztował organizatorów najwięcej wysiłków i nerwów, ten Rajd wygrał.
- Pogoda, ważny czynnik każdego Rajdu, okazała się w dwóch pierwszych dniach łaskawa, ale w dniu zakończenia zmusiła do organizacji uroczystości w budynku szkolnym. Dzięki życzliwości i turystycznej zaradności p.o. dyrektora mgr Tomasza Przybyło (wielokrotnego uczestnika Rajdu) udało się trudności pogodowe pokonać rozmieszczając najpierw przemokniętych uczestników w salach lekcyjnych, a samo zakończenie lokując w sali sportowej. Oczekiwania urozmaicały występy szkolnych zespołów muzycznych i wokalnych.
- Podziwu godne było szerokie zaangażowanie w pracach organizatorów nauczycieli, pracowników administracyjno-usługowych i uczniów. Pomógł UM Gminy Lwówek Śląski fundując posiłek kończący (grochówka z wkładką), materiały krajoznawcze, Starostwo zasponsorowało przejazdy z Lwówka Śląskiego. I wreszcie rada rodziców uczniów licealnych przygotowała przyjęcie końcowe z mnóstwem doskonałych ciast domowych.
- W licznym gronie zaproszonych gości najwyższe honory pełnili: Starosta Lwówecki Artur Zych, Burmistrz Miasta i Gminy Lwówek Śląski Ludwik Kaziów. Zabrakło przedstawicieli Starostwa Jeleniogórskiego, byli za to reprezentanci miejscowego Oddziału PTTK (bardzo pomocni w organizacji Rajdu) i przedstawiciele miejscowych instytucji i organizacji, a także ZO ZNP oraz organizacji jeleniogórskich ZO PTSM i ZO LOP.
- Przed każdym Rajdem wąski sztab organizacyjny przyjeżdża w sobotni wieczór

i nocuje w miejscu zakończenia przygotowując różne sprawy techniczno-organizacyjne. Gospodarze oferują nam miejsca noclegowe, na ogół nie mamy większych wymagań, sale przedszkolne, niekiedy pokoje w internacie, dwa razy nocleg w hoteliku (Kowary). Tym razem spaliśmy na stolikach szkolnych rozkładając na nich swoje śpiwory i karimaty. Nikomu nie udało się spać na zimną, wykafełkowaną podłogę. Ta właśnie podłoga zniechęcała nas do nocowania na niej, lepsze, chociaż mniej bezpieczne były stoliki.

- Zaprosiła na kolejny XXXVII Rajd do Miłkowa w 2011 roku dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Stanisława Marusarza mgr Jolanta Krawiec. W tej miejscowości Rajd już gościł w swojej V edycji w 1979 roku i należał wtedy do bardzo udanych.
- Na XXXVI Rajdzie w Lwówku Śląskim pojawiła się nieco egzotyczna, ale bardzo sympatyczna drużyna ze Szczecina – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabo Słyszących prowadzony przez Dominikę Wierzbicką – absolwentkę Kursu Przodowników Turystyki Górskiej organizowanych jako ogólnopolski przez jeleniogórskie PTSM i PTTK. Zdobyła uprawnienia przodownika turystyki górskiej na obszar Sudetów, Beskidów Zachodnich i Gór Świętokrzyskich i związała się uczuciowo z ośrodkiem jeleniogórskim. Przyjeżdżała także na kolejne Rajdy. Absolwenci tych kursów już kilkakrotnie uczestniczyli w naszych Rajdach jako przedstawiciele Krotoszyń, Wrześni i zawsze zostawiali bardzo sympatyczne wspomnienia.
- W dniach 23-25 IX 2011 odbył się XXXVII Rajd „Miłków 2011”. Bardzo dogodna lokalizacja miejsca zakończenia dała wreszcie organizatorom duże ułatwienia zarówno w planowaniu tras rajdowych, jak i w rozwiązywaniu problemów noclegowych, komunikacyjnych, chociaż tych ostatnich nie do końca korzystnie. Dawny Miłków z 1979 roku miał czynną linię kolejową, po której zostały tylko ślady we wspomnieniach turystów, ale chyba nie niektórych mieszkańców Karpacza, szczególnie taksówkarzy. Pogorszyła się też komunikacja PKS-owska w okresie sobotnio-niedzielnym utrudniając dojazdy do wielu miejsc. Dopisała za to często nas lubiąca pogoda, która była piękna, słoneczna przez cały czas trwania Rajdu.
- Poprawiła się sytuacja finansowa, bo Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej znowu sobie o nas przypomniał, ale dofinansowanie zmniejszył o połowę. Pomocy udzieliło jeleniogórskie Starostwo Powiatowe i Gmina Podgórzyn, jako gospodarz zakończenia.
- Zanotowano mimo pięknej pogody spadek ilości zgłoszeń o 50 osób, czego skutkiem była likwidacja trasy Nr 5. Prawdziwą plagą stały się niezapowiedziane wcześniej, a uczynione w ostatniej chwili rezygnacje (Chełmsko Śląskie, Cieplice, Mysłakowice). Zabrakło niektórych stałych bywalców jak Gimnazjum nr 1 z Bogatyni. Nie startowali też szczecinianie z Dominiką Wierzbicką.

- W bazie noclegowej pojawiło się nowo otwarte gminne schronisko młodzieżowe w Stanisławowie, które zebrało dużo dobrych opinii nocujących. W Komunikacie Końcowym Rajdu kolejny już raz wyróżniono SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu zarządzane przez panią Małgorzatę Bugajny, która nie tylko przyjmuje serdecznie gości, ale nawet funduje nagrody i puchary. Taki właśnie dla najsympatyczniejszej drużyny otrzymał ZSOiZ z Lwówka Śląskiego.
- Gospodarze zakończenia Zespół Szkolno-Przedszkolny w Miłkowie pod kierownictwem dyrektora mgr Jolanty Krawiec bardzo dobrze wywiązały się ze swoich obowiązków. Szeroki był udział wszystkich pracowników szkoły i uczniów. Gospodarze Gminy Podgórzyn na czele z Wójtem panią Anną Latto ufundowali ciepły posiłek końcowy i trzy cenne nagrody dla najlepszych znawców tematyki krajoznawczej Gminy. Otrzymała je trójka dzieci z SP I w Bogatyni (opiekun Ewa Hołowińska).
- Pobyt w Miłkowie był też okazją do wspomnień i refleksji. Wspominano gospodarzy pięknego V Rajdu z 1979 roku, a szczególnie ówczesnego dyrektora szkoły Kazimierza Kędronia, już dziś nieżyjącego, tak samo jak Jego żonę sekretarza szkoły. Współorganizatorem była opiekunka SKKT Danuta Kaszuba, która wraz z Teresą Maćkowiak przez wiele lat prowadziła działalność turystyczną szkoły i to z wieloma sukcesami. Obie gościły na zakończeniu Rajdu, co było bardzo sympatycznym akcentem.
- Z okazji niedawno obchodzonego 65-lecia Szkoły wykorzystano okolicznościowe widokówki, które otrzymali wszyscy uczestnicy Rajdu. Była też okazja do oglądnięcia bogatej ekspozycji wieloletnich osiągnięć sportowych szkoły, szczególnie w sportach zimowych, czemu szkoła zawdzięcza imię słynnego skoczka narciarskiego Stanisława Marusarza.
- Podczas zakończenia Rajdu Starosta Jeleniogórski Jacek Włodyga wręczył komandorowi Rajdu niedawno po raz pierwszy w Polsce przyznany medal i tytuł honorowy „Nauczyciel Kraju Ojczystego”. Medal przyznał Zarząd Główny PTTK i Ministerstwo Edukacji Narodowej, jest to jeden z czterech na Dolnym Śląsku.
- W gronie ścisłego sztabu organizacyjnego Rajdu pojawiła się jako sekretarz, ale tylko na jeden rok Krystyna Mądry z Cieplic. Pełniła funkcję nieetatowego pracownika Biura PTSM i LOP i prowadziła bardzo sprawnie całą dokumentację Rajdu. Miała zresztą duże doświadczenie jako wieloletni działacz polskiego Związku Narciarskiego (biegowego), gdzie od wielu lat posiada uprawnienia sędziowskie.
- Kiedym zebrany na zakończeniu dyrektor Zespołu Szkół Przyrodniczych i Żywnienia w Sobieszowie pani Helena Kasperczak przekazała zaproszenie do odwiedzenia Jej szkoły w 2012 roku na kolejnym XXXVIII Rajdzie nikt (a może był ktoś, który coś wiedział) nie przypuszczała jak się w ciągu roku sytuacja rozwinie i że nie Sobieszów nas będzie gościł.

- W dniach 28-30 IX 2012 odbył się XXXVIII Rajd pod nazwą „Stara Kamienica 2012”. Co się zatem stało, że nie zapowiedziany rok wcześniej Sobieszów. Otóż Pani Dyrektor Zespołu Szkół z Sobieszowa zapraszając do siebie rajdowiczów nie przewidziała, że władze miasta Jeleniej Góry szukając kolejnych oszczędności zdecydują się na zlikwidowanie tej zasłużonej, pełnych dobrych tradycji placówki, a to co z niej zostało przeniosą do szkoły cieplickiej na ulicy Leśnej. I tak w stosunkowo krótkim czasie Sobieszów, który przez lata szczycił się posiadaniem dwóch szkół średnich, szeroko znanych nie tylko na Dolnym Śląsku, spadł jako peryferyjna dzielnica Jeleniej Góry do roli zaścianka oświatowego ograniczonego tylko do niezbędnych placówek, czyli gimnazjum i szkoły podstawowej (zresztą bardzo dobrej).
- Konieczność rezygnacji z zakończenia w Sobieszowie zmusiła nas do szybkiego szukania miejsca zastępczego i tu pomogło życzliwe stanowisko dyrektora Gimnazjum w Starej Kamienicy pani Alicji Słowińskiej poparte przez Władze Gminy. I tak Rajd wrócił do Starej Kamienicy po 24 letniej przerwie, bo poprzedni XIV Rajd odbył się w 1988 roku.
- Lokalizacja zakończenia w nowym miejscu była dla organizatorów mniej korzystna, głównie ze względów logistycznych, co oznaczało zwiększenie kosztów transportu. A sytuacja finansowa Rajdu uległa nieznacznemu pogorszeniu po redukcji o 500 zł dotacji przez Starostwo Jeleniogórskie.
- W ilości startujących w obu wydaniach Rajdu w Starej Kamienicy wystąpiła duża różnica. W XIV Rajdzie wzięło udział 508 osób skupionych w 61 drużynach wędrujących na 11 trasach. W XXXVIII Rajdzie było 324 uczestników, 38 drużyn i 8 tras. Zasadnicze załamanie ilości startujących nastąpiło po likwidacji województwa jeleniogórskiego, w którym była to wiodąca, prestiżowa impreza turystyki szkolnej. Odpadły drużyny z niektórych powiatów, które wcześniej wyrażały tendencje odśrodkowe np. bolesławiecki lub te, w których powstały prężne oddziały PTSM organizujące własne imprezy – jak lubański i częściowo kamiennogórski. Od 2000 roku utrzymuje się zbliżona ilość startujących, oscylująca koło 300 osób i 30 drużyn.
- Rajd odbył się przy ładnej pogodzie, chociaż niekiedy pokropiło, ale najważniejsze, że podczas zakończenia było słonecznie i sympatycznie na zielonym terenie przyszkolnym. Była w odwodzie piękna sala sportowa, a szkoda, że takiej nie było 24 lata wcześniej, bo wtedy deszcz nas przepędził ze stadionu gminnego. Od tego czasu w ogóle wiele się zmieniło na dobre w tutejszej szkole. Jednym słowem wypiękniała i stała się bardziej funkcjonalna, w czym duża zasługa jej kierownictwa i władz gminnych.
- W uroczystym zakończeniu wzięły udział władze Gminy z Wójtem Wojciechem Poczynkiem i sekretarzem Zofią Świątek. Był oczywiście obecny honorowy patron Rajdu Starosta Jeleniogórski Jacek Włodyga, a także przedstawiciele ZG

ZNp (Jan Smolira), ZO LOP i ZO PTSM oraz dyrektor Zespołu Szkół we Wleniu Wiesław Gierczyk, który zaprosił do swojej szkoły na XXXIV Rajd w roku 2013. I tu ciekawostka – dyrektor Gierczyk został dyrektorem szkoły wleńskiej w 1989 roku, a więc w tym roku, kiedy odbył się tam poprzedni XV Rajd. Pogratulować długiego i jak z tego widać udanego stażu dyrektorskiego.

- W końcowej klasyfikacji rajdowej nie było większych niespodzianek z wyjątkiem zwycięstwa z kategorii gimnazja – miejscowej szkoły pod opieką Anny Hac. Byli naprawdę dobrze przygotowani, szkoda tylko, że był to przysłowiowy „łabędzi śpiew”, bo we Wleniu już ich potem nie było. Dwa jednorazowe puchary ufundowała Teresa Materny – prezes niedawno utworzonego Oddziału LOP w Jeleniej Górze. Wręczono je najlepszej drużynie LOP „Eko-Gryfikom” z Gryfowa Śląskiego prowadzoną przez znaną od lat z doskonałego przygotowania młodzieży Mariolę Kotowicz oraz szkołę, która zanotowała jako jedyna 100% frekwencji w „Kuratorce” – SP 1 z Piechowic.
- Udanie zaprezentował się jako współgospodarz zakończenia dyrektor Biura Informacji Turystycznej w Starej Kamienicy – Adam Spolnik, któremu Rajd zawdzięczał nagłośnienie boiska i sprawną jego obsługę, a także opracowanie projektu znaczka rajdowego.
- W tradycyjnym terminie (27-29 IX 2013), bo pod koniec września odbył się XXXIX Rajd „Wleń 2013”. W poprzedniej edycji w 1989 roku przyjmowała nas stara, ciasna, ponemiecka szkoła. Teraz gospodarzem była nowoczesna placówka oświatowa, z obszernym, dobrze zagospodarowanym terenem sportowo-rekreacyjnym. Pogratulować twórcom tej imponującej przemiany.
- Sytuacja finansowa Rajdu utrzymywała się na ubiegłorocznym poziomie, chociaż doszedł nowy sponsor – Starostwo Lwóweckie z dotacją 1000 zł (Wleń to teren powiatu lwóweckiego), były natomiast z początku duże kłopoty ze Starostwem Jeleniogórskim, które tradycyjnie przyznawaną nam od lat dotację postanowiło w całości (4000 zł) przekazać innemu organizatorowi, mało do tej pory angażującemu się w turystykę szkolną. Po dłuższych zachodach dzięki życzliwości Starosty Jacka Włodygi dofinansowano nas kwotą 3000 zł. Końcowy posiłek na mecie sponsorowali gospodarze zakończenia.
- Niestety utrzymała się ubiegłoroczna tendencja niższych zgłoszeń i trzeba było zlikwidować jedną trasę, a na niektórych trasach wystąpiły luki. Pechowa okazała się już po raz drugi trasa nr 1 z noclegami w SSM „Wojtek”. Szkoły ponadgimnazjalne reprezentuje już tylko Jeleniogórski „Żerom” dzięki niezawodnej Ewie Parfianowicz.
- Posiłek końcowy przygotowano nie tylko smaczny, ale dodatkowo atrakcyjny, bo z wojskowej kuchni polowej. Oczywiście była to grochówka z wkładką, a po Rajdzie na tradycyjnym spotkaniu gości, organizatorów i gospodarzy pojawiły się znako-

mite domowe ciasta, owoce, kawa i herbata. I to właśnie spotkanie stanowi zawsze okazję do drobnych podsumowań i podziękowań, które organizatorzy przekazali Burmistrzowi Bogdanowi Mościckiemu i Dyrektorowi Zespołu Szkół Wiesławowi Giercykowi, a także obu starostom – Lwóweckiemu Józefowi Stanisławowi Mrówce i Jeleniogórskiemu Jackowi Włodydze, których reprezentowali wicestarosta Zbigniew Jakiel (Jelenia Góra) i naczelnik wydziału Mariusz Mendocha. Wśród gości był też (poza protokołem) dyrektor znanego szeroko w Polsce XIV LO we Wrocławiu Marek Łażniak.

- Wszyscy gestorzy bazy noclegowej (w 100% schroniska młodzieżowe) zasłużyli na słowa uznania, a szczególnie Małgorzata Bugajny (SSS „Liczyrzepa”), Adam Żurowski (SSM „Skalnik”), którzy ufundowali własne nagrody.
- W klasyfikacji końcowej Rajdu na wyróżnienie zasłużyła SP z Miłkowa – opiekunka Urszula Jaskółowska, która zdobyła na własność puchar Zarządu Okręgu Dolnośląskiego ZNP przyznawanego dla 3-krotnego laureata tras dziecięcych.
- Maleje niestety popularność bardzo niegdyś „wziętych” tras imprez na orientację. W tym roku startowały na trasie nr 9 tylko 3 drużyny, ale wszystkie z jednej szkoły – gimnazjum z Kowar. O tyle to dziwi, bo funkcjonuje w regionie jakby liga imprez na orientację. Podobno mają za dużo startów i okres Rajdu traktują jako urlop. Dalszy rozwój tej sytuacji spowoduje konieczność likwidacji tej trasy, tak jak niegdyś kolarskiej.
- W wieloletniej, niemal stałej obsadzie kadrowej trasy ochrony przyrody, którą od lat prowadził Piotr Norko, a asystowała Aldona Hormańska (obecnie Laskowska) nastąpiły zmiany. W 2012 roku chorego Piotra Norko zastąpił Tadeusz Praweński (prezes ZO PTSM ze Zgorzelca), a asystowała Anna Walusiak studentka geografii, o wieloletnim doświadczeniu rajdowym. We Wleniu Piotr Norko wrócił na trasę, a Anna Walusiak już pozostała jako zastępca tyle, że z tytułem mgr geografii.
- Na XL Jubileuszowy Rajd w 2014 roku zaprosił do tamtejszej SP 1 radny z Piechowic Wiesław Polański. Szkoła piechowicka była gospodarzem I i X edycji Rajdu i może się poszczycić jako jedyna 100% frekwencją w tej imprezie.
- Przygotowania do Jubileuszowego XL Rajdu rozpoczęto już kilka miesięcy wcześniej. Komandor dotychczasowych Rajdów zadeklarował chęć opracowania wydawnictwa poświęconego 40-leciu tej imprezy. Do współpracy jako Radę Redakcyjną zaangażował dwie osoby, które współtworzyły z nim poprzednie opracowanie z okazji 30-lecia Rajdu – Wenatę Stawicką-Czerską z Porajowa i Pawła Kasprzyka z Lubawki. Planowane jest poszerzenie grona osób współpracujących. Wydanie zaplanowano po zakończeniu Rajdu, aby móc zamieścić wyniki XL Rajdu. Liczymy na współfinansowanie WFOŚiGW we Wrocławiu Oddziału w Jeleniej Górze.
- Zaplanowano powołanie szerokiego Komitetu Honorowego z udziałem Posła na Sejm RP Zofii Czernow, Starostów Powiatowych Jeleniogórskiego – Jacka Włodygi,

Lwóweckiego – Józefa Stanisława Mrówki, Lubańskiego – Walerego Czarneckiego, Marcina Zawily – Prezydenta Jeleniej Góry, a także Prezesa Zarządu Głównego PTSM – Henryka Gołębiewskiego, Dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego – dr. Andrzeja Raja, Bogumiły Turańskiej-Chrobak – Wiceprezes WFOŚiGW we Wrocławiu, Burmistrza Piechowic – Witolda Rudolfa, Zyty Bałazy – Nadleśniczy z Szklarskiej Poręby i ks. kanonika Dziekana Dekanatu Szklarska Poręba Bogusława Sawaryna. Planowane jest też zaproszenie kilku gości specjalnych.

- Aby wzbogacić treść opracowanej Kroniki wysłano apel do blisko 40 osób z propozycją nadesłania wspomnień, refleksji i fotografii.
- Dla uhonorowania wielu zasłużonych organizatorów i uczestników ZO PTSM wystąpił z kilkunastoma wnioskami o odznaczenia państwowe, resortowe i wojewódzkie. Oprócz tego wręczone zostaną (znacznie pewniejsze) nagrody i wyróżnienia lokalne i jubileuszowe zaplanowane i przygotowane przez organizatorów. Chcemy wzorować się na doświadczeniach z 30-lecia Rajdu, kiedy to odznaczono medalami zasługi rajdowej 62 osoby (brązowe, srebrne i złote). Wiele osób uznało je za bardzo ważne życiowo osiągnięcia.
- Po raz pierwszy zaplanowano uruchomienie jednodniowej trasy dla przedszkolaków. Wzorem i to udanym będzie tu Piechowski Rajd Działu Szkolnej „Piechotka”, który od kilku lat dobrze popularyzuje turystykę wśród najmłodszych, ale także wśród ich opiekunów.
- W dniach 26-28 IX 2014 roku odbył się Jubileuszowy XL Rajd, który tym razem zawitał do szkoły, gdzie już był dwukrotnie – w 1975 roku oraz 1984 roku. To Szkoła Podstawowa nr 1 w Piechowicach, która przywitała wszystkich uczestników i zaproszonych gości rozległym, dobrze zagospodarowanym parkiem oraz nowoczesną halą sportową wraz z boiskiem typu „Orlik”.
- Organizacja Rajdu Jubileuszowego została poprzedzona wieloma nietypowymi dla innych edycji działaniami. Przede wszystkim utworzono Komitet Honorowy pozyskując do jego składu jedenaście wybitnych osobistości uzupełnionych jeszcze potem o czterech gości specjalnych. Oprócz tradycyjnie wspierających Rajd sponsorów Starostw Powiatowych w Jeleniej Górze i Lwówku Śląskim oraz WFOŚiGW w Jeleniej Górze, doszli nowi – Nadleśnictwa w Szklarskiej Porębie i w Ruszowie oraz sponsorzy prywatni, a także gospodarze zakończenia – Urząd Miasta Piechowice i inni.
- W XL Rajdzie na 10 trasach wędrowało 41 drużyn z 374 uczestnikami, z czego 45 to nauczyciele – opiekunowie drużyn. Wprowadzono także trasę 1-dniową dla przedszkolaków, co okazało się być pełnym sukcesem.
- W tym roku nie zlikwidowano żadnej trasy, ale na niektórych były wolne miejsca. Po raz pierwszy wykorzystano nowo otwarte SSM „Plum” w Piechowicach (właściciel Magdalena Krausiewicz-Fidor).

- Gospodarze zakończenia – Szkoła Podstawowa Nr 1 w Piechowicach pod kierunkiem obu pań dyrekterek – Marzeny Sąsiady i Jej zastępczyni Marii Skowron bardzo dobrze wywiązały się ze swojej roli angażując do współpracy personel administracyjno-gospodarczy, a także rodziców, których zasługą było m.in. ufundowanie tradycyjnych ciast domowych. Aktywny był także udział szerokiej grupy nauczycieli.
- Uroczyste zakończenie odbyło się na boisku „Orlika”. Zgodnie z wieloletnim zwyczajem rozpoczęło je o 13:30, a wzięli w nim udział oprócz rajdowiczów licznie zaproszeni goście. Z grona Patronów Honorowych XL Rajdu obecni byli: Poseł na Sejm RP Zofia Czernow, Prezes ZG PTSM Henryk Gołębiewski, Wiceprezes WFOŚiGW we Wrocławiu Bogumiła Turzańska-Chrobak, Dziekan Dekanatu Szklarska Poręba ks. Kan. Bogusław Sawaryn, Burmistrz Piechowic Witold Rudolf; a z grona gości specjalnych: Wiceprzewodnicząca Sejmiku Dolnośląskiego Grażyna Malczuk, Przewodniczący Rady Powiatu Jeleniogórskiego Rafał Mazur i były Kurator Oświaty w Jeleniej Górze Janusz Wrzał, a w imieniu Starosty Lwóweckiego wystąpił Naczelnik Wydziału Mariusz Mendocha. Licznie przybyli także gospodarze zakończeń poprzednich Rajdów, zasłużeni dla Rajdu gospodarze schronisk młodzieżowych, wieloletni i już niepracujący opiekunowie drużyn, wieloletni organizatorzy oraz wszyscy szeroko pojmowani przyjaciele Rajdu.

X Rajd „Piechowice 84”. Drużyna SP 4 Zgorzelec

*XI Rajd „Mysłakowice 85”.
Puchar dla SP 5 Bolesławiec*

XI Rajd „Mysłakowice 85”. Przemawia naczelnik gminy

*XII Rajd „Szklarska Poręba 86”. ZSET z Jeleniej Góry zdobywa statuetkę Ducha Gór –
nagrodę prezesa ZOW PTSM*

XII Rajd „Szklarska Poręba 86”. Puchar (na własność) dla SP 1 Piechowice

XII Rajd „Szklarska Poręba 86”. Na mecie Rajdu

XIII Rajd „Kamienna Góra 87”. Drużyna ZS Medycznych z Bolesławca

XIII Rajd „Kamienna Góra 87”. Puchar KOiW dla SP 5 Bolesławiec

XIV Rajd „Stara Kamienica 88”. Raport kierowników tras

XV Rajd „Wleń 89”

XVII Rajd „Łomnica 91”. Puchar dla SP Świeradów

XV Rajd „Wleń 89”. Przy starej szkole

XXIII Rajd „Sosnówka 97”. Laureaci Dyplomów Honorowych ZG PTSM

XXIII Rajd „Sosnówka 97”. Flaga rajdowa dla SP 1 Wojcieszów

XXIII Rajd „Sosnówka 97”. Podsumowanie

XXIII Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej „Sosnówka 97”

XXIII Rajd „Sosnówka 97”. Ogłoszenie wyników

III CIEKAWE SYLWETKI

A. KOMANDOR CZTERDZIESTU JELENIOGÓRSKICH RAJDÓW MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

ZDZISŁAW GASZ z Piechowic, emerytowany nauczyciel-geograf, turysta i krajoznawca, działacz społeczny. Urodził się w schronisku PTT na Przysłopie pod Baranią Górą – rodzice byli wówczas dzierżawcami tego obiektu. Po ukończeniu liceum w Wiśle studiował geografię na Uniwersytecie Wrocławskim. W czasach studenckich rozwijał zainteresowania turystyczne działając w Akademickim Klubie Turystycznym, już w 1960 r. zdobył uprawnienia przewodnika sudeckiego. Od 1961 r. związał się z Piechowicami, gdzie rozpoczął pracę nauczycielską w SP nr 1. Po jedenastu latach został wizytatorem geografii w mieście i powiecie jeleniogórskim, od 1974 r. stał się też wizytatorem ds. turystyki i krajoznawstwa odpowiedzialnym również za szkolne schroniska młodzieżowe. Rok później, gdy utworzono województwo jeleniogórskie, a wraz z nim Kuratorium Oświaty i Wychowania – został wizytatorem wojewódzkim, był koordynatorem zespołu zajmującego się geografią, turystyką szkolną i schroniskami młodzieżowymi. W roku 1991 przeszedł na emeryturę, ale nie zaprzestał swej działalności, wręcz przeciwnie – kontynuował organizowane wcześniej imprezy i zainicjował nowe przedsięwzięcia adresowane do młodzieży szkolnej i nauczycieli.

W 1975 r. stał się jednym z twórców Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze. Przez dwadzieścia lat był sekretarzem Oddziału, a od 1995 r. do dziś jest prezesem i głównym animatorem działań PTSM w regionie jeleniogórskim oraz twórcą sieci stałych i sezonowych szkolnych schronisk młodzieżowych. Od 1977 r. do 2002 r. zasiadał w Zarządzie Głównym PTSM, przez szesnaście lat był wiceprezesem ZG. Z jego inicjatywy powstało kilka dużych imprez, m. in. Jeleniogórski Rajd Młodzieży Szkolnej, Zimowy Złoty Pieszo-Narciarski, Przegląd Piosenki Turystycznej. Zorganizował dwadzieścia pięć edycji Ogólnopolskiego Kursu Nauczycieli-Kandydatów na Przodowników Turystyki Górskiej (nie tylko w Sudetach, ale także w Beskidach Wsch. i Zach., Górach Świętokrzyskich i Tatrach) oraz trzydzieści dwie wycieczki szkoleniowe dla nauczycieli i działaczy PTSM i LOP po Polsce i kilkunastu krajach Europy (od Norwegii i Finlandii, poprzez: Ukrainę, Mołdawię, Bułgarię i Rumunię, aż po Austrię i Francję). Przez wiele lat organizował i prowadził zajęcia na kursach nadających nauczycielom uprawnienia kierowników wycieczek szkolnych i obozów wędrownych.

Od 1977 r. rozpoczął działalność w Lidze Ochrony Przyrody, najpierw jako koordynator współpracy z ramienia Kuratorium, a od 1990 r. do dziś jako prezes Zarządu [wówczas Wojewódzkiego]. Od 1994 r. jest głównym organizatorem imprez edukacyjnych w środowisku szkolnym, m. in. konkursów biologiczno-ekologicznych dla dzieci od klas II-III szkół podstawowych po gimnazja, w których – od szkolnych eliminacji, po regionalny finał – uczestniczą tysiące uczniów.

Od 1956 r. działa w PTTK, po osiedleniu się w Piechowicach pełnił ważne funkcje – m. in. prezesa i wiceprezesa – Zarządu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze. W latach 1989-1993 był członkiem, w latach 1993-2001 wiceprzewodniczącym Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej Zarządu Głównego PTTK. Jednak najbardziej znany jest jako długoletni wykładowca na kursach przewodników sudeckich organizowanych przez PTTK w Jeleniej Górze. Prowadzi na tych kursach zajęcia od 1964 r. do dziś.

Geograf z wykształcenia, ale z zamiłowania jest też świetnym historykiem, przez pewien czas uczył tego przedmiotu, ale przede wszystkim udowodnił to tworząc [czasem we współpracy z innymi osobami] wydawnictwa poświęcone dokumentowaniu działalności turystyczno-krajoznawczej i ekologicznej w regionie jeleniogórskim, m. in.: „Perłowe gody „Sokolika” w Strużnicy” (2004), „Turystyka szkolna i schroniska młodzieżowe w regionie jeleniogórskim w 30-lecie 1975-2005” (2005), „Edukacja ekologiczna w SSM „Złoty Widok” w Michałowicach” (2005), „Kronika 20 Kursów Przodowniczych Turystyki Górskiej PTTK” (2006) + „Suplement” (2012), „30-lecie Szkolnego Schroniska Młodzieżowego „Skalnik” w Bukowcu” (2006), „Srebrny jubileusz jeleniogórskich wycieczek szkoleniowych PTSM” (2007) + „Suplement” (2012), „Krótka historia szkolnych konkursów ekologicznych Jeleniogórskiej LOP” (2008), „Srebrny jubileusz Piechowickich Rajdów Działu Szkolnej „Piechotka” (2009), „Kronika 20 lat Wojewódzkich (Regionalnych) Przeglądów Piosenki Turystycznej i Ekologicznej” (2009), „Wspomnienia o „Profesorze” Ligenzie” (2010), Srebrny jubileusz społecznej działalności Jeleniogórskiej Ligi Ochrony Przyrody” (2013). Jest też autorem pierwszej powojennej monografii Piechowic – „Wielka i mała historia Piechowic od czasów piastowskich do współczesności” (2012).

W uznaniu zasług został uhonorowany najwyższą godnością – Członkostwem Honorowym przez trzy organizacje, w których od wielu lat tak skutecznie działa: PTTK, PTSM i LOP. Otrzymał wysokie odznaczenia państwowe, m. n.: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Brązowy i Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Odznaki „Zasłużony Działacz Turystyki” i „Zasłużony Działacz Kultury”, Medal „Nauczyciel Kraju Ojczystego”. Honorowy Obywatel Miasta Piechowice od 2008 r. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem z Laurem Zasługi Rajdowej.

[opr. P. K.]

B. OPIEKUNOWIE DRUŻYN

BIAŁACH URSZULA ze Zgorzelca, nauczyciel SP nr 5, a obecnie Gimnazjum nr 1. Od szeregu lat należy w swoim mieście do czołowych działaczy turystyki szkolnej angażując się m. in. w organizację kilku imprez robionych przez miejscowy Oddział PTSM. W Rajdzie uczestniczy od szeregu lat przeprowadzając zawsze dobrze przygotowane dzieci. Przez kilka lat przygotowywała również drużyny występujące pod nazwami MOS Zgorzelec i MKT „Manhattan” Zgorzelec. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej.

BIENIAS EWA nauczyciel geografii w Gimnazjum w Lubawce, a poprzednio w SP 2. Jest przodownikiem turystyki górskiej i od wielu lat organizatorem życia turystycznego w szkole. Z Rajdem związana jest od wielu lat. Jej pierwsza szkoła – SP 2 w rankingu udziału w naszej imprezie zajęła III miejsce w 25-cio leciu, po 30 latach Rajdów Gimnazjum w Lubawce uplasowało się na I miejscu, co było w dużej części jej zasługą. Drużyna pod jej opieką zdobyła dwukrotnie Puchar Przechodni Rajdu w swojej kategorii (XXVIII Rajd „Kowary” 2002” i XXX „Piechowice” 2004”). Od kilku lat współpracuje też z Ligą Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze. Wyróżniona odznaczeniami: Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, także Złotą Odznaką PTSM oraz Dyplomami Honorowi Zarządu Okręgu i Zarządu Głównego LOP. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Złotym Medalem Zasługi Rajdowej.

BINKIEWICZ ROMAN z Bolesławca, nauczyciel w kilku kolejnych szkołach podstawowych. Dzisiaj już od kilku lat nie startuje, zaangażowany w swoje biuro turystyczne, ale był niegdyś prawdziwym człowiekiem sukcesu. Drużyny przez niego prowadzone – SP 5 i SP 6 aż siedem razy zdobywały główne nagrody wyprzedzając następnych rekordzistów na liście o cztery. Jeszcze większe sukcesy osiągał w Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym zdobywając kilkakrotnie tytuł mistrza Polski. Przez parę lat był głównym organizatorem Rajdu Krasnali w Bolesławcu. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzony Dyplomem Honorowym 40-lecia.

BŁASZKÓW JANUSZ z Bogatyni, nauczyciel matematyki i informatyki w miejscowej SP nr 1. Jest zapalonym turystą i takim też organizatorem życia turystycznego w środowisku. Od szeregu lat, wraz z Markiem Łabędziem liderem bogatyńskiej turystyki, współuczestniczy w organizacji wszelkich imprez w regionie. Dzielnie towarzyszy Markowi w organizacji imprez o znacznie szerszym zasięgu, do tego można zaliczyć m.in. eliminacje dolnośląskie Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego w Bogatyni w 2004 r., czy eliminacje okręgowe XXVIII Olimpiady Geograficznej w roku 2002. Regularnie bierze również udział ze swoimi podopiecznymi w poszczególnych edycjach „Kuratori”, na którą przyprowadza dzieci dobrze przygotowane, ale jakoś nie przywiązuje zbytnej wagi do rywalizacji rajdowej. To samo można powiedzieć o podjęciu doskonalenia turystycznego. Jest jednak niezastąpionym

i utalentowanym organizatorem żywo interesującym się sprawami turystyki szkolnej. Uhonorowany przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

BOŁĄDŹ-RODZIEWICZ BARBARA z Leśnej, a obecnie – z Jeleniej Góry, gdzie uczy geografii w Liceach nr III i IV. Swoją karierę turystyczną zaczęła w latach 90-tych w SP nr 1 w Leśnej. Tam, początkowo jako sekretarz szkoły, podjęła ambitnie studia geograficzne, a jednocześnie prowadziła ożywioną działalność turystyczną w środowisku szkolnym. Była jedną z głównych organizatorów lokalnego Rajdu Pamięci, a potem coraz częściej uczestniczyła w imprezach o zasięgu ponadregionalnym – „Kuratori” i Turniej Turystyczno-Krajoznawczy (tutaj było kilka zadowalających wyników). W „Kuratori” SP nr 1 w Leśnej dzięki Barbarze Boładź zanotowała 8 udziałów, w tym cztery zwycięstwa na trasach i jedno wyróżnienie. Po jej odejściu do Jeleniej Góry, szkoła w Leśnej przestała się liczyć w turystyce. Pracując w Jeleniej Górze kilkakrotnie uczestniczyła ze swoimi uczniami w Rajdzie, czterokrotnie też występowała wraz z mężem Adamem jako organizator – zastępca kierownika trasy. Z okazji 30-lecia Rajdu wyróżniona Brązowym Medalem Zasługi, a ZO PTSM uhonorował ją za całokształt działalności Dyplomami Honorowymi oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

FIERKOWICZ TERESA ze Świeradowa Zdroju, nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w miejscowej SP. Osoba obdarzona ogromną energią i doskonałym zmysłem organizacyjnym. Prowadzi SKKT „Świeradowskie Orły” osiągając z nimi sukcesy w turystyce szkolnej i działalności ma rzecz ochrony przyrody i środowiska. Organizuje własne konkursy ekologiczne, a także systematycznie bierze udział w konkursach Okręgu LOP. Współpracowała przy początkach Konkursu Przyrodniczo-Krajoznawczego klas I-III Szkół Podstawowych, a w 2012 r. była bardzo dobrym gospodarzem finału pisemnego VIII edycji tego Konkursu, odbywającego się w jej szkole. Udziela się w pracach Oddziału PTSM i Okręgu LOP w Jeleniej Górze, m.in. prowadząc społecznie popularne wycieczki jednodniowe do Drezna i Ziemi Kłodzkiej. Turystyka jest jej wielkim hobby, czemu dała wyraz m.in. podwyższając swoje kwalifikacje. W 2011 r. ukończyła kurs przewodników sudeckich, w latach 2010 i 2012 uczestniczyła w organizowanych przez jeleniogórskiego PTSM i PTTK Ogólnopolskich Kursach Przodowników Turystyki Górskiej – zdobyła uprawnienia na Sudety i Tatry. Uhonorowana przez Zarząd Okręgu LOP Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Srebrną i Złotą Odznaką LOP. PTSM wyróżnił ją również Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej oraz Srebrną Odznaką „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego”.

HOŁOWIŃSKA EWA z Bogatyni, nauczyciel przyrody (wcześniej – geografii) w SP nr 1 w Bogatyni. Od kilku lat udziela się aktywnie w turystyce w swojej szkole. Bierze udział z uczniami w „Kuratorkach”, przeprowadzając zawsze bardzo dobrze przygotowane drużyny. Najlepiej świadczą o tym sukcesy osiągnięte w trudnej rywalizacji rajdowej. Zdobyła puchar przechodni w rywalizacji na trasach dziecięcych XXXIV Rajdu „Podgórzyn 2008”, a potem dwukrotnie puchar szkół podstawowych na Rajdach: XXXVII „Miłków 2011” i XXXVIII „Stara Kamienica 2012”. Tylko względy zdrowotne nie pozwoliły na zdobycie tego pucharu na własność. O świetnym przygotowaniu krajoznawczym podopiecznych może świadczyć zdobycie przez uczennicę SP nr 1 w Bogatyni, Amandę Kleinschmidt, nagrody Burmistrza Lwówka Śl. dla najlepszego znawcy tego miasta i gminy na XXXVI Rajdzie „Lwówek 2010”. Ewa Hołowińska podnosiła swoje kwalifikacje krajoznawcze kończąc kurs kierowników wycieczek szkolnych, a potem jedyny w Polsce Kurs II Stopnia „Nauczyciel-Krajoznawca”. Uhonorowana przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. ZO LOP docenił również jej działalność przyznając Dyplomy Honorowe ZO i ZG oraz Srebrną Odznaką LOP. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej.

JABŁOŃSKA RENATA z Jeleniej Góry-Sobieszowa, nauczyciel szkolnictwa specjalnego w Jeleniej Górze. W ostatnich latach pracowała dodatkowo jako opiekun pozalekcyjnej działalności turystycznej w piechowickiej „Dwójce”, a potem w gimnazjum. Z tym okresem jest związana Jej dość krótka, ale bardzo efektywna działalność rajdowa, za którą otrzymała z okazji 30-lecia Rajdu Srebrny Medal Zasługi Rajdowej. A sukcesy te osiągnęła w 2000 r. (XXVI Rajd Karpniki) i 2001 r. (XXVII Rajd Siedlęcina) zdobywając z drużyną puchary Komandora Rajdu, a w następnym roku puchar Prezesa ZO ZNP w Jeleniej Górze. Te sukcesy dodane do poprzednich pozwoliły SP nr 2 w Piechowicach zająć w punktacji 30-lecia Rajdu zaszczytne drugie miejsce. Renata Jabłońska działała również aktywnie w szkolnym i pozaszkolnym ruchu na rzecz ochrony przyrody, co zostało docenione przez ZO LOP Srebrną Odznaką LOP. ZO PTSM uhonorował ją Dyplomami Honorowymi oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

JÓZEFOWICZ MIECZYŚLAW z Lwówka Śląskiego, uczący przez wiele lat w Płakowicach, potem w Zespole Szkół Zawodowych w Lwówku Śl., obecnie na emeryturze. Wielokrotnie ze swoimi podopiecznymi brał udział w Rajdzie, o czym świadczy m.in. statystyka trzydziestu pierwszych edycji imprezy – trzynastokrotny udział SP Płakowice i czterokrotne zwycięstwo w punktacji trasy, pięciokrotne wyróżnienie. Taka postawa znalazła uznanie w podsumowaniu 30-lecia Rajdu, kiedy to otrzymał Brązowy Medal Zasługi Rajdowej. Mieczysław Józefowicz kojarzy się nieodłącznie z piosenką turystyczną i z nieodłączną gitarą. I tutaj osiągnął znaczące sukcesy. W Przeglądach Piosenki Turystycznej organizowanych przez jeleniogórski

PTSM w rankingu pierwszych pięciu konkursów zajął bezapelacyjnie pierwsze miejsce z liczbą 33 pkt., wyprzedzając kolejne szkoły o 10 pkt. Jego podopieczni w konkurencji soliści-duety zdobyli trzykrotnie pierwsze miejsca. Z okazji Jubileuszu XX-lecia Przeglądów otrzymał w 2009 roku „Srebrne Wyróżnienie”. ZO PTSM uhonorowało go Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

KOBIĄŁKA MIROŚLAW z Lwówka Śląskiego, nauczyciel historii w miejscowej Szkole Podstawowej nr 2. W swoim mieście i okolicy znany od wielu lat jako zaangażowany działacz turystyki szkolnej, bez względu na to, w jakiej placówce pracował. To Jego wychowankowie założyli przed laty Klub Turystyki Pieszej PTSM „Niutek”, który stał się znany z sukcesów w naszym Rajdzie i w Turniejach Turystyczno-Krajoznawczych (sięgał po finał krajowy) oraz organizował przez szereg lat ciekawy Rajd „Henryka Brodatego”. Dzisiejsze, przeważnie jeszcze młode, środowisko aktywnych działaczy lwóweckiego PTTK wywodzi się z tego „Niutkowego” środowiska i czasu. Z Rajdem Mirek zetknął się na poważnie od XV edycji we Wleniu, w 1989 r., kiedy to jako ówczesny dyrektor SP w Płóczkach Górnych dotarł na metę ze swoją drużyną. Podczas XXV Rajdu w 1999 r. w Michałowicach zdobył puchar Prezesa ZO PTSM w Jeleniej Górze dla najlepszej szkoły podstawowej. Po rezygnacji z dyrektorstwa podjął pracę w SP nr 2 w Lwówku Śl. nadal prowadząc turystyczną działalność pozalekcyjną. W XXXI Rajdzie „Mysłakowice 2005” drużyna KT „Niutek” zdobyła puchar przechodni ZO ZNP dla najlepszej drużyny na trasach dziecięcych. Wyróżniony przez PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Odznakami: Brązową, Srebrną i Złotą. Z okazji 30-lecia Rajdu w 2004 r. otrzymał Srebrny Medal Zasługi Rajdowej. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej oraz Złotą Odznaką „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego”.

KORMAN AGNIESZKA hobbystka turystyki o trudnym do precyzyjnego określenia miejscu pracy. Za to dokładnie można określić, kogo przyprowadzała na kolejne Rajdy i imponujące pasmo sukcesów jakie odnosiła. Najpierw była to drużyna o nazwie KTK „Tramp” z Wlenia. Takie jak ona hobbystki z wielu szkół średnich przez 4 lata z rzędu zdobywały nagrodę główną dla szkół średnich. Potem panny wyrosły, drużyna przestała istnieć, a Agnieszka rozpoczęła przygotowania z SP 1 Piechowice. Efekt – 2003 r. – puchar szkół podstawowych dla tej szkoły. Potem kolejna zmiana szkoły – Agnieszka jest germanistką – tym razem na Görlitz. Kolejny udział w Rajdzie został zakończony zdobyciem pucharu Komandora Rajdu dla szkół ponadgimnazjalnych przez Gimnazjum Görlitz w 2005 r. Potem był jeszcze start drużyny z Görlitz pod nieco śmieszną nazwą „Samo zło” na trasie ochrony przyrody (II miejsce). Uhonorowana przez PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia oraz Złotym Medalem Zasługi Rajdowej w 2004 r.

KOTOWICZ MARIOLA z Gryfowa Śląskiego, nauczyciel przyrody w miejscowej SP. Należy od kilkunastu lat do najaktywniejszych działaczy współpracujących na co dzień z PTSM i LOP. W obu organizacjach pełni funkcje w Zarządach, jest prezesem Oddziału LOP w Gryfowie Śl., a przede wszystkim doskonale łączy działalność turystyczną i ekologiczną. Od 2002 r. wędruje z dziećmi skupionymi w Szkolnym Kole LOP „Eko-Gryfiki” na trasach ochrony przyrody „Kuratori” przeprowadzając zawsze doskonale przygotowanych uczniów. W łącznej punktacji tej trasy zdobyła do tej pory pięć razy pierwsze miejsce w konkursach przyrodniczych na tej trasie, wygrała czterokrotnie mimo potężnych rywali, jak np. znakomite I LO im. Żeromskiego z Jeleniej Góry. W 2002 r. zdobyła drugi główny puchar Rajdu i powtórzyła ten sukces trzykrotnie: w Mysłakowicach w 2005 r. (XXXI Rajd), w Kowarach w 2006 r. i w Podgórzynie w roku 2008. To pasmo sukcesów jest nadal kontynuowane również udanymi startami w Rajdzie „Piechotka”. Wart dodać, że Mariola Kotowicz od 2005 r. występuje jako juror w Przeglądach Piosenki Turystycznej i Ekologicznej w Zgorzelcu, a także należy do głównych organizatorów Święta Ekologicznego o zasięgu krajowym organizowanego w jej szkole. Uhonorowana przez Zarząd Okręgu LOP Srebrną i Złotą Odznaką, przez ZO PTSM dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową, Srebrną i Złotą Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej oraz Srebrną Odznaką „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego”.

KOWALCZYK MARIUSZ dawniej z Miskowic, nauczyciel tamtejszej szkoły; obecnie mieszkaniec Lubawki. Przewodnik turystyki górskiej z uprawnieniami na cztery grupy górskie, przewodnik sudecki. Od szeregu lat jeden z czołowych działaczy turystyki szkolnej regionu kamiennogórskiego. Z Rajdem związany od III dziesięciolecia, podczas którego zanotował wiele sukcesów. Kierowane przez niego drużyny 4 razy zdobywały nagrody główne, trzykrotnie jako SKKT PTSM „Muflonik”, raz jako SP. Daje to Mariuszowi Kowalczykowi II miejsce w liście rankingowej klubów 30-lecia. Po ukończeniu kursu przewodnickiego zrezygnował z pracy nauczycielskiej, założył prywatne biuro turystyczne i od kilku lat nie ma kontaktu z Rajdem. Osiągał duże sukcesy w Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym, a także w Zimowym Złocie Pieszo-Narciarskim PTSM. Kilkakrotnie wyróżniany Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej.

KRAWCZENKO KATARZYNA z Bogatyni, nauczyciel Gimnazjum Nr 1, przewodnik turystyki górskiej z uprawnieniami na wszystkie pięć grup górskich Polski (tzw. „generał”). Z Rajdem związana od kilkunastu lat. Przywozi na imprezę zawsze dobrze przygotowane drużyny, na pierwszy sukces czekała do XXIX Rajdu „Karpacz 2003”, kiedy to po zdecydowanym zwycięstwie na swojej trasie została wytypowana do nagrody głównej – pucharu Komandora Rajdu dla najlepszej szkoły gimnazjalnej. Katarzyna Krawczenko odnosi duże sukcesy w Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym.

Drużyna z jej szkoły w 2014 r. zajęła zaszczytne drugie miejsce w klasyfikacji gimnazjów. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Złotym Medalem Zasługi Rajdowej oraz Odznaką Honorową „Za Zasługi dla Turystyki”.

LABĘDŹ MAREK pracownik SP w Opolnie Zdroju, mieszkaniec Bogatyni, nauczyciel geografii i przyrody, lider turystyki szkolnej i ruchu na rzecz ochrony przyrody w mieście i gminie Bogatynia. Z Rajdem związany od XV edycji do dziś. Jego drużyny należą zawsze do bardzo dobrze przygotowanych i odnoszą do tej pory wiele sukcesów zdobywając puchary zarówno w grupie tras dziecięcych, jak i szkół średnich, jako MKKT Opolno. Zdobył uprawnienia przewodnickie na dwóch Ogólnopolskich Kursach Przewodników Turystyki Górskiej „Sudety 2003” i „Tatry 2004”. Prezentuje wysoki poziom wiedzy krajoznawczej i jest wykładowcą na kursach turystycznych, a także doskonale przygotowuje podopiecznych do Turniejów Turystyczno-Krajoznawczych. Wyróżniony przez PTSM prawie wszystkimi odznaczeniami, za wyjątkiem Członkostwa Honorowego; nagradzany też przez LOP Dyplomem Honorowym ZG oraz Srebrną i Złotą Odznaką. Otrzymał także Odznakę Honorową „Za zasługi dla turystyki”. Z okazji 30-lecia Rajdu wyróżniony Złotym Medalem Zasługi Rajdowej. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem z Laurem Zasługi Rajdowej oraz Srebrną Odznaką „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego”.

MAKAREWICZ MARIA nauczyciel geografii z Piechowic, obecnie na emeryturze. Ma swój znaczący udział w wielkim paśmie sukcesów odnoszonych na Rajdzie przez SP 1 Piechowice. Przygotowywała drużyny do konkursów od strony merytorycznej i najczęściej sama z nimi przemierzała trasy rajdowe. Pierwszy raz zdobyła puchar w 1980r. wygrywając wtedy w dobrym stylu świeżo wprowadzoną trasę ochrony zabytków. Potem było kilka zwycięstw na trasie ochrony zabytków i ponownie puchar na VIII Rajdzie „Karpacz 1982”. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia, a z okazji 30-lecia otrzymała Srebrny Medal Zasługi Rajdowej.

MAŁECKA JOLANTA z Piechowic, obecnie jako emeryt zamieszkała w Radomsku. Nauczyciel, a potem zastępca dyrektora szkoły SP1. Jej największą zasługą było inspirowanie, a następnie organizowanie udziału w Rajdzie reprezentacji szkoły. Robiła to skutecznie, o czym świadczy bilans udziału szkoły Rajdach. To m.in. SP 1 Piechowice notuje niepowtarzalny sukces – do tej pory nie zabrakło jej reprezentacji na żadnym Rajdzie, a szkoła wygrywała punktację generalną wszystkich Jubileuszów: 10, 20, 25, 30 i 40-lecia. Sama dwukrotnie prowadziła drużynę, która zdobyła puchar w XII Rajdzie „Szkłarska Poręba 1986” i XIV „Stara Kamienica 1988”. Oczywiście sukcesu szkoły były możliwe dzięki zgodnej współpracy wielu osób i atmosferze rywalizacji turystycznej jaka panuje w szkole od początku „Kuratori”. Z okazji 30-lecia imprezy wyróżniona Srebrną Odznaką Zasługi Rajdowej. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia.

MALEK KAZIMIERZ z Bolesławca, obecnie mieszkający w Czarnicy na Kielecczyźnie. Przez wiele lat prowadzone przez niego zespoły reprezentujące ówczesny Zespół Szkół Górniczych w Bolesławcu były na każdym Rajdzie niemal pewnym kandydatem do najwyższych wyróżnień. I rzeczywiście je zdobywały, o czym świadczą liczby” 3 razy statuetka „Ducha Gór” (VII, X, XI). Równie wielki sukces osiągał w Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym. Po jego odejściu szkoła przestała się liczyć w turystyce jeleniogórskiej. Wychował wielu zamiłowanych turystów. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej oraz Odznaką Honorową „Za Zasługi dla Turystyki”, a z okazji 30-lecia Złotym Medalem Zasługi Rajdowej.

MYSONA ANNA z Jeleniej Góry, wieloletni opiekun SKKT w Zespole Szkół Elektronicznych. Przez szereg lat drużyny przez nią przyprowadzane na Rajd uchodziły za bardzo dobrze przygotowane i liczące się w rywalizacji o główne nagrody. Trzykrotnie w latach 1990, 1992-1993 szkoła zdobyła nagrodę główną w kategorii szkół ponadpodstawowych – statuetkę „Ducha Gór”. Potem było jeszcze kilka zwycięstw na trasach, które skończyły się z odejściem Anny Mysony z działalności. Z okazji 30-lecia wyróżniona Złotym Medalem Zasługi Rajdowej.

NIESPODZIEWANY HANNA z Jeleniej Góry, nauczyciel w SP nr 6 w Jeleniej Górze-Cieplicach (tej samej szkole, gdzie prze wiele lat z działalnością turystyczną kojarzył się nam nieodżałowanej pamięci Józef Czurka). Hanna Niespodziewany prowadzi od kilku lat aktywną działalność turystyczną, jest często widziana z dziećmi na najbardziej popularnych imprezach turystycznych, jak „Kurorka” i „Piechotka”. W Jeleniogórskich Rajdach Młodzieży Szkolnej ma już znaczne osiągnięcia. Podczas XXXV Rajdu „Lwówek Śl. 2010” zdobyła puchar przechodni szkół podstawowych, w 2006 r. w Kowarach drużyna zdobyła puchar Burmistrza dla najlepszych znawców problematyki krajoznawczej Kowar. Hanna Niespodziewany podnosiła swoje kwalifikacje kończąc Kurs II stopnia na tytuł „Nauczyciel-Krajoznawca organizowany przez jeleniogórski PTSM. Uhonorowana przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi Oddziału i Zarządu Głównego. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia.

PARFIANOWICZ EWA z Jeleniej Góry, nauczyciel geografii w I LO im. Stefana Żeromskiego od szeregu lat wraz z młodzieżą z zapałem realizuje geografę w praktyce krajoznawczej. Z drużynami – z reguły bardzo dobrze przygotowanymi – przychodzi na Rajd od przeszło dwudziestu lat, najpierw jako nauczyciel szkoły w Wojcieszowie. Główne nagrody zdobywała wielokrotnie, m.in. w latach: 2003, 2004, 2006, 2007, 2011, 2013. W ostatnim dziesięcioleciu należy do najbardziej wytrwałych i systematycznych opiekunów drużyn szkół ponadgimnazjalnych i to, że I LO będzie najlepszą szkołą średnią 40-lecia rajdów jest głównie jej zasługą. Ewa udziela się z powodzeniem w innych imprezach turystycznych, jak Turniej Turystyczno-Krajoznawczy, Zimowy Zlot Pieszo-Narciarski PTSM, a ponadto w Olimpiadach Geograficznych.

Ma kwalifikacje przewodnika sudeckiego i przodownika turystyki górskiej na Sudety. Wielokrotnie wyróżniana przez PTSM oraz PTTK, gdzie pełniła przez lata ważne funkcje we władzach Oddziału „Sudety Zachodnie”. ZO PTSM uhonorował ją prawie wszystkimi wyróżnieniami, z wyjątkiem Medalu „Za zasługi dla SM” i Członkostwa Honorowego. Z okazji 30-lecia Rajdu otrzymała Srebrny Medal Zasługi Rajdowej. Drużyna z Jej szkoły w 2014 r. uzyskała zaszczytne pierwsze miejsce w klasyfikacji szkół ponadgimnazjalnych. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu odznaczona Złotym Medalem z Laurem Zasługi Rajdowej oraz nominowana do Złotego Krzyża Zasługi.

PĘKAŁA ANNA z Opawy, nauczyciel języka polskiego w SP w Miskowicach, od 1999 r. w lubawskim gimnazjum, od kilku lat emerytka. Do czasu zakończenia pracy w 2006 r. należała do czołowych działaczy turystyki szkolnej rejonu kamienogórskiego, co zaświadczały sukcesy wykraczające poza region. Brała udział ze swoimi podopiecznymi we wszystkich ważniejszych imprezach, jak „Kurorka”, Turniej Turystyczno-Krajoznawczy, Zimowy Zlot Pieszo-Narciarski PTSM. To w dużej części Jej zasługa, że niewielka szkoła w Miskowicach w punktacji 30-lecia Rajdu zajęła wysoką, ósmą pozycję z siedemnastoma udziałami, chociaż trzeba pamiętać, że Jej następca w edukacji turystycznej młodzieży, Mariusz Kowalczyk, podniósł poprzeczkę jeszcze wyżej. Sukcesy turystyczne gimnazjum w Lubawce to Jej zasługa wraz ze zdobyciem pierwszego miejsca w punktacji generalnej 30-lecia Rajdu. Uhonorowana za to została przyznaniem Brązowego Medalu Zasługi Rajdowej w 2004 r. Duże zasługi miała również w przygotowaniu podopiecznych do Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego, a swoje zdolności plastyczne udokumentowała kilkukrotnym projektowaniem znaczków m.in. dla XIV i XV Zlotu Pieszo-Narciarskiego w latach 2002 i 2004. Na Zlocie w 2001 i 2002 r. zdobyła wraz z lubawskim gimnazjum główny puchar Zlotu. W Złotach od XI do XV występowała jako kierownik trasy. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej i takim samym z okazji 30-lecia Rajdu.

PRZYBYŁO TOMASZ z Lwówka Śląskiego, nauczyciel geografii w tamtejszym Liceum Ogólnokształcącym im. Henryka Brodatego. Z turystyką związany od lat szkolnych, wtedy to pojawiła się grupa młodych, zapalonych turystów, którzy brali udział w rajdach szkolnych, Turniejach Turystyczno-Krajoznawczych i oczywiście w „Kurorka”. W liceum założyli Klub Turystyki Pieszej PTSM „Niutek” i kontynuowali, a nawet rozwijali działalność pojawiając się nawet w finale krajowym Turnieju. W tej grupie młodych organizatorów był Tomek Przybyło. Potem były studia geograficzne, powrót do rodzinnego Lwówka i kontynuacja działalności jako nauczyciel. Podnosił swoje kwalifikacje turystyczne zdobywając podczas XIX Ogólnopolskiego Kursu Nauczycieli-Przodowników Turystyki Górskiej „Beskid Zachodni 2005” uprawnienia przodownika na ten teren (poprzednio miał już uprawnienia na Sudety). W 2010 r., jako pełniący w tym czasie obowiązki dyrektora Liceum, był gospodarzem zakończenia XXXVI Rajdu „Lwówek Śl.”. Z tej roli wywiązał się bardzo dobrze, był

wszak nie tylko dyrektorem, ale także doświadczonym rajdowiczem. Uhonorowany przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej oraz statuetką „Wzorowy gospodarz zakończenia XXXVI Rajdu”.

SMOLIRA JAN z Janowic Wlk. jest postacią, która przewija się przez historię Rajdu co najmniej w dwojaki sposób. Jako wieloletni opiekun drużyny janowickiej zapisał się wielokrotnym udziałem podsumowanym na 20-lecie Rajdu 4 miejscem jego szkoły (16 startów). Potem występował jako opiekun szkoły średniej z Jeleniej Góry. I wreszcie ostatnia rola – jako prezes Zarządu Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Jeleniej Górze jest od kilku lat fundatorem jednej z nagród głównych, a doraźnie także innych. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem Zasługi Rajdowej.

SZWEDO DOROTA z Bogatyni, nauczyciel matematyki i informatyki w SP w Opolnie Zdroju. Od kilku lat udanie współpracuje miejscowym z liderem turystyki, Markiem Łabędziem. Zachęcona przez niego angażuje się coraz bardziej w działalność turystyczną wśród uczniów swej szkoły i bierze udział w imprezach turystycznych, w tym coraz efektywniej w Rajdzie „Kurorka”. O bardzo dobrym przygotowaniu podopiecznych do startu w tej imprezie świadczy dwukrotne zdobycie pucharu tras dziecięcych na XXXIII Rajdzie „Szklarska Poręba 2007” i XXXVII „Miłków 2011”. Te sukcesy uzupełniały kilkakrotnie pierwsze miejsca na trasach. Warto podkreślić, że Dorota Szwedo zadbała o poniesienie swych kwalifikacji turystycznych i ukończyła w latach 2006-2012 pięć kolejnych Ogólnopolskich Kursów Nauczycieli-Przodowników Turystyki Górskiej organizowanych przez jeleniogórskie środowisko PTSM i PTTK, zdobyła komplet uprawnień przodowniczych (czyli stała się „generałem” przodownictwa). Wyróżniona przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej.

SZYLEJKO BEATA z Piechowic, wieloletni nauczyciel przyrody w SP nr 1 w Piechowicach. Działa aktywnie na polu ochrony przyrody zarówno w swojej szkole, jak w ramach jeleniogórskiego Okręgu LOP, w którym pełniła przez trzy kadencje funkcję członka Zarządu, a potem Komisji Rewizyjnej. W kręgu jej zainteresowań znajduje się też od wielu lat szkolna działalność turystyczna. Od lat prowadzi drużyny na rajdy młodzieży szkolnej – „Kurorkę” i „Piechotkę”. Kontynuuje dzięki temu w swojej szkole nieprzerwaną tradycję 100 % udziału we wszystkich Jeleniogórskich Rajdach. Została z tego tytułu wyróżniona w 2011 r. na XXXVII Rajdzie w Miłkowie pucharem Przewodniczącego Rady Powiatu Jeleniogórskiego i w 2012 r. podczas XXXVIII Rajdu „Stara Kamienica 2012” – pucharem Prezesa Oddziału LOP ufundowanym przez Teresę Materny. Przez LOP została uhonorowana Srebrną i Złotą Odznaką. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

WOCHNA ROBERT ze Zgorzelca, nauczyciel wychowania fizycznego w gimnazjum w Zawidowie, od dwóch lat wicedyrektor tej placówki. Jest od szeregu lat opiekunem dobrze działającego SKKT, znanego w Jeleniogórskim z aktywnego udziału w wielu imprezach turystycznych. W „Kurorkę” bierze udział od kilkunastu lat, zawsze przeprowadzając młodzież bardzo dobrze przygotowaną do wędrowki rajdowej. W turystyce szkolnej osiągnął do tej pory liczne sukcesy. Najpierw, jako uczeń, był czołowym krajoznawcą w Turniejach Turystyczno-Krajoznawczych. Jako nauczyciel po kilku latach powrócił do turystyki, zrobił to z rozmachem kończąc najpierw kurs kierowników wycieczek szkolnych, a potem w latach 2000-2004 kolejno pięć Ogólnopolskich Kursów Nauczycieli-Przodowników Turystyki Górskiej, zdobywając uprawnienia na wszystkie grupy górskie w Polsce (tzw. „generał”). Był też kilkakrotnie w kadrze szkoleniowej w/w Kursów (2003, 2005, 2006, 2007). Na wniosek ZO PTSM wyróżniony ministerialnym odznaczeniem „Za Zasługi dla Turystyki” oraz Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, a także Brązową, Srebrną i Złotą Odznaką PTSM. Zarząd Okręgu LOP wyróżnił go Dyplomem Honorowym Okręgu. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej.

C. KIEROWNICY I ZASTĘPCY KIEROWNIKÓW TRAS

ANDRZEJEWSKI MIROSŁAW z Jeleniej Góry, nauczyciel szkolnictwa specjalnego, przewodnik sudecki. Od trzynastu lat nieprzerwanie bierze udział w naszym Rajdzie, pełniąc obowiązki zastępcy kierownika trasy. Z reguły występuje w obsłudze tras najtrudniejszych, przebiegających najwyższymi partiami Karkonoszy. Ma jednak duże doświadczenie i doskonale wywiązuje się ze swojej roli. W 2004 r. został nagrodzony Dyplomem Honorowym 30-lecia Rajdu. Posiada Dyplomy Honorowe ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznakę PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej.

BANIEWSKI ROMAN z Piechowic w „Gazecie Rajdowej” z 1994 r. określony jako jeden z „trójki muszkieterów z Piechowic” był przez szereg lat jednym z najbardziej niezawodnych organizatorów. Zaczął swój udział w Rajdzie w VII edycji, zakończył w XXVI pełniąc w tym czasie 12 razy funkcję kierownika trasy i już pod koniec 3 razy zastępcy. Szkoda, że nasze drogi się rozeszły z doskonale jemu znanych powodów. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzony Dyplomem Honorowym 40-lecia, a Srebrnym Medalem w 2004 r.

BARTOSIEWICZ DANUTA pełniła funkcję kierownika tras rajdowych od 1976 r. i z drobnymi przerwami spowodowanymi względami zdrowotnymi działała do 2006 r., należąc zawsze do tego trzonu organizatorów, od którego zaczyna się kompletowanie obsady kadrowej tras. Nauczyciel, wieloletni przewodnik sudecki

to wyznaczniki jej dużej fachowości działania, a jeżeli jeszcze do tego dodać duże poczucie odpowiedzialności i solidność przygotowania wszystkich działań, to otrzymamy obraz bardzo wartościowego działacza turystycznego. Wielokrotnie wyróżniana za działalność turystyczną, a także na rzecz ochrony przyrody. Otrzymała Odznakę Honorową „Za zasługi dla turystyki” i prawie wszystkie wyróżnienia PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Złotym Medalem Zasługi Rajdowej.

BAUER MICHAŁ nauczyciel z Kamiennej Góry, przodownik turystyki górskiej, zamiłowany turysta przez 7 kolejnych lat kierował trasami rajdowymi (XVIII-XXIV Rajd), a wspierała go przez cztery lata jako jego zastępcą córka Bogusława. Ten rodzinny duet specjalizował się w prowadzeniu tras 2-dniowych, a robił to bez zarzutu. Chyba, że jako taki traktować ogromną ilość papierosów wypalanych przez Michała, którego nie były w stanie wzruszyć jakiegokolwiek argumenty o szkodliwości nałogu. Z okazji 30-lecia Rajdu otrzymał Brązowy Medal Zasługi Rajdowej.

BERGTRAUM MAREK, zwany przez niektórych „Rumcajsem” z racji noszonej od wielu lat potężnej brody i słusznej postury, należy do najbardziej znanych i zasłużonych postaci Rajdu. Bierze w nim udział z drobnymi przerwami od II edycji do dziś. Jest wyjątkowo uniwersalny, prowadził bardzo różne trasy z różnymi uczestnikami i zawsze dawał sobie doskonale radę między innymi dzięki dużemu poczuciu humoru, ale także konsekwencji w działaniu i wreszcie odpowiednim kwalifikacjom turystycznym, bo jest wieloletnim przewodnikiem sudeckim. Oprócz działalności rajdowej ma wielkie zasługi w organizacji innych imprez, m.in. w Turniejach Turystyczno-Krajoznawczych, a także na rzecz schronisk młodzieżowych. Od 1978 r. nieprzerwanie jest członkiem Zarządu Wojewódzkiego (obecnie Oddziału) Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze. Za swoją działalność otrzymał liczne wyróżnienia, m.in. 3-krotnie odznakę „Zasłużony działacz turystyki” oraz prawie wszystkie wyróżnienia PTSM, a także Brązowy Krzyż Zasługi. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem z Laurem Zasługi Rajdowej oraz nominowany do Srebrnego Krzyża Zasługi. W 2004 r. Złoty Medal Zasługi Rajdowej.

DĄBEK MAREK z Jeleniej Góry-Cieplic, przodownik turystyki górskiej z uprawnieniami na Sudety i Tatry, przewodnik sudecki, jest związany z Rajdem od XVI edycji do dziś. Należy do tych organizatorów, którzy gotowi są do podjęcia różnych ról i nie przeszkadzają im dotychczasowe zasługi. Pełnił już wielokrotnie funkcję kierownika trasy lub zastępcy. Potrafi sobie radzić z trudnymi nieraz problemami wychowawczymi. Przede wszystkim jednak jest człowiekiem skromnym, a przy tym bardzo uczynnym i życzliwym. PTSM wyróżnił go wszystkimi swoimi odznaczeniami do Złotej Odznaki włącznie. Działa także w Jeleniogórskim Oddziale PTTK prowadząc Referat Weryfikacyjny Górskiej Odznaki Turystycznej. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem Zasługi Rajdowej oraz Odznaką Honorową „Za Zasługi dla Turystyki”. W 2004 r. Srebrny Medal Zasługi Rajdowej.

DROZD MARIA – kierownik trasy, który wszystkim bywalcom Rajdu jednoznacznie kojarzy się z trasami dziecięcymi. I to prawda. Pani Maria, jak ją popularnie nazywamy, emerytowany nauczyciel szkół średnich, przewodnik sudecki i przodownik turystyki górskiej (od trzech lat Honorowy Przodownik Turystyki Górskiej), zaczęła swoją działalność w Rajdzie w 1983r., czyli wtedy kiedy wprowadzono trasy dziecięce i od tego czasu bez żadnej przerwy działa do dziś. O jej ogromnym zaangażowaniu niech świadczy fakt, że od blisko 20 lat przyjeżdża na naszą imprezę z odległego Krosna nad Wisłokiem. Kilukrotnie wyróżniana Dyplomami Honorowymi i odznaczeniami PTSM, w tym Brązową, Srebrną i Złotą Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Złotym Medalem z Laurem Zasługi Rajdowej oraz Odznaką Honorową „Za Zasługi dla Turystyki”. W 2004 r. Złoty Medal Zasługi Rajdowej.

HORMAŃSKA-LASKOWSKA ALDONA z Lubawki, od kilku lat – po zamążpójściu – zamieszkała we Wrocławiu, jest przodownikiem turystyki górskiej, działaczem młodego pokolenia. Z Rajdem jest związana jako organizator od XXI edycji i działała w nim do XXVII edycji. Zawsze pełniła obowiązki zastępcy kierownika trasy, z reguły były to trasy ochrony przyrody. Jest sumienna w wykonywaniu swoich obowiązków, ale niekiedy zaabsorbowana jakąś ciekawostką krajoznawczą potrafi oddać się tej pasji bez reszty. Z dużym zapalem próbowała zainteresować wędrówką rajdową swoje potomstwo. Uhonorowana Dyplomami Honorowymi przez ZO i ZG PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej.

IWANIEC RADOSŁAW z Jeleniej Góry nim trafił na trasy rajdowe w roli organizatora, przez kilka lat szlifował swoje kwalifikacje turystyczne jako uczeń Zespołu Szkół Elektronicznych w Jeleniej Górze, biorąc udział zarówno w Rajdzie (w tamtych czasach – początek lat 90-tych ubiegłego wieku – szkoła ta tworzyła ścisłą czołówkę rajdową), jak i w bardzo popularnych w byłym województwie jeleniogórskim Turniejach Turystyczno-Krajoznawczych. I w tej dziedzinie popularny „Elektronik” stanowił czołówkę województwa i doszedł nawet do szczybla krajowego. Z tak bogatym doświadczeniem turystycznym trafił przed kilku laty do pracy organizatorów Rajdu, pełniąc początkowo kilukrotnie funkcję zastępcy kierownika trasy, a ostatnio już samodzielnie kieruje trasami i robi to dobrze. Uhonorowany przez PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

KARPISZYN TOMASZ z Lwówka Śląskiego, należy do grupy aktywnych młodych działaczy lwóweckich, których działalności zawdzięczać należy ożywienie, mało aktywnego do tej pory, Oddziału PTTK. Sam Tomasz Karpiszyn też ma bogaty życiorys turystyczny, podobny do swoich kolegów-turystów. Startował w Rajdach, m.in. w „Kuratorce” i w Rajdzie Henryka Brodatego organizowanym przez miejscowe środowisko, uczestniczył w reprezentacji szkoły w Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym osiągając znaczne sukcesy. W dorosłej działalności należał przez pewien czas do kierownictwa Oddziału PTTK, coraz bardziej specjalizując się w organizacji imprez

na orientację. I tę rolę pełni od kilku lat na „Kuratorce”, kierując trasami InO. ZO PTSM uhonorował go Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

KOPROWSKI LESZEK z Piechowic, zawodowy przewodnik sudecki. Poszerzał swoją wiedzę i doświadczenie podczas Ogólnopolskich Kursów Przewodników Turystyki Górskiej. Podczas VIII Kursu „Sudety’93” zdobył uprawnienia przewodnickie na Sudety (i wtedy zaczął poważnie myśleć o przewodnictwie). W 1994 r. zdobył uprawnienia na Beskidy Wschodnie, a w 2012 r. – na Tatry. Kierował dwoma Kursami w 1996 i 1997 r. Był niegdyś aktywnym działaczem PTSM i PTTK w byłym województwie jeleniogórskim, m.in. współorganizował Rajdy Kuratorskie, Turnieje Turystyczno-Krajoznawcze, Rajdy Piechotka, Zimowe Złoty Pieszo-Narciarskie, a także czynnie współpracował ze Szkolnym Schroniskiem Młodzieżowym „Złoty Widok” w Michałowicach jako Starszy Klubu Przyjaciół Schroniska. Po zdobyciu uprawnień przewodnickich stopniowo oddalał się od działalności społecznej, stając się zawodowym, wysoko ocenianym przewodnikiem oprowadzającym poza Sudetami po Pradze, Wiedniu, Budapeszcie, Berlinie. Uhonorowany przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi oraz Odznakami Brązową i Srebrną, a także lokalnymi wyróżnieniami: Odznakami Brązową i Srebrną Przyjaciela Schronisk Młodzieżowych. Odznaczony resortowym wyróżnieniem „Zasłużony działacz turystyki”. Z okazji 30-lecia Rajdu wyróżniony Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej w 2004 r. Takie samo wyróżnienie otrzymał z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r.

KRĘPSKA-PSUJEK ELŻBIETA z Piechowic, po zamążpójściu zamieszkała w Lublinie. Działaczka młodego pokolenia o wyjątkowo dużym związku uczuciowym z Rajdem. 6 razy pełniła obowiązki kierownika trasy i 6 razy była zastępcą. W tym czasie zdobywała wyższe kwalifikacje kończąc kurs przewodników sudeckich i Ogólnopolski Kurs Przewodników Turystyki Górskiej. Mimo zmiany miejsca zamieszkania i sytuacji rodzinnej nadal utrzymuje kontakt z organizatorami Rajdu. Uhonorowana przez PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznaką. Z okazji 30-lecia Kuratorki została wyróżniona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej. Takie samo wyróżnienie otrzymała z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r.

KRÓL WOJCIECH z Lwówka Śląskiego, obecnie pierwszoplanowa postać turystyki regionu (prezes Oddziału PTTK) zaczynał tak jak wielu jego rówieśników od startów w lokalnych, a potem wojewódzkich imprezach turystycznych. Był wielokrotnym uczestnikiem Rajdu, startował z powodzeniem w Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym, z sukcesami wojewódzkimi a nawet krajowymi. Z Rajdem jako organizator jest związany od kilku lat, pełniąc funkcję kierownika trasy lub zastępcy. Bardzo istotna jest jego pomoc, jaką okazuje organizatorom Rajdu w akcji naboru uczestników z regionu lwóweckiego, a także wielokrotne udzielanie wsparcia organizacyjnego na terenie lwóweckim. Jako prezes tamtejszego PTTK i równocześnie

członek Zarządu Oddziału PTSM w Jeleniej Górze od kilku lat podejmuje się z powodzeniem organizacji dużych imprez turystycznych o zasięgu dolnośląskim, a nawet krajowym, co zostało docenione wyróżnieniami PTTK. ZO PTSM uhonorował go Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową, Srebrną i Złotą Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej oraz Srebrną Odznaką „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego”.

MIGACZ-GWIAŹDZIŃSKA SYLWIA z Kamiennej Góry uczestniczyła w Rajdzie tylko cztery razy, jako zastępca kierownika trasy, ale dała się poznać z jak najlepszej strony. Wszyscy kierownicy tras chwalili jej znaczne zaangażowanie, solidność i dużą zaradność w wykonywaniu obowiązków. Podczas XXVI Rajdu „Karpniki 2000” słysząc od nas o dużych kłopotach finansowych z jakimi się borykamy samorzutnie podjęła na terenie Kamiennej Góry akcję zbiórki nagród, które potem przekazała do sztabu organizacyjnego. Obowiązki macierzyńskie wykluczyły ją z czynnej współpracy z naszą imprezą, ale może kiedyś...

NORKO PIOTR to także jedna ze znaczących postaci Rajdu. Większości z nas kojarzy się przede wszystkim z kierowaniem trasami ochrony przyrody. Od 1992 r. prowadzi je do dziś i realizuje na nich swoją fachowość przewodnika sudeckiego i przewodnika turystyki górskiej, a także nauczyciela, zamiłowanego przyrodnika i działacza Ligi Ochrony Przyrody. Jest zamiłowanym fotografikiem i chętnie prezentuje swoje zdjęcia przyrodnicze, a szczególnie bardzo dobrze opracowane diaporamy. Kilka lat temu opracował popularny przewodnik po Górach Kaczawskich. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem Zasługi Rajdowej, takim samym z okazji 30-lecia Rajdu.

POLAŃSKA MAŁGORZATA z Piechowic, przewodnik sudecki, najpierw terminowała przez 3 lata jako zastępca u Eli Krępskiej, od XXVII Rajdu kieruje trasami samodzielnie, a robi to fachowo, z dużym poczuciem odpowiedzialności, a także z humorem. Wspecjalizowała się w kierowaniu „wysokogórskimi” 3-dniowymi trasami Rajdu, prowadzącymi po szlakach szczytowych partii Karkonoszy. Od 2 kadencji działa w Komisji Rewizyjnej Oddziału PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej i 30-lecia Brązowym.

PRAWELSKI TADEUSZ ze Zgorzelca, emerytowany nauczyciel matematyki szkół średnich, przewodnik sudecki, przewodnik turystyki górskiej z uprawnieniami na wszystkie grupy górskie w Polsce. Z Rajdem związany na stałe dopiero w ostatnim dziesięcioleciu, kiedy to kilkakrotnie pełnił obowiązki kierownika trasy. Poprzednio sporadycznie występował jako opiekun drużyny. Jest człowiekiem o wielkich zasługach dla turystyki szkolnej, o czym świadczą m.in. przewodniczenie organizacji Regionalnych Przeglądów Piosenki Turystycznej i Ekologicznej od 1998 r. do dziś, kierowanie poszczególnymi edycjami Ogólnopolskich Kursów Nauczycieli-Kandydatów na Przewodników Turystyki Górskiej w latach: 2003 (XVII Kurs – Góry Świętokrzyskie), 2004 (XVIII – Tatry), 2005 (XIX – Beskidy Zachodnie), 2006 (XX Sudety), 2007 (Beskidy

Wschodnie), 2011 (Beskid Zachodnie). Od 2007 r. jest prezesem Oddziału Międzyszkolnego PTSM w Zgorzelcu. Wyróżniony przez PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, Brązową, Srebrną i Złotą Odznaką PTSM oraz Medalem „Zasłużony dla Rozwoju Schronisk Młodzieżowych”. Zarząd Okręgu LOP wyróżnił go Srebrną Odznaką LOP. Otrzymał także resortową Odznakę Honorową „Za zasługi dla turystyki”. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej oraz nominowany do Brązowego Krzyża Zasługi.

RAMS-GRODZKA ANASTAZJA z Mirska, dała się poznać z działalności turystycznej stosunkowo niedawno i trochę przypadkowo. Poznałem ją na wycieczce i widząc zaangażowanie turystyczne zachęciłem do intensywniejszej działalności. I ta nastąpiła. Ukończyła w dobrym stylu kurs przewodnicki w Jeleniej Górze. Włączyła się do organizacji imprez turystyki szkolnej. Występuje od kilku lat jako zastępca kierownika trasy podczas „Kuratori” i, a także z powodzeniem w Rajdzie „Piechotka”, gdzie już pełni ostatnio rolę kierownika trasy. Według oceny niektórych doświadczonych kierowników tras (np. Marek Bergtraum) jest już „za dobra”, aby być tylko zastępcą kierownika trasy. W życiu zawodowym była najpierw pracownikiem banku, ostatnio zaś związana się pracą z koleją kabinową w Świeradowie Zdroju. ZO PTSM uhonorował ją Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

RODZIEWICZ ADAM z Jeleniej Góry, ceniony w Polsce fachowiec od organizacji imprez na orientację, rzutki organizator i propagator tej specyficznej formy turystyki w regionie jeleniogórskim. Z Rajdem związany od początku uruchomienia na nim specjalistycznej InO (Imprez na Orientację), czyli od 1990r. Był zresztą jednym z inicjatorów tej innowacji. Od tego czasu aż do 2010 r. kierował tą trasą angażując do współpracy wielu młodych turystów. Od lat jest zaangażowanym działaczem jeleniogórskiego PTTK, w którym przez dwie kadencje pełnił funkcję prezesa, a obecnie jest sekretarzem. Działal też we władzach PTSM w latach 1999-2006 pełniąc funkcję sekretarza. Kilkakrotnie wyróżniany przez PTSM za działalność rajdową i organizacyjną Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową, Srebrną i Złotą Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej i takim samym z okazji 30-lecia.

RUBACH JERZY z Kamiennej Góry, odgrywa znaczącą rolę w turystyce szkolnej regionu. Związany z Rajdem od XI edycji, w ostatnich latach nie łączył się z nim organizacyjnie. 10 razy pełnił obowiązki kierownika trasy, podczas XX Rajdu był jednym z zastępców Komandora. Jest z zamiłowania turystą, ma uprawnienia przewodnika turystyki górskiej i pieszej. Jest aktywnym i pełnym inwencji organizatorem wielu imprez turystycznych dla młodzieży szkolnej, w tym również dla młodzieży specjalnej troski. Kilkakrotnie wyróżniany przez PTSM i PTTK. PTSM uhonorowało go wszystkimi odznaczeniami za wyjątkiem Członkostwa Honorowego. W 2012 r. otrzymał prestiżowy tytuł i medal „Nauczyciela Kraju Ojczystego” nadany przez Mi-

nistra Edukacji Narodowej i Zarząd Główny PTTK. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej, a 30-lecia Srebrnym.

RYBCZYŃSKI MAREK z Piechowic, technik elektromechanik po miejscowym technikum, jest od wielu lat związany z turystyką, w tym bardzo osobliwie, bo mocno z Kuratorią. Od 1996 r. nieprzerwanie do dziś trzyma się jednej zasady – pełni funkcję zastępcy kierownika na trasie 3-dniowej dziecięcej pod kierunkiem Marii Drozd. Trzeba przyznać, że takie rozwiązanie przynosi duże korzyści organizacyjne i wychowawcze. Najbardziej godna podziwu jest jeszcze inna sprawa – Marek od 10 lat zamieszkuje z żoną i rodziną w z *Southampton, w południowej Anglii, a mimo to nie przerwał swojego uczestnictwa w Rajdzie. Zawsze we wrześniu bierze urlop i wykorzystuje go m.in. na udział w „Kuratori”, co jest godne pochwały i podziwu! Wielokrotnie wyróżniany przez PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, jest posiadaczem Brązowej, Srebrnej i Złotej Odznaki PTSM. Z okazji 30-lecia Rajdów nagrodzony Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej. Z okazji Jubileuszu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem Zasługi Rajdowej oraz Srebrną Odznaką „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego”.*

RYBCZYŃSKI RAFAŁ z Piechowic, młodszy brat Marka, także związany z Rajdem, ale w sposób bardziej luźny – pełnił kilkakrotnie funkcję zastępcy kierownika trasy dobrze wywiązując się z obowiązków. Ponadto kilkakrotnie brał udział w organizacji Rajdu Działaty Szkolnej „Piechotka” jako kierownik trasy lub zastępca. W 2014 r. zaczął uczęszczać na kurs przewodników sudeckich. Wyróżniony Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową Odznaką PTSM. W okresie 30-lecia Rajdów należał jeszcze do początkujących, stąd wyróżniono go tylko Dyplomem Honorowym 30-lecia Rajdu. Z okazji jubileuszu 25-lecia „Piechotki” w 2005 r. otrzymał Srebrne Wyróżnienie. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej.

SOBIESKI SŁAWOMIR z Jeleniej Góry to jedna z ciekawych postaci młodego pokolenia. Turysta o wysokich kwalifikacjach – przewodnik turystyki górskiej i pieszej, przewodnik sudecki, pojawił się na XII Rajdzie w 1986 r. najpierw jako zastępca kierownika trasy, a potem jako wielokrotny kierownik (9 razy) specjalizujący się w trasach kolarskich. Wniósł duży wkład pracy przy redagowaniu „Gazety Rajdowej” podsumowującej 20-lecie Rajdu. W ostatnim 20-leciu mniej czynny z powodu różnych problemów ze stabilizacją miejsca pracy. Należał do najbardziej zaangażowanych organizatorów Zimowego Złotu Pieszo-Narciarskiego PTSM w jego pierwszym 15-leciu. Sporadycznie angażuje się w organizację Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego w eliminacjach wojewódzkich, a nawet krajowym finale. Nagrodzony przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, a także Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji 30-lecia i 40-lecia Rajdu uhonorowany Srebrnymi Medalami Zasługi Rajdowej.

WALUSIAK ANNA z Piechowic, w 2013 r. ukończyła z wyróżnieniem studia geograficzne na Uniwersytecie Wrocławskim. Od 2010 r. na Ogólnopolskich Kur-

sach Przodowników Turystyki Górskiej zdobyła uprawnienia przodownicze na obszar Sudetów, Beskidów Wschodnich i Tatr. Mimo bardzo młodego wieku ma spore doświadczenie turystyczne zdobyte dzięki ojcu, Krzysztofowi, któremu od 13 roku życia (!!!) towarzyszyła jako pomocnik, potem jako zastępcę kierownika trasy na Jeleniogórskich Rajdach Młodzieży Szkolnej i Piechowickich Rajdach Działu Szkolnej „Piechotka”. Ostatnio już podejmuje samodzielne próby kierowania trasą. Od kilku lat współpracuje z jeleniogórskim PTSM i już została wyróżniona Brązową i Srebrną Odznaką PTSM, a także Dyplomami Honorowymi ZO i ZG. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

WALUSIAK KRZYSZTOF określony w „Gazecie Rajdowej” wydanej z okazji 20-lecia Rajdu jako jeden z piechowickiej „trójki muszkietierów” od tamtego czasu pozostał jako jedyny wierny imprezie. Działa jako organizator bez przerwy od X Rajdu do dziś pełniąc prawie przez cały czas obowiązki kierownika trasy. Przez kilka lat był niemal etatowym szefem trasy nr 11. Od dziesięciu lat prowadzi trasę nr 6. Chociaż nie ma wyższych kwalifikacji turystycznych ani nie jest pedagogiem doskonale radzi sobie z kierowaniem trasami. Można go wysłać na każdą z nich i z pewnością nie zawiedzie. Jak to robi? Zapytajcie rajdowiczów. W obecnej kadencji członek Komisji Rewizyjnej Oddziału PTSM. Okazał się bardzo pomocny przy organizacji nowej siedziby w Piechowicach. Wychował córkę Annę na bardzo dobrego kierownika tarasy Rajdu, także syn, Grzegorz, został przez ojca wciągnięty do działalności jako zastępcę kierownika trasy. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem z Laurem Zasługi Rajdowej oraz nominowany do Brązowego Krzyża Zasługi. Z okazji 30-lecia Rajdu otrzymał Złoty Medal Zasługi Rajdowej.

D. SZTAB/ORGANIZATORZY

BILSKA ELŻBIETA z Karpnik pełniła przez kilka lat – z powodzeniem i pracowitością – funkcję sekretarza Rajdu poczynając od XVIII edycji „Łomnica`1992” do XXII „Świeradów`1996”. Potem przeszła do pracy w bibliotece, ukończyła studia wyższe i dalej pracuje w tym zawodzie. Jednak z turystyką i z Rajdem nie zerwała utrzymując efektywne kontakty z PTSM. W ostatnim dziesięcioleciu kilkakrotnie brała udział w obsłudze mety rajdowej, m.in. swoim ładnym pismem wypisywała dyplomy. W kadencji 2006-2011 wchodziła w skład Komisji Rewizyjnej Oddziału PTSM pełniąc funkcję wiceprzewodniczącej. Współpracowała z PTSM i LOP w akcji wydawniczej, szczególnie przy opracowywaniu pozycji „Wspomnienia o Profesorze Ligenzie” wydanej w 2010 r. oraz „Gazety Rajdowej 20-lecia Jeleniogórskich Rajdów Młodzieży Szkolnej” (wydanej w 1994 r.). Przez kilka lat uczestniczyła w realizacji Zimowych Złotów Pieszo-Narciarskich PTSM organizowanych w Rudawach Janowickich. ZO PTSM wyróżnił ją Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową,

Srebrną i Złotą Odznaką PTSM. Z okazji 30-lecia Rajdu w 2004 r. otrzymała Brązowy Medal Zasługi Rajdowej. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

FRYDRYK FRANCISZEK z Lubania w 1975 r., jako ówczesny wizytator turystyki, krajoznawstwa i geografii w jeleniogórskim Kuratorium Oświaty i Wychowania, należał do grupy inicjatorów Rajdu. Przez kilka lat pracował w ścisłym sztabie, pełniąc odpowiedzialną funkcję kwatermistrza przez pierwszych kilka lat, do VIII Rajdu „Karpacz`82” włącznie. Należał do dobrych i zaangażowanych organizatorów, a odszedł z tej funkcji po awansie służbowym na inspektora oświaty w Lubaniu. Potem już się nie włączył do organizacji imprezy, chociaż miał odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie w turystyce – był przodownikiem turystyki pieszej. Za swoją działalność był uhonorowany przez ZO PTSM Złotą i Srebrną Odznaką PTSM oraz odznaką „Zasłużony działacz turystyki”.

GRYSZEL PIOTR wywodzący się z Lwówka Śl. Jeden z najzdolniejszych działaczy młodego pokolenia. Obecnie doktor ekonomii o specjalizacji turystycznej, pracownik naukowy Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Na Rajdzie pojawił się najpierw jako uczestnik, twórca KTP PTSM „Niutek” osiągając wraz z zespołem kilka wartościowych rezultatów. Od XXI do XXVI Rajdu wchodził już w skład komitetu organizacyjnego jako kierownik trasy i dwukrotnie jako zastępcę Komandora. Jest aktualnie najmłodszym w Polsce prezesem Koła Przewodników Górskich, ma uprawnienia przodownika turystyki górskiej na obszar Sudetów, należy do czołowych działaczy Oddziału PTTK w Jeleniej Górze. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej, takim samym w z okazji 30-lecia Rajdu.

HORBACZ RENATA z Piechowic, jest nauczycielem historii w miejscowym Zespole Szkół Technicznych i Licealnych. Ma podstawowe, a nawet nieco wyższe przygotowanie turystyczne – w 1999 r. ukończyła Kurs II stopnia na tytuł „Nauczyciel-Krajoznawca organizowany przez jeleniogórskie Kuratorium Oświaty i jeleniogórski PTSM. Pracowała w obsłudze zakończenia od XXII edycji „Świeradów`96” poczynając do 1999 r. (XXV Rajd Michałowice). Potem założyła rodzinę i poświęciła się wychowaniu dwóch synów. W tym roku wraca do współpracy z PTSM i LOP, zaczynając od tej drugiej organizacji. W maju br. pełniła odpowiedzialną funkcję głównego sekretarza jury podczas finału XI Regionalnego Konkursu Przyrodniczo-Ekologicznego Szkół Podstawowych pod hasłem „Ochrona Przyrody w Polsce”, bardzo dobrze wywiązując się ze swych obowiązków. Następnie włączyła się do organizacji XL Jubileuszowego Rajdu pracując m.in. w komisji programowej i informacyjnej. Zarząd Oddziału PTSM wyróżnił ją Dyplomami Honorowymi ZO i ZG. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia.

JABŁOŃSKI MARIAN z Sobieszowa, najczęściej jednak utożsamiany z Piechowicami, w których wiele lat uczył i pełnił ważne funkcje administracyjne – dyrektor

szkoły, inspektor oświaty. Z Rajdem związany od lat, w takiej formie, jak pozwalała jego aktualna sytuacja zawodowa. W 1984 r. jako dyrektor SP nr 1 w Piechowicach otrzymał wyróżnienie za wzorowe zorganizowanie zakończenia X Jubileuszowego Rajdu. Dbał o to, aby szkoły przez niego administrowane (SP nr 1 i 2) regularnie uczestniczyły w imprezie, co zaowocowało zajęciem przez obie placówki wysokich miejsc w klasyfikacji 30-lecia oraz licznymi pucharami zdobytymi przez drużyny. Pełniąc odpowiedzialne funkcje we władzach oświatowych i nauczycielskich byłego województwa jeleniogórskiego (wicekuratora i prezesa ZW ZNP) nie tylko uczestniczył jako gość oficjalny, ale również wspierał imprezę. Przez kilka kadencji był wiceprezesem Oddziału PTSM. Jest też współtwórcą Rajdu „Piechotka” w Piechowicach. Od kilku lat ze względu na stan zdrowia wycofał się z działalności. Uhonorowany przez ZO PTSM wszystkimi wyróżnieniami, za wyjątkiem Członkostwa Honorowego, a przez ZO LOP Dyplomami Honorowymi Okręgu. Otrzymał także Złotą Odznakę „Zasłużony działacz turystyki”. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzony Dyplomem Honorowym 40-lecia.

KASPRZYK PAWEŁ z Lubawki, nauczyciel historii w miejscowym gimnazjum, były dyrektor tej placówki. Człowiek o gruntownym wykształceniu i doświadczeniu turystycznym. W 1992 r. ukończył w Jeleniej Górze kurs przewodnicki. Potem zaczął zdobywać uprawnienia przodownika turystyki górskiej na Ogólnopolskich Kursach dla Nauczycieli-Kandydatów na Przodowników Turystyki Górskiej organizowanych przez jeleniogórskie środowisko PTSM i PTTK. Podczas kolejnych kursów zdobył uprawnienia przodownicze na wszystkie pięć grup górskich w Polsce. Kilka kolejnych kursów prowadził jako kierownik, względnie zastępca. Jest współautorem wydawnictwa „Kronika 20 Kursów Przodowników Turystyki Górskiej PTTK 1983-2006” wyróżnionego w 2006 r. III nagrodą w konkursie ZG PTTK. Z Rajdem na poważnie związał się w 1995 r., kiedy to był w Lubawce gospodarzem XXI edycji. Od XXV Rajdu pełni obowiązki zastępcy Komandora oraz mobilizuje do współpracy środowisko Lubawki i okolic. Nie sposób w krótkim biogramie wymienić dokładnie jego działań w PTSM i LOP, w których odgrywa pożyteczną rolę. W obecnej kadencji wszedł w skład Zarządu LOP. Uhonorowany przez PTSM wszystkimi ważniejszymi wyróżnieniami, z wyjątkiem Członka Honorowego. Odnaczone resortowym wyróżnieniem „Zasłużony działacz turystyki”. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem z Laurem Zasługi Rajdowej i statuetką „Wzorowy gospodarz zakończenia XXI Rajdu oraz nominowany do Brązowego Krzyża Zasługi.

KRAUSIEWICZOWIE ELŻBIETA I KRZYSZTOF z Jeleniej Góry przez wiele ostatnich Rajdów byli zawsze widoczni podczas ich zakończenia. Przyjmowali drużyny przybywające na metę Rajdu, regulowali ruchem nadchodzących, a potem wypoczywających drużyn. Robili to sprawnie i z dużą kulturą, znakomicie pomagając organizatorom. Elżbieta Krausiewicz znana jako działacz PTSM, jako wieloletni kierownik SSM „Bartek”, a potem dyrektor Bursy nr 1 w Jeleniej Górze. Gościła wielokrotnie młodych turystów i ich opiekunów. Przez kilkanaście lat należała do

czołowych działaczy Oddziału PTSM pełniąc m.in. funkcję wiceprezesa i sekretarza. Wielokrotnie władze Oddziału korzystały z lokalu SSM, a potem Bursy na organizację zebrań organizacji. Jako kierownik schroniska należała do czołówki województwa i osiągała sukcesy w krajowych konkursach współzawodnictwa. Elżbieta została uhonorowana przez PTSM wszystkimi wyróżnieniami, za wyjątkiem Członkostwa Honorowego, a także Brązową Odznaką „Zasłużony działacz turystyki”. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej, takim samym z okazji 30-lecia Rajdu.

KRZYŻAK MAŁGORZATA ze Starej Kamienicy, nauczyciel matematyki w gimnazjum, do współpracy przy organizacji Rajdu włączyła się dopiero od kilku lat biorąc udział w pracy sztabu organizacyjnego zakończenia imprezy. Należy do osób pracowitych, dobrze zorganizowanych i zaangażowanych. Zналиśmy ją już wcześniej z dobrej strony na naszych wielodniowych wycieczkach szkoleniowych. Wyróżniała się bardzo dobrym przygotowaniem tematów krajoznawczych, które potem z talentem prezentowała. Od 2011 r. weszła w skład władz ZO PTSM pełniąc odpowiedzialnie funkcję przewodniczącej Oddziałowej Komisji Rewizyjnej. Wyróżniona przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, a także Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

MATYSIAK ANNA z Lubawki, na co dzień wieloletni wicedyrektor Gimnazjum w Lubawce, nauczyciel muzyki. Z tą specjalnością jest związany jej wieloletni udział w charakterze jurora w jednej z dziedzin turystyki, jaką są w naszym regionie od ćwierćwiecza Regionalne Przeglądy Piosenki Turystycznej i Ekologicznej, od 16 lat odbywające się w Zgorzelcu. Z Rajdem związana jest od kilkunastu lat występując w składzie sztabu zakończenia imprezy jako sekretarz organizacyjny. Robi to sprawnie i z dużym zaangażowaniem. Uczestniczyła też w wycieczkach szkoleniowych organizowanych przez ZO PTSM. Uhonorowana przez władze PTSM Dyplomem Honorowym Zarządu Oddziału w Jeleniej Górze. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

MĄDRY KRYSZYNA z Jeleniej Góry-Cieplic, pracowała jako kierownik Biura PTSM i LOP przez jeden rok (2011-2012), ale dała się poznać z jak najlepszej strony, zarówno jako pracownik, jak i działacz społeczny. Wniosła duży wkład pracy jako sekretarz w organizację XXXVII Rajdu „Miłków 2011”. Bardzo znaczący był jej udział w organizacji XXIX [choć feralnej] wycieczki „Austria 2011”, gdzie wykazała wielkie zaangażowanie i zdolności organizacyjne. Z pewnością pomocne było jej doświadczenie, jakie zdobyła w wieloletniej działalności w Polskim Związku Narciarskim, w którym jest zarówno cenionym działaczem, jak i międzynarodowym sędzią biegów narciarskich. Podczas organizacji nowej siedziby PTSM w Piechowicach w 2012 r. wniosła swój wkład społeczny fundując tablice firmowe. Uhonorowana przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG.

OLSZEWSKI ANTONI z Piechowic, od 2011 r. pełni funkcję wiceprezesa Oddziału PTSM w Jeleniej Górze, ale działa też bardzo aktywnie w LOP, pełniąc od przeszło czterech lat funkcję pełnomocnika rejonu w konkursach ekologicznych organizowanych wspólnie z PTSM przez naszą bratnią organizację. Z Rajdem wprawdzie sporadycznie jest związany od lat. W 1994 r. był bardzo dobrym gospodarzem zakończenia Jubileuszowego XX Rajdu „Piechowice '99”, który kończył się w kierowanej przez niego SP nr 2 w Piechowicach. Pomagał w organizacji następnego Jubileuszowego XXX Rajdu w 2004 r., prowadząc konferansjerkę, a przede wszystkim skutecznie zachęcał młodzież ze swojej szkoły do udziału w kolejnych edycjach Rajdu, co dało czołową pozycję w klasyfikacji 30-lecia. Dzisiaj szkoła, jako gimnazjum przestała zupełnie uczestniczyć w imprezie. Uhonorowany przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, Brązową i Srebrną Odznaką PTSM, LOP wyróżnił Go również Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Srebrną Odznaką. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej oraz statuetką „Wzorowy gospodarz zakończenia XX Rajdu”.

OŻARSKA-SROCZYŃSKA JOANNA z Jeleniej Góry, pierwszy kontakt z Rajdem nawiązała jako pracownik Biura PTSM w latach 80-tych pracując w sztabie organizacyjnym. Po przejściu do pracy nauczycielskiej w Piechowicach nadal utrzymywała łączność z imprezą, o czym świadczy pięciokrotny udział w 30-leciu Rajdu. W 1994 r. wspólnie z dyrektorem SP nr 2 w Piechowicach, Antonim Olszewskim, wzorowo zorganizowała zakończenie XX Jubileuszowego Rajdu, wykazując nie tylko duże zaangażowanie, ale i talent organizacyjny. Organizatorzy docenili jej wkład wyróżniając ją podczas XXX Jubileuszowego Rajdu Srebrną Odznaką Zasługi Rajdowej. ZO PTSM uhonorował ją Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia.

POLAŃSKI WIESŁAW z Piechowic, zapalony turysta, ale bez oficjalnych kwalifikacji. Od XXV Rajdu w 1999 r. zaangażowany przez Komandora jako jego zastępca do spraw transportu i od tej pory pełni tę, wymagającą dużej zaradności, funkcję bez zarzutu. A przecież Rajd wędrujący z miejscami zakończenia po różnych, nieraz peryferyjnie położonych szkołach ma czasem trudne do rozwiązania problemy logistyczne. Trzeba wykazać wiele zaradności, aby wszystko zagrało na czas i w odpowiednim miejscu. Nic też dziwnego, że ten zastępca Komandora rzadko spokojnie ogląda zakończenie Rajdu. Oprócz „Kuratorki” Wiesiek (tak Go popularnie nazywają) odgrywa pierwszoplanową rolę w Piechowickich Rajdach Działu Szkolnej „Piechotka”, w tym roku, podczas Jubileuszu imprezy otrzymał najwyższe wyróżnienie za 30 lat efektywnej pracy jako kwatermistrz. Od 2011 r. pełni w PTSM funkcję członka Zarządu Oddziału, jest też radnym Piechowic. Wyróżniony przez ZO PTSM Dyplomem Honorowym Zarządu Głównego oraz Odznakami Brązową, Srebrną i Złotą, a także brązową odznaką „Przyjaciel Schronisk Młodzieżowych”.

Z okazji 30-lecia Rajdu w 2004 r. otrzymał Brązowy Medal Zasługi Rajdowej. A okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem Zasługi Rajdowej.

RACZEK KRZYSZTOF z Piechowic, nauczyciel geografii, przewodnik sudecki, przewodnik turystyki górskiej (Sudety i Tatry), związał się z Rajdem jako opiekun drużyny SP 1 Piechowice, ale także kilkakrotnie jako organizator. Jako opiekun dwukrotnie zdobywał nagrody główne Rajdu (1996 Świeradów Zdrój i 1997 r. Sosnówka), jako organizator pełnił kilkakrotnie odpowiedzialną funkcję zastępcy Komandora Rajdu. Znaczne sukcesy osiągał również w Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym doprowadzając swoich podopiecznych do IV miejsca w Polsce. Związany działalnością ze schroniskami młodzieżowymi był przez pewien czas członkiem Zarządu Oddziału, a nawet wiceprezesem. W latach 2005-2007 był dyrektorem Powiatowego Zespołu Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze. Wyróżniony kilkakrotnie przez PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową, Srebrną i Złotą Odznaką PTSM. Z okazji 30-lecia Rajdu otrzymał Srebrny Medal Zasługi Rajdowej. Wyróżniony też został za swoją działalność w LOP Dyplomem Honorowym ZG i Srebrną Odznaką LOP. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Złotym Medalem Zasługi Rajdowej.

SOCHACKA EWA z Jeleniej Góry, od 1995 była pracownikiem Scentralizowanej Obsługi Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze aż do jej likwidacji w 2007 r. Dobry, zdyscyplinowany i bardzo pogodny pracownik, związana też przez cały czas z Rajdem zarówno na etapie przygotowawczym przyjmując nieraz wiele telefonów i informacji w biurze, jak i w czasie zakończenia Rajdu, gdzie pełniła rolę zastępcy sekretarza, a często także zastępcy skarbnika. Zawsze odpowiedzialnie wywiązująca się ze swoich obowiązków. Od kilku lat utrzymuje z nami sympatyczne, ale luźne związki. Uhonorowana przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, a także Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia.

SOKOŁOWSKA IRENA z Jeleniej Góry-Sobieszowa, od XXIII Rajdu „Sosnówka '97” do 2010 r. pełniła jedną z najważniejszych funkcji w każdym Rajdzie – była jego sekretarzem. I chociaż początki nie były łatwe, bo przyszła do turystyki z zupełnie innej dziedziny życia gospodarczego (Ośrodek Transportu Leśnego w Sobieszowie), to szybko zaczęła sobie dawać radę nadrabiając w razie czego ewentualne braki z wiedzy turystyczno-krajoznawczej dużą pracowitością. Z biegiem lat cały cykl przygotowań do Rajdu, jego realizacja i wreszcie – rzecz najbardziej uciążliwa – rozliczenie dotacji, przestały być problemem. Jedno natomiast zawsze zostawało – ogrom pracy, której wykonanie solidnie męczyło. Dawało jednak satysfakcję, a świadczy o tym chociażby fakt, że ostatnich czterech latach, kiedy już nie ma służbowego obowiązku zjawiania się na Rajdzie, zawsze nań dociera w dniu zakończenia i aktywnie uczestniczy we wszystkich ważniejszych pracach. Poza działalnością w PTSM, udziela się także w pracach Okręgu LOP, pełniąc w nim odpowiedzialną funkcję skarbnika (kadencja

2008-2013), a w obecnej kadencji 2011-2016 jest skarbnikiem ZO PTSM. Wielki wkład pracy i zaangażowanie zostały docenione przez obie organizacje. W PTSM została uhonorowana Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową, Srebrną i Złotą Odznaką, a w LOP Odznakami Srebrną, Złotą i Złotą z napisem „Zasłużony dla ochrony przyrody”, a także Brązowym Krzyżem Zasługi. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Złotym Medalem Zasługi Rajdowej oraz Złotą Odznaką „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego”.

STAWSKA CZESŁAWA z Jeleniej Góry, przez kilka lat główna księgowa Powiatowego Zespołu Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze. Od kilku lat na emeryturze. Przez cały czas swojej pracy i kilka lat później czynnie uczestniczyła w organizacji Rajdu. Czyniła to zarówno jako osoba rozliczająca koszty Rajdu, a była to każdorazowo trudna praca, bo budżet składał się z wielu różnych dotacji i skomplikowanych form rozliczania, jak i w bezpośrednim kontakcie z imprezą podczas jej zakończenia. Zawsze towarzyszyła Rajdowi w dniu zakończenia pełniąc obowiązki skarbnika, a po zakończeniu swych typowych obowiązków przyłączała się do pomocy koleżankom zajmującym się rozdziałem nagród i dyplomów. Do codziennej pracy wносиła zawsze dużo humoru i optymizmu, a także dobre pomysły organizacyjne chociaż jej coraz trudniejsze życie prywatne wcale tego nie uzasadniało. Mimo ciężkich kłopotów zdrowotnych, nadal utrzymuje z nami kontakt. Za swoją działalność była nagrodzona przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia.

TRETER-KŁYSZYŃSKA AGNIESZKA z Piechowic, nauczycielka przedmiotów artystycznych w miejscowej szkole podstawowej. Współpracuje z Rajdem od XXI edycji do dziś. Nie jest kwalifikowaną turystką, ale pracując w sztabie Rajdu lub utrzymując kontakt organizacyjny oddała spore przysługi. Przede wszystkim, jako utalentowany nauczyciel plastyki, zaprojektowała kilka znaczków rajdowych (jej projekt znaczka XXX Rajdu zdobył w konkursie tytuł „Znaczka 30-lecia”), dyplomów i wypisała swoim pięknym piśmem setki dyplomów, listów gratulacyjnych i innych. Znaczący był jej udział w projektowaniu i organizowaniu okolicznościowych ekspozycji. Znaczny też był jej udział w projektowaniu i organizowaniu okolicznościowych ekspozycji. Wyróżniona przez PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, Brązową, Srebrną i Złotą Odznaką PTSM. Z okazji 30-lecia Rajdu otrzymała Brązowy Medal Zasługi Rajdowej, z okazji 25-lecia „Piechotki” – Wyróżnienie Brązowe (2005 r.). Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej.

WRONA KRYSTYNA z Jeleniej Góry, od marca 2012 r. zatrudniona jako pracownik etatowy Biura PTSM/LOP. Od tego czasu pełni odpowiedzialną i bardzo czasochłonną funkcję głównego sekretarza Rajdu. Po pokonaniu początkowych trudności, robi to coraz lepiej i z dużym zaangażowaniem. Wkłada w tę pracę dużo energii poświęcając wiele czasu. Jest to o tyle warte podkreślenia, że ten rodzaj pracy jest

w jej życiorysie zawodowym nietypowy, bo przez lata pracowała w banku. Nadrabia zaległości coraz częściej uczestnicząc także w naszych wycieczkach i angażując się bardzo mocno w organizacji konkursów ekologicznych LOP. Wyróżniona przez ZO PTSM Dyplomem Honorowym Oddziału. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia.

E. GOSPODARZE SZKOLNYCH SCHRONISK MŁODZIEŻOWYCH

BUGAJNY MAŁGORZATA dyrektor/dzierżawca SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu od 2007 r., poprzednio wieloletni pracownik recepcji. Na okres jej „rządów” przypada bardzo trudny czas w historii schroniska. Po rozwiązaniu w 2007 r. Powiatowego Zespołu Schronisk Starostwo w Jeleniej Górze zaczęło się szybko pozbywać obiektów, które nie przynosiły zysków, a często stawały się niemiłe widzianą konkurencją np. dla pensjonatów w Karpaczu. Postanowiono więc piękny, historyczny obiekt z 1894 r. sprzedać, dając w zamian pozornie nowy budynek z lat 70-tych ubiegłego wieku, wymagający licznych prac modernizacyjnych, a poza tym położony niekorzystnie, bo na odległym o dwa kilometry Osiedlu Skalnym. Małgorzata Bugajny włożywszy ogromny trud i sporo pieniędzy w adaptację nowego obiektu, do dziś prowadzi oba schroniska, bo „starej” „Liczyrzepy” nie udało się do tej pory sprzedać, a dla turystów jest ona nadal obiektem pierwszoplanowym. Tyle różnych trudności, a Małgorzata Bugajny słynie ciągle z pogodnego charakteru i sympatycznego, fachowego traktowania turystów. Często nie szczędzi trudu i kosztów, aby uhonorować wzorowo zachowujących się turystów, czego najlepszym dowodem są coroczne Zimowe Złoty Pieszo-Narciarskie. PTSM uhonorowało ją wszystkimi odznaczeniami za wyjątkiem Członkostwa Honorowego, posiada też Srebrną Odznakę „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego”. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej.

DOBOSZ ROMANA kierownik SSM „Złoty Widok” w Michałowicach w latach 1995-2004/5. Schronisko od początku istnienia w 1995 r. należało do najczęściej odwiedzanych przez rajdowiczów. Podkreślali oni zgodnie nie tylko walory bazy noclegowej i ciekawej lokalizacji obiektu, jak i sprawy czysto ludzkie – wielką gościnność i serdeczność, umiejętność stworzenia dobrej atmosfery, jak i włączanie się kierownika do kontaktów z rajdowiczami. Obsługa tras też zawsze zgodnie oceniała pozytywność kontaktów organizacyjnych i towarzyskich. W Konkursie Współzawodnictwa Schronisk obiekt osiągnął wiele cennych sukcesów, w tym najwyższe krajowe „Złote z Laurem” w 2003 r. oraz siedmiokrotnie pierwsze miejsce w regionie. Romana Dobosz została uhonorowana w 2004 r. Srebrnym Medalem Zasługi 30-lecia Rajdu oraz wszystkimi odznaczeniami PTSM za wyjątkiem Członkostwa Honorowego. Równie imponująco przedstawia się lista nagród z LOP. I tutaj też są wszystkie

wyróżnienia za wyjątkiem Członkostwa Honorowego. Listę odznaczeń uzupełnia odznaczenie państwowe – Złoty Krzyż Zasługi. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Złotym Medalem Zasługi Rajdowej oraz statuetką „Wzorowy gospodarz zakończenia XXV Rajdu”, a w 30-leciu Rajdu Srebrnym Medalem.

FRONTCAK JERZY kierownik SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie Dolnej w latach 1993-2007. Schronisko należało do stałych miejsc noclegowych poszczególnych edycji Rajdu. Było doskonałym miejscem wypadowym w Karkonosze i Góry Izerskie, a dysponując dobrą bazą świetnie nadawało się na punkt noclegowy. Rajdowicze i organizatorzy pozytywnie oceniali pobyty w SSM, akcentując dobrą organizację pobytu, gościnność i zaangażowanie obsługi w przyjmowaniu nieco specyficznych turystów. Sam kierownik chętnie służył doradztwem krajoznawczym (jest przewodnikiem sudeckim, przodownikiem turystyki górskiej, pilotem wycieczek), włączał się w sprawy organizacji pobytu. Schronisko w Konkursie Współzawodnictwa miało kilka sukcesów krajowych (Srebrne i Złote Wyróżnienie) oraz regionalnych. Jerzy Frontczak otrzymał w 2004 r. Srebrny Medal Zasługi 30-lecia Rajdu, a od ZO PTSM Dyplomy Honorowe ZO i ZG oraz Brązową, Srebrną i Złotą Odznakę PTSM. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzony Dyplomem Honorowym 40-lecia.

JAROSZ TADEUSZ dyrektor SSM w Łupkach k. Wlenia jest od kilku lat gospodarzem dla tras rajdowych. Przez wiele lat jego schronisko służyło zupełnie innym celom – było domem czasowym Wrocławskiego Kuratorium Oświaty. Po reformie administracyjnej, w 1999 r. obiekt przeszedł pod administrację Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim, które utworzyło tu schronisko młodzieżowe. Obiekt po takim przekwalifikowaniu ma dobre warunki zakwaterowania i pobytu – dobre zaplecze higieniczno-sanitarne i dwie sale umożliwiające spotkania grup (jedna z sal ma nawet kominek). Dobre warunki pobytu stały się interesujące nie tylko dla organizatorów Rajdu, ale LOP ulokował tu już dwa finały Konkursów Ekologicznych, przyjeżdżają tu uczestnicy spotkań powycieczkowych PTSM. Podkreślana jest kulturalna i gościnna atmosfera. Tadeusz Jarosz prywatnie jest hobbystą samotnych wypraw wysokogórskich (Alpy, Fogarasze). Ukończył kurs przewodników sudeckich. ZO PTSM uhonorowało go dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzony Dyplomem Honorowym 40-lecia.

KOWALISZYN HALINA kierownik SSM „Maciejówka” w Maciejowcu od 1998 r. do dziś. Mimo peryferyjnego położenia schroniska, docierały do niego prawie wszystkie Rajdy, w tym najczęściej trasy dziecięce lub imprez na orientację. Zarówno organizatorzy, jak i uczestnicy zawsze przynosili z noclegu wspomnienia serdeczności, gościnności i staranności w przygotowaniu warunków noclegowych. Niekiedy do tych wspomnień dochodziła pamięć o smacznym domowym cieście, którym częstowała gościnna szefowa obiektu lub dzielnie z nią współpracująca Maria Szymańska. Schronisko ciągle się modernizuje dzięki staraniom kierownika oraz władz samorządowych i oświatowych Gminy Lubomierz. W Konkursie Współzawodnictwa „Maciejówka”

sięgała już po wyróżnienia krajowe, a sama Halina Kowaliszyn była kilkakrotnie wyróżniana przez PTSM – posiada wszystkie wyróżnienia za wyjątkiem Członkostwa Honorowego. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej oraz Odznaką Honorową „Za Zasługi dla Turystyki”.

NIEDBALSKAJADWIGA kierownik SSM „Złoty Widok” w Michałowicach w latach 2005-2010. Obejmowała schronisko po Romanie Dobosz, za której „panowania” obiekt stał się znany i popularny wśród turystów. I trzeba przyznać, że niczego z tego dorobku nie zmarnowała, kontynuując dobrą tradycję, dbając o pozytywny wizerunek schroniska zarówno wśród gości, jak i w środowisku lokalnym. Włączała się aktywnie do lokalnych imprez, m.in. do – będącej w dużej części jej pomysłem – tzw. „Śniegobawy”. Aktywnie współpracowała też z Klubem Przyjaciół Schroniska, dzięki czemu „Złoty Widok” wiele zyskiwał w zakresie bazowym. Obiekt był nadal popularnym miejscem organizacji wielu imprez turystycznych, Konkursów Ekologicznych LOP i uczestniczył z powodzeniem w Konkursie Współzawodnictwa Schronisk zdobywając nawet wyróżnienia krajowe. Po prywatyzacji obiektu wycofała się z kierownictwa. Jej prywatne hobby to czynne uprawianie sportu – jeździ na rowerze górskim, zimą biega na nartach. Współpracuje z LOP, jest od kilku lat członkiem najwyższych władz Zarządu Okręgu. Wyróżniona Dyplomami Honorowymi ZO i ZG PTSM oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM, a przez ZO LOP – Srebrną i Złotą Odznaką. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczona Brązowym Medalem Zasługi Rajdowej.

RUDAK MARIA kierownik SSM „Skalnik” w Bukowcu w latach 1986-2006. Przyjmowała rajdowiczów w każdym roku jego działalności, tzn. kilkadziesiąt razy. Wśród kierowników i zastępców kierowników tras wyrobiła sobie bardzo dobrą opinię jako człowiek gościnny, serdeczny i bardzo pozytywnie nastawiony do młodych turystów. Potrafiła się włączać do programu ogniskowego i konkursów krajoznawczych, a czyniła to fachowo, mając przygotowanie przewodnickie. Schronisko było w ocenie rajdowiczów miejscem przyjaznym, niemal rodzinnym, a jego warunki bytowe, dzięki staranności obsługi, oceniano bardzo pozytywnie. Miejsce do organizacji ogniska było dodatkowym plusem obiektu. Schronisko wielokrotnie wyróżniano w Konkursach Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych łącznie z najwyższym wyróżnieniem krajowym „Złote z Laurem” w 1997 r.. Maria Rudak w 2004 r. została uhonorowana Złotym Medalem Zasługi 30-lecia Rajdu, a przez ZO PTSM wszystkimi wyróżnieniami, za wyjątkiem Członkostwa Honorowego. Posiada także Odznakę „Zasłużony dla turystyki”. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia.

STĄPOR JAN kierownik, później dyrektor SSM „Halny” w Kamieniu k. Mirska od 1977 r. do chwili obecnej, jest najstarszym stażem kierownikiem schronisk w Jeleniogórskim. Ze względu na położenie obiektu nie każdy Rajd docierał tam na noclegi, ale te, które tam dochodziły, zawsze wyrażały się o schronisku i jego obsłudze bardzo pozytywnie. Podkreślano dobre warunki bytowe, gościnność i przy-

jazną atmosferę. Poza Rajdami „Halny” służył wielokrotnie jako miejsce organizacji kursów kierowników wycieczek szkolnych i obozów wędrownych, a także finałów wojewódzkich Turniejów Turystyczno-Krajoznawczych oraz miejsce zakończenia kilku Ogólnopolskich Kursów Nauczycieli-Przodowników Turystyki Górskiej. Tutaj też odbyły się pierwsze Finały Konkursu Biologiczno-Ekologicznego Szkół Podstawowych organizowanego przez LOP. Schronisko było kilkukrotnie wyróżniane w skali krajowej Złotą Odznaką. Obiekt należy do najlepiej zagospodarowanych schronisk w dawnym woj. jeleniogórskim. Jan Stapor w 2004 r. został uhonorowany Srebrnym Medalem Zasługi 30-lecia Rajdu, a przez ZO PTSM wszystkimi wyróżnieniami za wyjątkiem Członkostwa Honorowego. Resort turystyki odznaczył go Brązową Odznaką „Zasłużony działacz turystyki”. Z okazji Jubileuszu 40-lecia Rajdu w 2014 r. odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi Rajdowej oraz nominowany do Złotego Medalu „Za Długoletnią Służbę”.

SZARSOŃ IRENA kierownik SSM „Liczyrzepa” w Karpaczu w latach 1993-2007. Schronisko leżące na popularnych trasach turystycznych przyjmowało rajdowiczów corocznie i cieszyło się wśród nich dużym uznaniem. Doceniano dbałość o porządek, dobrą atmosferę i lokalizację obiektu. Irena Szarsoń gościnnie przyjmowała młodych turystów i często włączała się do wieczornych programów rajdowych. Chętnie służyła pomocą w tematach krajoznawczych, jako dobrze znająca teren i ogólną geografę Karkonoszy (jest magistrem geografii). Schronisko było wielokrotnie wyróżniane w Konkursach Współzawodnictwa Zarządu Głównego PTSM, w tym również w skali krajowej. W 2001 r. zdobyło najwyższe wyróżnienie „Złote z Laurem”. Irena Szarsoń w 2004 r. została uhonorowana Srebrnym Medalem Zasługi 30-lecia Rajdu, a przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Odznakami Brązową, Srebrną i Złotą. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzona Dyplomem Honorowym 40-lecia.

TRZPIS STANISŁAW kierownik SSM „Nad Złotną” w Jarkowicach w latach 1978-2004. Do schroniska docierały niemal wszystkie Rajdy i zawsze ich opinie na temat noclegu należały do pozytywnych, chociaż do momentu przeprowadzenia w nim dużego modernizującego remontu w latach 1997-98, warunki bytowe w Jarkowicach należały raczej do skromnych. Nie przeszkadzało to pozytywnym wspomnieniom z noclegu w 24-osobowej sali z łózkami piętrowymi, czy nocnych wypraw do WC mieszczącego się na zewnątrz budynku. „Nad Złotną” zawsze jednak było czysto i gościnnie. Po modernizacji SSM zdobyło kilka wyróżnień w Konkursie Współzawodnictwa, w tym najwyższe krajowe „Złote z Laurem” w 2000 r. w kategorii schronisk półstałych. W 2004 r. Starostwo Kamiennogórskie i Gmina Lubawka pozbyły się schroniska sprzedając budynek miejscowemu Kołu Łowieckiemu (?!). Stanisław Trzpis jest uhonorowany przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzony Dyplomem Honorowym 40-lecia.

URBAŃCZYK GENOWEFA kierownik SSM „Wojtek” w Szklarskiej Porębie Dolnej w latach 1976-1993. Nie było Rajdu, który nie korzystałby z noclegów w „Wojtku”, bo schronisko nie dość, że leżało na popularnych trasach, to zapewniało też dobre warunki bytowe i bardzo dobrą opiekę wychowawczą. I tę najbardziej ceniły obsługi tras, bo w „Wojtku” zawsze musiało być wzorowo i bezproblemowo, o co dbała kierowniczka schroniska stawiając wysokie wymagania kulturowe, a jednocześnie dbając o dobrą i sympatyczną atmosferę uzyskiwaną w bezpośrednich kontaktach z młodzieżą. „Wojtek” pod kierownictwem Genowefa Urbańczyk należał do najlepszych w kraju. W Konkursie Współzawodnictwa Schronisk najwyższe wyróżnienie krajowe „Złote z Laurem” zdobył w 1990 r., a najwyższe wojewódzkie (jeleniogórskie) – tytuł arcymistrza aż dwanaście razy (nieprzerwanie od 1981 do 1992 r.). Genowefa Urbańczyk uhonorowana została odznaczeniami państwowymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi; posiada wszystkie wyróżnienia PTSM za wyjątkiem Członkostwa Honorowego.

ZAMOJSKA DANUTA kierownik SSM „Sokolik” w Strużnicy od 1990 r. do 2007 r. (likwidacja SSM). Przez ten centralnie położony obiekt prowadziły trasy wszystkich Rajdów, z reguły w wersjach dwunoclegowych. Stąd był doskonały punkt wypadowy w Rudawy Janowickie, chociaż warunki bytowe, a także zarządzanie obiektem do zmian organizacyjnych i remontów, jakie przeprowadzono na początku lat 90-tych, należały do bardzo skromnych. Danuta Zamojska na długie lata wprowadziła pozytywne zmiany w prowadzeniu schroniska, co odczuły kolejne edycje Rajdu. W Konkursie Współzawodnictwa Schronisk obiekt sięgnął kilka sukcesów w skali województwa, a Danuta Zamojska otrzymała w 2004 r. Srebrny Medal Zasługi 30-lecia Rajdu. Przez PTSM została wyróżniona Dyplomami Honorowymi ZO i ZG oraz Brązową i Srebrną Odznaką PTSM.

ŻUROWSKI ADAM dzierżawca, obecnie właściciel SSM „Skalnik” w Bukowcu od zaledwie paru lat (2008-2009). Mimo krótkiego stażu w dodatku dzielonego formalnie z córką, dał się poznać jako dobry, pomysłowy i zaangażowany gospodarz obiektu. Sam, jako tzw. „złota rączka”, wykonał wiele prac modernizujących budynek i jego otoczenie. Dokonał przeróbek kuchni, które umożliwiły wydawanie – coraz bardziej oczekiwanych przez turystów – ciepłych posiłków. Potrafi bardzo intensywnie i pomysłowo zabiegać o turystów, dzięki czemu schronisko ma dobrą frekwencję, a gospodarz uzyskuje konkretne efekty ekonomiczne. Zabiegając o możliwie najlepszą rentowność obiektu nie zaniedbuje gościnności i tworzenia dobrej atmosfery pobytu. I to turyści podkreślają. Wyróżniony przez ZO PTSM Dyplomami Honorowymi ZO i ZG, a także Brązową Odznaką „Przyjaciół Schronisk Młodzieżowych”. Z okazji Jubileuszu Rajdu w 2014 r. nagrodzony Dyplomem Honorowym 40-lecia.

XXIV Rajd „Wojcieszów 98” (ostatni w woj. jeleniogórskim). Raport kierowników tras

XXVI Rajd „Karpniki 2000”. Gospodarz Andrzej Dąbek i ścisły sztab Rajdu

XXV Rajd „Michałowice 99”. Organizatorzy po pracy

XXVI Rajd „Karpniki 2000”. Gospodarz i jego goście

XXVII Rajd „Siedlęcin 2001” . V-ce komandor wśród nagród

XXVIII Rajd „Kowary 2002” . Ryszard Nowosielski – gospodarz zakończenia

XXXVII Rajd „Miłków 2011” . Organizatorzy

XXVIII Rajd „Kowary 2002” . Drużyna SP 2 Piechowice

XXIX Rajd „Karpacz 2003”. Flaga rajdowa dla organizatora XXX Rajdu – ZSTiL Piechowice

XXIX Rajd „Karpacz 2003”. Oficjele – były starosta R. Brol i aktualny J. Włodyga

XXVIII Rajd „Kowary 2002”. Przekazanie flagi rajdowej przyszłorocznemu gospodarzowi LOiZSMS w Karpaczu

XXX Rajd „Piechowice 2004”. Spotkania przedrajdowe

XXX Rajd „Piechowice 2004”. Puchar dla Gimn. Piechowice (opiek. Renata Jabłońska)

XXX Rajd „Piechowice 2004”. Oficjalni goście

V BYLI Z NAMI

JERZY LASKOWSKI z Lubania, dziś w tym rejonie postać niemal legendarna za sprawą odbywającego się od 1988 Rajdu szkolnego jego imienia. W naszym Rajdzie startował wielokrotnie jako opiekun drużyn z SP 1 w Lubaniu odnosząc kilka sukcesów, które zaowocowały jego wyróżnieniem z okazji podsumowania 10-ciu Rajdów w 1984 r. Należał w środowisku lubańskim do grupy najaktywniejszych działaczy PTSM i PTTK. Organizował wiele imprez, wycieczek i obozów wędrownych, zdobył większość możliwych do osiągnięcia uprawnień turystycznych i wyróżnień. Zmarł 2 maja 1987 r. i został pochowany w Lubaniu

ZBIGNIEW ŻADŁO z Bolesławca, urodził się 1 VII 1966 r., jedyny kapłan katolicki wśród organizatorów Rajdu. Zanim został organizatorem kilkakrotnie uczestniczył w Rajdzie jako członek drużyny Zespołu Szkół Górniczych z Bolesławca przygotowywanej przez Kazimierza Małką. Należeli wtedy do ścisłej czołówki rajdowej. Potem podjął studia w seminarium duchownym we Wrocławiu i w tym czasie zgłosił chęć współpracy jako organizator. Trzykrotnie pracował w obsłudze tras, ostatni raz na XVI Rajdzie jako kierownik. Zmarł na ciężką, nieuleczalną chorobę – 2 lata później tuż po przyjęciu święceń kapłańskich 20 VI 1992 r., pochowany w Bolesławcu.

JERZY ŁOKAJ – nauczyciel I LO w Jeleniej Górze wprowadzał młodzież tej szkoły w nasze imprezy turystyczne. Startował zarówno w Rajdzie jak i w Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym osiągając szereg wartościowych rezultatów. Na Rajdzie specjalizował się w udziale w trasach specjalnych, a osiągał na nich bardzo dobre wyniki. Dwukrotnie I LO wygrywało trasy ochrony przyrody i zdobywało inne dobre miejsca, co dało szkole III lokatę w punktacji 20-lecia Rajdu. Jeszcze lepsze wyniki były na trasach ochrony zabytków podsumowane II miejscem w przekroju 20-lecia Rajdu. Wychował turystycznie swojego syna Janusza Macieja – przewodnika sudeckiego i przewodnika turystyki górskiej. Zmarł 30 X 1993 r. i spoczywa na cmentarzu w Łodzi.

ZDZISŁAW BABKIEWICZ wieloletni wicekurator oświaty i prezes ZOW PTSM w Jeleniej Górze w latach 1975-84, a więc w tym czasie kiedy Rajd stawiał pierwsze kroki i krzepł organizacyjnie. Jego życzliwy stosunek do Rajdu, chociaż sam nigdy nie był turystą, pomagał w rozwiązywaniu wielu problemów organizacyjnych, a przede wszystkim finansowych, był bowiem odpowiedzialny w Kuratorium za sprawy ekonomiczne. Mimo ustania formalnego związku z PTSM jeszcze po latach wspomógł je skutecznie podczas organizacji jubileuszowego XX Rajdu. Był wielokrotnie odznaczany m. in. Krzyżami Oficerskim i Kawalerskim. Zmarł w 1995 r. i spoczywa na piechowickim cmentarzu.

RYSZARD NIEDZIELSKI nauczyciel, gminny dyrektor szkoły w Marciszowie, kiedy odbywał się tam VII Rajd „Marciszów 81”. Nie był nam znany jako turysta, ale w Marciszowie w trudnym roku 1981, kiedy to brakowało w sklepach niemal wszystkiego, pokazał swój talent organizacyjny. Zakończenie było przygotowane bez zarzutu zarówno od strony programowej jak i aprowizacyjnej. Oglądaliśmy nawet ciekawy program gimnastyki artystycznej zaprezentowany przez uczniów marciszowskiej szkoły. Interesował się turystyką i za jego dyrekcji szkoła z Marciszowa często uczestniczyła w Rajdzie. Zmarł po długiej i ciężkiej chorobie w Jeleniej Górze 22 II 1995 roku.

PELAGIA WERNO z Kamiennej Góry, wieloletni nauczyciel geografii w tamtejszym liceum. Była dla nas zawsze wzorcowym przykładem nauczyciela geografii, a jednocześnie wspaniałego krajoznawcy i turysty. Uczyla przez obserwację w terenie, wyrabiała w uczniach zamiłowanie do kraju ojczystego. W Rajdzie uczestniczyła od jego pierwszej edycji. Jej podopieczni byli pierwszymi zdobywcami pucharu Kuratora na własność, a LO Kamienna Góra dzięki niej okazała się najlepszą szkołą średnią pierwszego 10-cio lecia. Była człowiekiem bardzo życzliwym i niezmiernie towarzyskim. Wielokrotnie nagradzana i wyróżniana. Zmarła w Rawiczu 27 czerwca 1995 r. i tam została pochowana.

ANDRZEJ MORAWSKI z Jeleniej Góry, nauczyciel geografii, wieloletni wizytator geografii, a przez pewien czas także turystyki i krajoznawstwa w jeleniogórskim Kuratorium. Należał do grupy działaczy, która zapoczątkowała historię Rajdu. Był członkiem sztabu rajdowego do XVI edycji włącznie, najczęściej pełniąc rolę skarbnika. Tę samą funkcję pełnił przez wiele lat w prezydium ZOW PTSM, która to organizacja praktycznie niemal od początku Rajdu kierowała jego stroną wykonawczą. Za swoją działalność społeczną i zawodową był wielokrotnie odznaczany i wyróżniany w tym Krzyżem Kawalerskim. Zmarł nagle w kwietniu 1997 r. w Jeleniej Górze i tam jest pochowany.

KRYSTYNA JANUSZKIEWICZ pierwszy kierownik Biura Oddziału Wojewódzkiego PTSM w Jeleniej Górze. Z Rajdem była związana od II do IX edycji pełniąc niezmiernie ważną rolę organizacyjną – sekretarza i kierownika biura. Zadanie to mimo braku jakiegokolwiek doświadczenia turystycznego wykonywała bardzo dobrze. Imponowała skrupulatnością prowadzenia dokumentacji, ale także rzutkością organizacyjną. Wyróżniona za działalność turystyczną Srebrnym Krzyżem Zasługi i Złotą Odznaką PTSM. Zmarła nagle 14 III 1998 r. i została pochowana w Wałbrzychu.

KRYSTYNA ŻAKOWSKA-MATUSIAK z Piechowic, skromna nauczycielka wf w SP 2 związana była przez kilka lat z Rajdem jako opiekun drużyny. Cechowała ją dużą wytrwałość w realizacji podjętych zadań, a także wielki takt pedagogiczny. Dzięki tym zaletom, chociaż nigdy nie osiągnęła jakiegoś znaczącego poziomu własnych kwalifikacji turystycznych, potrafiła doskonale przygotować podopiecznych do skutecznej walki o wysokie lokaty na Rajdzie. Potwierdzeniem tego jest fakt

dwukrotnego zdobycia głównej nagrody rajdowej w VII i X edycji. Zmarła po długiej i ciężkiej chorobie 17 V 2000 r. i została pochowana na starym cmentarzu w Cieplicach.

ALEKSANDER SOBIERAJSKI z Jeleniej Góry, przewodnik sudecki, przodownik TG i TP, instruktor krajoznawstwa, pedagog. Działał w Rajdzie od I edycji do XVI edycji angażując się 13 razy jako kierownik trasy. Przez wiele lat specjalizował się w prowadzeniu tras kolarskich imponując uczestnikom nie tylko techniką jazdy, ale i wzorową kondycją. Znakomity i w pełni fachowy turysta, znany też był Olek, bo tak go najczęściej nazywano, z wielkiego poczucia humoru. Był prawdziwą skarbnicą dowcipów. Za swoją działalność turystyczną i zawodową był wielokrotnie odznaczany i wyróżniany m. in. Krzyżem Kawalerskim. Zmarł po długiej chorobie w październiku 2003 r. w Cieplicach i tam też został pochowany na nowym cmentarzu.

JÓZEF CZURKA wieloletni opiekun SKKT w cieplickiej „6” zmarł 30 IV 2004 r. i został pochowany na nowym cmentarzu w Cieplicach. Był bez wątpienia jedną z najbardziej zasłużonych postaci w historii Rajdu. Był niezmordowany w corocznym przygotowaniu swoich podopiecznych do udziału w kolejnych edycjach. Mocno przeżywał sukcesy i niepowodzenia. Tych pierwszych było zdecydowanie więcej. Trzykrotnie zdobywał nagrody główne Rajdu, wygrał z dużą przewagą rywalizację na trasach dziecięcych w przekroju 20-tu edycji i potwierdził to zwycięstwem w rywalizacji 25-lecia otrzymując dla szkoły puchar Starosty Jeleniogórskiego z wyraźnym podkreśleniem jego ogromnej roli. Niestety nie można powiedzieć, że jego ogromne zaangażowanie zostało należycie docenione. Otrzymał wprawdzie wyróżnienia honorowe PTSM, ale jak na 83 lata aktywnego, pełnego poświęcenia życia to nie za wiele.

ELŻBIETA KOWALSKA ze Zgorzelca urodziła się 16 XI 1942 roku w Warszawie. W 1945 roku wyjechała z rodzicami na Ziemię Zachodnie do Siekierczyna koło Lubania. Tam ukończyła szkołę podstawową, potem LO w Lubaniu. W latach 1960-62 uczęszczała do Studium Nauczycielskiego we Wrocławiu kończąc specjalność geografii. Pracę nauczycielską podjęła w SP 4 w Zgorzelcu i tam też uczyła do odejścia na emeryturę w latach 90-tych. W 1964 roku wstąpiła w związek małżeński, z którego doczekała się syna i córki. Uczyla geografii, ale nie tylko. Prowadziła zajęcia z harcerzami, ale przede wszystkim była opiekunką SKKT. Z tą działalnością wiąza się Jej ogromne wieloletnie sukcesy turystyczne. Wraz ze swoimi podopiecznymi brała przez wiele lat udział w Turniejach Turystyczno-Krajoznawczych PTTK odnosząc wiele znaczących sukcesów. W eliminacjach wojewódzkich tej imprezy brała udział niemal corocznie od 1976 roku zajmując drużynowo miejsca w ścisłej czołówce (IV, III i II). Z okazji 10-lecia Turnieju w woj. jeleniogórskim zdobyła zaszczytne II miejsce, a Jej szkoła została jako jedna z 4 w województwie wyróżniona nagrodą pieniężną. Jej podopieczni w Turnieju najczęściej wygrywali konkurs krajoznawczy, terenoznawstwo i ... gotowanie potraw turystycznych. Również duże sukcesy osiągała w „Kuratorce” szczególnie na trasach ochrony zabytków (III miejsce w 20-leciu). Jej podopieczna Joanna Jędrejek, jako uczennica klasy VIII zwyciężyła w wojewódzkim

„Konkursie Krasomówczym Szkół Średnich”. W 1985 roku podczas XVI Ogólnopolskiego Zlotu Młodzieży PTSM w Katowicach reprezentacja Koła PTSM ze Zgorzelca prowadzona przez Elżbietę Kowalską i Genowefę Żarczyńską zdobyła dwie główne nagrody Zlotu – puchary Ministra Oświaty i Wychowania i przewodniczącego Głównego Komitetu Turystyki. Zmarła 30 VI 2006 roku w Zgorzelcu w wieku 64 lat i tam też została pochowana.

TADEUSZ NALEWAJKO z Karpacza, urodzony 8 X 1933 roku w Gródku Jagiellońskim województwo łwowskie. W 1951 roku ukończył Liceum Ogólnokształcące w Miliczu, w 1956 roku otrzymał dyplom magistra polonistyki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu. Pracował jako nauczyciel w LO w Miliczu. W 1962 roku odpowiedział pozytywnie na propozycję ówczesnego szefa dolnośląskiej turystyki szkolnej Zbigniewa Błońskiego i wyjechał do Karpacza, aby nadzorować remont kapitalny budynku ówczesnej „Liczyrzepy”. Po zakończeniu ponad 3-letniego remontu został kierownikiem SSM i pełnił tę funkcję do 1992 roku. Jednocześnie pracował jako polonista w miejscowym liceum ogólnokształcącym, był także przez kilka lat dyrektorem tej placówki. Okres Jego administrowania obiektem należał pod wieloma względami do trudnych. Schronisko w modnym Karpaczu było nadmiernie eksploatowane, co powodowało konieczność częstych remontów i uzupełnień sprzętu. Na to zaś brakowało pieniędzy. Jednym ze sposobów radzenia sobie z trudnościami było pozyskiwanie pomocy od zimowisk w tamtych czasach niezmiernie popularnych. Szczególnie zasłużone okazały się szkoły z Milicza, przede wszystkim prowadzona przez już wtedy legendarnego, bezrękiego działacza harcerskiego Bolesława Zajiczka. Odszedł z pracy, kiedy schronisko zostało podporządkowane jeleniogórskiemu Kuratorium Oświaty i dla jeleniogórskich schronisk nadeszły lepsze czasy przerwane niestety przez reformę administracyjną kraju w latach 1998-99. Z Rajdem był związany od początku jego istnienia, czyli od 1975 roku do momentu odejścia na emeryturę. Był to zawsze kontakt pozytywny, bo schronisko i jego kierownik byli gościnni i dobrze przyjmowali młodych turystów. Tadeusz Nalewajko otrzymał wyróżnienia państwowe, zawodowe i społeczne (PTSM). Zmarł 28 V 2007 roku i został pochowany na cmentarzu w Miliczu.

TEOFIL LIGENZA VEL OZIMEK z Jeleniej Góry jeszcze w poprzednim wydawnictwie z okazji 30-lecia Rajdu był wyróżniony w gronie żyjących działaczy. Urodzony w roku 1912 dożył 96 lat, a całe Jego życie związane było z Jego główną pasją życiową – turystyką i krajoznawstwem. Był z wykształcenia i zawodu nauczycielem i całą działalność turystyczną realizował w środowisku nauczycielskim i uczniowskim. Zakres Jego działalności był ogromny, wszechstronny i zawsze realizowany społecznie. Organizował i przeprowadził dziesiątki obozów wędrownych, setki wycieczek, rajdów i zlotów. Szczególną estymą otaczał turystykę pieszą, chociaż i turystyka górską nie była Mu obca. Z Rajdem związał się od początku jego istnienia i przez 25 lat był z nim związany jako kierownik trasy. Nigdy nie chciał pracować

w Sztapie, chociaż ostatni raz był kierownikiem trasy mając 87 lat. Miał swoje liczne upodobania i uprzedzenia, z których stał się znany. Znany też był ze swojej bogatej działalności organizacyjnej przez wiele lat piastując różne funkcje społeczne w strukturach PTTK i PTSM (tutaj był współzałożycielem struktury wojewódzkiej i autorem pełnej nazwy Rajdu). Był doceniany, czego dowodem były wszystkie możliwe do zdobycia odznaczenia PTTK i PTSM z Członkostwem Honorowym włącznie, ale także bardzo wysokie odznaczenia państwowe – otrzymał Krzyż Kawalerski, a potem Oficerski Order Odrodzenia Polski. Zmarł 20 IV 2009 roku i został pochowany na starym cmentarzu w Jeleniej Górze. W 2010 roku w rocznicę Jego śmierci odsłonięto tablicę pamiątkową na ścianie SSM „Złoty Widok” w Michałowicach. Tablicę ufundował też ZG PTTK umieszczając ją w kościele warszawskim. Zdzisław Gasz opracował i wydał drukiem „Wspomnienia o... Profesorze Ligenzie”.

KAZIMIERZ KĘDROŃ urodził się 7 czerwca 1931 roku w Młynczyskach koło Limanowej. Zmarł 14 czerwca 2010 roku w Miłkowie. Jego ciało spoczywa na cmentarzu parafialnym w Miłkowie. Pochodził z wielodzietnej rodziny. Ojciec był gajowym, natomiast mama zajmowała się wychowaniem dwóch synów i trzech córek oraz uprawą roli. Dla jednych był wspaniałym nauczycielem fizyki, pasjonatem sportu, niestrudzonym piechurą, dla innych wymagającym, ale wspierającym wychowawcą, dla wielu kolegą i dyrektorem. Pan Kazimierz wszystko co robił, służyło innym. Odpowiedzialnie kierował Szkołą Podstawową w Miłkowie, której przez 35 lat był dyrektorem. Dla Niego szkoła była najważniejsza w życiu, przez wiele lat budynek był dla Niego domem rodzinnym. Swoich nauczycieli uczył odpowiedzialności, pracowitości i wpajał poświęcenie dla dobra uczniów. Po odejściu na emeryturę w grudniu 1989 roku nadal uczestniczył w życiu szkoły – już jako zany gość, cieszył się z sukcesów uczniów i radował się rozwojem placówki. Z naszym Rajdem w sposób szczególnie związał się w 1979 roku, kiedy to V Rajd „Miłków” w administrowanej przez Niego szkole miał swoje zakończenie. Było udane nie tylko pogodowo, ale przede wszystkim precyzyjnie przygotowane organizacyjnie, a jednocześnie w atmosferze pełnej życzliwości. Kazimierz Kędroń był wyróżniony jako wzorowy gospodarz zakończenia z okazji jubileuszu 30-lecia Rajdu w 2004 roku, a także wymieniony w poprzednich jubileuszach 10 i 20-lecia. Warto też podkreślić, że dbał o to, aby Jego szkoła pełniła w Rajdzie ważną rolę, a zapewniała to przez kilka lat nauczycielka Teresa Maćkowiak. Co zatem pozostaje po człowieku? Dobra pamięć! Dopóki człowiek ma miejsce w czyjejś pamięci, dotąd nie umiera.

ZBYSZKO BRUDNIAK z Kowar urodził się w 1938 roku w pomorskiej Chełmży. Był przez całe życie kowarzaninem z krwi i kości. Tutaj ukończył szkołę podstawową, potem był w gronie pierwszych absolwentów miejscowego liceum i wreszcie po studiach w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim jako mgr filologii polskiej znowu wrócił do Kowar. Tutaj był nauczycielem, potem dyrektorem ZSZ „Fatmy”, potem LO. Wtedy też spotkał się z naszym Rajdem, kiedy w 1977 roku pełnił wzorowo rolę

gospodarza zakończenia III Rajdu. Był z tej racji wyróżniony z okazji 30-lecia Rajdu. Po rezygnacji z dyrektorowania w liceum pracował jako wizytator w jeleniogórskim Kuratorium Oświaty, był też przez jedną kadencję naczelnikiem miasta Kowary i wreszcie radnym powiatu jeleniogórskiego w latach 1999-2006 (pełnił przez cztery lata funkcję wiceprzewodniczącego Rady). Prywatnie pasjonował się siatkówką. Córka z wnukami mieszka od 20 lat w Sydney. Zmarł nagle na serce 3 stycznia 2012 roku i spoczywa w grobowcu rodzinnym na starym cmentarzu w Kowarach.

JANUSZ MACIEJ ŁOKAJ urodził się 28 grudnia 1963 roku, zmarł 30 czerwca 2012 roku. Nauczyciel, krajoznawca, przewodnik sudecki i pilot wycieczek zagranicznych, organizator wakacyjnych obozów wędrownych i spływów kajakowych oraz wędkarz spinningowy. Wielokrotny uczestnik Rajdu „kuratorka”, a także Turniejów Turystyczno-Krajoznawczych oraz Konkursów Krasomówczych w byłym województwie jeleniogórskim. Urodził się w Łodzi, ale przez większość życia mieszkał w Jeleniej Górze i tu właśnie uczęszczał do Szkoły Podstawowej. Swoją edukację kontynuował w I Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego, a studia podjął na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego. Czas poza nauką wykorzystywał bardzo intensywnie, częściowo dzięki rodzicom Danucie i Jerzemu, którzy zaszczepili synowi miłość do turystyki i aktywności fizycznej. W trakcie studiów, po ukończeniu kursu pilotów wycieczek zagranicznych, współpracował z biurem podróży „Almatur”, wykorzystując rozległą wiedzę krajoznawczą i świetną znajomość języka niemieckiego. Wiedza ta przydała się również do ukończenia kursu przewodników sudeckich, gdzie mógł ją poszerzyć pod okiem najlepszych szkoleniowców. Niedługo potem sam również zaczął szkolić przyszłych przewodników. Swoją karierę rozpoczął od pracy w szkole, w której wcześniej był uczniem, popularnym „Żeromie” jako nauczyciel historii. W szkole tej pracował wcześniej jego ojciec Jerzy Łokaj, który uczył wychowania technicznego i był organizatorem, a zarazem opiekunem wakacyjnych obozów wędrownych. W 1996 roku założył Biuro Turystyki Edukacyjnej „Clio” w Jeleniej Górze organizując imprezy skierowane głównie do młodzieży szkolnej. W tym czasie angażował się też w działalność Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” pełniąc w nim różne funkcje społeczne, np. wiceprezesa i przewodniczącego oddziałowej Komisji Turystyki Górskiej. W roku 2000 zrezygnował z pracy w szkole i został dyrektorem Grodzkiej Biblioteki Publicznej, obecnie Książnica Karkonoska, w Jeleniej Górze. Funkcję tę pełnił do 2004 roku rozwijając współpracę głównie z bibliotekami niemieckimi. Z przyczyn osobistych wyemigrował do Warszawy, ale ciągle wracał do rodzinnego miasta, gdzie została jego mama, przyjaciele i przede wszystkim ukochane góry. Podróż 30 czerwca 2012 roku na trasie Warszawa-Jelenia Góra skończyła się dla Niego tragicznie.

LUDWIK ANIOŁ z Lubania, wieloletni nauczyciel liceum lubańskiego, przez wiele lat lider turystyki szkolnej w tym regionie urodzony w 1921 roku. Osiągnął w turystyce wszelkie możliwe do zdobycia zaszczyty PTTK, PTSM i państwowe,

a także LOP-owskie, bo działał aktywnie na rzecz ochrony przyrody. Posiadał w swoim zbiorze odznaczeń również takie, które mówiły o Jego działalności w Armii Krajowej i w tajnym nauczaniu. Z Rajdem był związany od początku jego istnienia pełniąc wielokrotnie funkcję kierownika trasy. Brał udział także jako juror w konkursach krasomówczych, był wykładowcą na wielu kursach kierowników wycieczek szkolnych, obozów wędrownych (tych ostatnich przeprowadził ponad 40). Zajęcia prowadził zawsze bardzo fachowo, słynął z lekkiego stylu i dowcipu. W 2000 roku uległ nieszczęśliwemu wypadkowi komunikacyjnemu i od tej pory utracił możliwość poruszania się. Ostatnie 13 lat spędził na oddziale opiekuńczym szpitala lubańskiego, zachowując do końca doskonałą sprawność umysłu. Zmarł nagle 8 lipca 2013 roku, został pochowany w Lublińcu. 1 września 2013 roku bardzo uroczyste spotkanie i władze Lubania pożegnały Go w mszy świętej odprawionej w Kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa i Świętego Jakuba.

XXXII Rajd „Kowary 2006”. Raport kierowników tras

XXXIII Rajd „Szkłarska Poręba 2007”. Sztab przed pracą

XXXIV Rajd „Lwówek Śl. 2010”. T. Przybyło gospodarz zakończenia

Jeżów Sudecki – zakończenie XXXV Rajdu „Kuratorka”

30-lecie Rajdu „Puchar dla wzorowego organizatora I Rajdu 75” – Danuty SUPERSON

VI RAJD W LICZBACH I FAKTACH

Tabela 1: Kierujący Rajdem

Funkcja	Imię i nazwisko	Nr Rajdu
Komandor	Zdzisław Gasz	I – XL
Zastępcy Koman- dora	Jerzy Rubach	XX
	Piotr Gryszel	XX, XXII
	Paweł Kasprzyk	XXI, XXVII – XL
	Krzysztof Raczek	XXIV, XXV, XXXII – XL
	Wiesław Polański	XXVI – XL
	Sławomir Sobieski	XL
Kwatermistrz	Franciszek Frydryk	I – VIII
	Wiesław Polański	XL
	Teresa Pierożyńska	XL
Sekretarz	Barbara Lesiak	I
	† Krystyna Januszkiewicz	II – IX
	Elżbieta Bilka	XII, XVIII – XXII
	Irena Sokołowska	XXII – XXXVI
	Krystyna Mądry	XXXVII
	Krystyna Wrona	XXXVIII – XL
Skarbnik	† Andrzej Morawski	I – XVI
	Czesława Stawska	XXXI – XXXVII
	Krystyna Wrona	XXXVIII – XL
Sekretariat zakończe- nia Rajdu	Ewa Sochacka	XXXI – XXXV
	Anna Matysiak	XXXI – XXXV, XXXVII, XL
	Elżbieta Bilka	XXXI – XXXIV
	Danuta Bartosiewicz	XXXIII – XXXIV

	Małgorzata Krzyżak	XXXV – XL
	Ewa Bugajewicz	XXXV
	Anna Walusiak	XXXVI
	Elżbieta Kasprzyk	XXXVI, XXXIX
	Irena Sokołowska	XXXVII – XL
	Romana Dobosz	XXXVII – XL
	Jadwiga Niedbalska	XXXVII – XL
	Elżbieta i Krzysztof Krausie- wicz	XXXI – XXXV i XL
	Renata Horbacz	XII – XIV, XL

Tabela 2: Gospodarze zakończenia Rajdu, którzy najbardziej zapisali się w naszej pamięci

I	„Piechowice`75”	Danuta Superson i Janina Frys
III	„Kowary`76”	† Zbyszko Brudniak i † Zenon Wiatrowski
IV	„Sobieszów`78”	Zygmunt Użycki
V	„Miłków`79”	† Kazimierz Kędroń i Danuta Kaszuba
VII	„Marciszów`81”	† Ryszard Niedzielski
X	„Piechowice`84”	Marian Jabłoński, Roman Geremek, Zbigniew Żurko
XII	„Szklarska Poręba`86”	Stanisław Leszczawski
XIV	„Stara Kamienica`88”	Zbigniew Jakiel i Halina Mężyk
XVI	„Sobieszów`90”	Danuta Rynkiewicz
XVII	„Łomnica`91”	Maria Szybalska-Taraszkiewicz i Anna Zwada
XIX	„Janowice Wlk.`93”	Leonarda Kułacz
XX	„Piechowice`94”	Antoni Olszewski i Joanna Ożarska
XXI	„Lubawka`95”	Paweł Kasprzyk
XXII	„Świeradów`96”	Eugenia Kudera, Danuta Bartosiewicz, Zofia Andrzejewska
XXIII	„Sosnówka`97”	Anna Zębek i Ina Sagirow
XXIV	„Wojcieszków`98”	Włodzimierz Ziemiak
XXV	„Michałowice`99”	Romana Dobosz
XXVI	„Karpniki`2000”	Andrzej Dąbek
XXVII	„Siedlęcin`2001”	Henryka Mikołajczak

XXVIII	„Kowary`2002”	Ryszard Nowosielski i Grażyna Krakowiak
XXIX	„Karpacz`2003”	Ewa Stefaniak-Bergtraum
XXX	„Piechowice`2004”	Krzysztof Raczek, Lech Gancarek
XXXI	„Mysłakowice`2005”	Andrzej Dąbek / pomoc U Gm.
XXXII	„Kowary`2006”	Ryszard Nowosielski i Grażyna Krakowiak / pomoc U M
XXXIII	„Szklarska Poręba`2007”	Beata Szehidewicz / pomoc U M
XXXIV	„Podgórzyn`2008”	Aneta Watemborska / pomoc U Gm.
XXXV	„Jeźów Sudecki`2009”	Anna Lityńska i Artur Brezko / pomoc U Gm.
XXXVI	„Lwówek Śląski`2010”	Tomasz Przybyło / pomoc Starosty Lwóweckiego Artura Zycha
XXXVII	„Miłków`2011”	Jolanta Krawiec / pomoc U Gm.
XXXVIII	„Stara Kamienica`2012”	Alicja Sławińska / pomoc U Gm.
XXXIX	„Wleń`2013”	Wiesław Gierczyk / pomoc U M-Gm.
XL	„Piechowice`2014”	Marzena Sąsiada, Maria Skowron / pomoc U M

Tabela 3: Projekty graficzne znaczków, okładek regulaminu Rajdu, flagi i piosenek

Rajd	Znaczki rajdowe	Okładki Regulaminu, i in.
I – III	projektant z BTM „Juwentur” Jelenia Góra	
VI – VII	Stefan Lulkiewicz kier. SSM „Łużyce” Łagów	
VIII	Renata Gasz SP 1 Piechowice	
X	Monika Grzesik SP 1 Piechowice*	
XI		flaga: Cecylia Gasz, Romuald Ręba i Stanisław Zajac
XIII	Piotr Świstowski SP 2 Kamienna Góra	okładka: Cecylia Gasz ZSZ nr 2 Jel. Góra
XIV	Agnieszka Skorupa SP Stara Kamienica	Mariola Salawa SP Stara Kamienica
XV	Katarzyna Kibin SP Wleń	Renata Gasz Piechowice
XVI	Rafał Zieliński SP 15 Jelenia Góra	Renata Gasz Piechowice
XIX	Cecylia Gasz Piechowice**	
XXII	Zbigniew Dzimira SP 1 Świeradów Zdr.	

XXIII	Justyna Leszczyńska SP Sosnówka	piosenka: Aldona Turlo SP Sosnówka
XXIV	Kamila Piwowarczyk SP Wojcieszów	okładka: Piotr Stawski Wojcieszów
XXV	Agnieszka Treter-Kłyszynska Piechowice	
XXVI	Andrzej Dąbek dyr. SP Karpniki	okładka: dyr. Andrzej Dąbek
XXVII	Anna Marszałek SP Siedlęcin	okładka: Krzysztof Ślimakowski SP Siedlęcin
XXVIII	Magdalena Maniecka LO Kowary	okładka: Przemysław Narbutowicz LO Kowary
XXIX	Agnieszka Treter-Kłyszynska Piechowice – znaczek + okładka	
XXX	Agnieszka Treter-Kłyszynska Piechowice***	
XXXI	Marta Matalewska ZS Mysłakowice	
XXXII	Jolanta Zielińska LO Kowary	
XXXIV	Edyta Karpnicka, Marta Musiałowska SP Podgórzyn	
XXXV	Edyta Krukowska, Marta Michalska, Wojciech Łozowski ZS Jeźów Sudecki	
XXXVI	Agnieszka Treter-Kłyszynska Piechowice	
XXXVIII	Adam Spolnik GOK Stara Kamienica	
XXXIX	Dagmara Matyszczyk ZS Wleń	
XL	Sylvia Bartkowiak Gimnazjum Piechowice	

* – znaczek 10-lecia; ** – znaczek 20-lecia; *** – znaczek 30-lecia.

Do XXX Rajdu włącznie znaczki rajdowe były malowane na płytach paździerzowych i ekspozowane na każdym Rajdzie. Przez następne dwa lata wykonywano kopie fotograficzne. Po XXXIII Rajdzie „Szklarska Poręba`2007” znaczki zniknęły bez śladu!!! (Złodziej, czy kolekcjoner?)

Tabela 4: Uczestnicy Rajdu

L. p.	Miejsce i rok zakończenia	uczniów	opiekunów	drużyn	tras
I	Piechowice`75	300	30	30	7
II	Janowice Wlk.`76	360	36	36	8
III	Kowary`77	357	40	40	8
IV	Sobieszów`78	355	40	39	8

V	Miłków`79	390	39	39	8
VI	Jeżów Sudecki`80	410	41	41	8
VII	Marciszów`81	394	40	40	9
VIII	Karpacz`82	362	39	39	9
IX	Cieplice`83	447	45	45	10
X	Piechowice`84	420	47	47	10
XI	Mysłakowice`85	440	50	50	10
XII	Szklarska Poręba`86	419	49	49	10
XIII	Kamienna Góra`87	464	53	53	10
XIV	Stara Kamienica`88	447	61	61	11
XV	Wleń`89	441	58	58	11
XVI	Sobieszów`90	456	60	60	12
XVII	Łomnica`91	372	52	59	10
XVII	Łomnica`92	448	61	61	13
XIX	Janowice Wlk.`93	509	61	67	13
XX	Piechowice`94	443	62	68	13
XXI	Lubawka`95	457	64	69	14
XXII	Świeradów Zdrój`96	454	64	70	13
XXIII	Sosnówka`97	555	75	75	13
XXIV	Wojcieszów`98	478	65	65	13
XXV	Michałowice`99	272	37	37	7
XXVI	Karpniki`2000	326	41	41	10
XXVII	Siedlęcin`2001	318	43	43	8
XXVIII	Kowary`2002	330	42	42	9
XXIX	Karpacz`2003	352	41	41	9
XXX	Piechowice`2004	368	41	41	9
XXXI	Mysłakowice`2005	312	39	39	9
XXXII	Kowary`2006	306	39	39	9
XXXIII	Szklarska Poręba`2007	313	38	39	9
XXXIV	Podgórze`2008	317	40	41	9
XXXV	Jeżów Sudecki`2009	303	39	39	9
XXXVI	Lwówek Śl.`2010	317	40	39	9
XXXVII	Miłków`2011	266	33	32	8
XXXVIII	Stara Kamienica`2012	286	38	38	8
XXXIX	Wleń`2013	254	30	34	8
XL	Piechowice`2014	332	45	41	10
Razem:		15 150	1 858	1 887	391
Średnio:		379	46	47	9,8

Tabela 5: Opiekunowie – zdobywcy pucharów Rajdu (przechodnich)

L.p.	Imię i nazwisko	Szkoła/Klub	Ile razy
1.	Ewa Parfianowicz	LO i Gim. przy I LO Jelenia Góra	8
2.	Roman Binkiewicz	SP 5 i SP 6 Bolesławiec	7
3.	Agnieszka Korman	KTT „Tramp” Wleń i SP 1 Piechowice	6
4.	Mariola Kotowicz	SP i SK LOP „Eko-Gryfiki” Gryfów Śl.	6
5.	Urszula Jaskółowska	SP Miłków	4
6.	Mariusz Kowalczyk	SP i SKKT „Muflonik” Miskowice	4
7.	Marek Łabędź	SP Opolno	4
8.	Ewa Bienias	Gimnazjum Lubawka	3
9.	† Józef Czurka	SP 6 Jelenia Góra – Cieplice	3
10.	Teresa Fierkowicz	Świeradów Zdr.	3
11.	Ewa Hołowińska	SP 1 Bogatynia	3
12.	Kazimierz Małek	ZS Górniczych Bolesławiec	3
13.	Anna Mysona	ZS Elektron. Jelenia Góra	3
14.	† Pelagia Werno	LO Kamienna Góra	3
15.	Renata Jabłońska	SP2 Piechowice	2
16.	Katarzyna Krawczyńska	Gimnazjum nr 1 Bogatynia	2
17.	Maria Makarewicz	SP 1 Piechowice	2
18.	Jolanta Małecka	SP 1 Piechowice	2
19.	Hanna Niespodziewany	SP 6 Jelenia Góra-Cieplice	2
20.	Krzysztof Raczek	SP 1 Piechowice	2
21.	Janina Rydz	ZSZ im. mjr. Sucharskiego Bolesławiec	2
22.	Maciej Szczerepa	Gimnazjum Gryfów Śląski	2
23.	Anna Hac	Gimnazjum Stara Kamienica	1
24.	Mirosław Kobiałka	KTP PTSM „Niutek” Lwówek Śląski	1
25.	Krzysztof Marecki	SKKT PTSM „Niutek” Lwówek Śląski	1
26.	Mirosław Niespodziewany	II LO Jelenia Góra-Cieplice	1
27.	Sylwia Pogodzińska	SP 1 Piechowice	1
27.	Tomasz Przybyło	ZSO i Z Lwówek Śląski	1

Tabela 6: Najlepsze drużyny na trasach ochrony zabytków (VI – XX Rajd)

I miejsce	SP 1 Piechowice	25 pkt.	op. M. Makarewicz, K. Raczek
II miejsce	I LO Jelenia Góra	11 pkt.	op. † J. Łokaj
III – IV miejsce	SP 1 Karpacz	5 pkt.	op. A. Kozieł
	SP 4 Zgorzelec	5 pkt.	op. † E. Kowalska

Tabela 7: Najlepsze drużyny na trasach kolarskich (VII – XXIV i XXVI Rajd)

I miejsce	MDK „Grotolaz” Jelenia Góra	25 pkt.	op. T. Papierzański
II miejsce	ZS Medycznych Jelenia Góra	13 pkt.	op. W. Wiśniewski
III miejsce	SP Tomisław (gm. Osiecznica)	8 pkt.	op. M. Sadowski

Tabela 8: Najlepsze drużyny na trasach ochrony przyrody (IV – XXVI i XXVIII –XL Rajd)

I	„Eko-Gryfiki” SP Gryfów Śląski	26 pkt.	op. Mariola Kotowicz
II	I LO im. S. Żeromskiego Jelenia Góra	25 pkt.	op. † Jerzy Łokaj Ewa Parfianowicz
III	SP 2 Piechowice	24 pkt.	op. Z. Szurek, † K. Żakowska i in.
IV	SP 1 Piechowice	21 pkt.	op. J. Konopka, J. Małecka i in.
V	KTK „Tramp” Wleń	12 pkt.	op. Agnieszka Korman

Tabela 9: Najlepsze drużyny na trasach dziecięcych (VIII – XL Rajd)

I miejsce	SP 6 Jelenia Góra-Cieplice	43 pkt.	op. † J. Czurka, Hanna Nie-spodziewany
II miejsce	SP Opolno	42 pkt.	op. Dorota Szwedo Marek Łabędź
III – IV miejsce	SP 5 Bolesławiec	20 pkt.	op. Roman Binkiewicz
	SP Miłków	20 pkt.	op. Urszula Jaskółowska
V miejsce	SKKT „Muflonik” Miskowice	18 pkt.	op. M. Kowalczyk

Tabela 10: Najlepsze drużyny na trasach InO (XVI – XXX Rajd)

I miejsce	Gimn. nr 1 InO TOP Zgorzelec	27 pkt.	op. Urszula Białach
II miejsce	KTK „Łapiguz” Siedlęcin	26 pkt.	op. Adam Rodziewicz
III miejsce	ZSO Kowary	17 pkt.	op. Grzegorz Sadowski
IV miejsce	SP 1 Leśna	11 pkt.	op. Barbara Boładź-Rodzie-wicz
V miejsce	KTP „Niutek” Lwówek Śl.	10 pkt.	

Tabela. 11: Szkoły (kluby) najczęściej występujące na Rajdzie Punktacja generalna**1. SZKOŁY PODSTAWOWE**

MIEJ-SCE	SZKOŁA	UDZIAŁ	WY-RÓŻN.	I MIEJ-SCE	PU-CHAR	SUMA PKT.
		1 PKT.	1 PKT.	2 PKT.	3 PKT.	
1.	SP 1 Piechowice	40	6	24	30	100
2.	SP 6 Jel. Góra – Cieplice	31	8	22	15	76
3.	SP 2 Piechowice*	23	10	24	15	72
4.	SP 5 Bolesławiec	22	6	20	12	60
5.	SP 1 Świeradów	34	9	8	6	57
6.	SP Gryfów Śl.	13	3	16	15	47
7.	SP 1 Bogatynia	13	4	14	12	43
8.	SP Janowice Wielkie	23	3	12	3	41
9.-10.	SP Opolno Zdrój	17	7	10	6	40
	SP Miskowice	23	6	8	3	40
11.	SP 2 Lubawka*	21	5	12	0	38
12.	SP Płóczki Górne	22	5	6	3	36
13.	SP Wleń	22	2	8	0	32
14.-15.	SP 3 Kamienna Góra	15	3	8	3	29
	SP Miłków	7	2	8	12	29
16.	SP 4 Zgorzelec*	16	2	10	0	28
17.-18.	SP Płakowice	13	5	8	0	26
	SP 1 Wojcieszów	19	1	6	0	26
19.-21.	SP Łomnica	14	2	2	6	24
	SP 1 Kowary	17	2	5	0	24
	SP 1 Świerzawa	14	1	6	3	24

* – szkoła już nie istnieje

2. GIMNAZJA (XXV-XL RAJD)

MIEJ-SCE	SZKOŁA	UDZIAŁ	WYRÓŻN.	I MIEJ-SCE	PU-CHAR	SUMA PKT.
		1 PKT.	1 PKT.	2 PKT.	3 PKT.	
1.	Gimnazjum Lubawka	10	6	10	9	35
2.	Gimn. Nr 1 Bogatynia	12	5	10	6	33
3.	Gimn. im. J P II Lwówek Śl.	10	2	14	6	32
4.	Gimn. nr 1 Zgorzelec	13	4	8	0	25
5.	Gimnazjum Świeradów Zdrój	6	0	8	9	23
6.	Gimn. przy I LO Jel. Góra	9	3	8	3	23
7.	Gimnazjum Kowary	11	2	4	0	17
8.-9.	Gimnazjum nr 2 Krotoszyn	3	5	3	3	14
	Gimnazjum Lwówek Śląski	8	2	4	0	14
10.	Gimnazjum Chełmsko Śląskie	7	2	2	0	11

3. SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

MIEJ-SCE	SZKOŁA	UDZIAŁ	WYRÓŻN.	I MIEJ-SCE	PU-CHAR	SUMA PKT.
		1 PKT.	1 PKT.	2 PKT.	3 PKT.	
1.	I LO Jelenia Góra	35	10	32	18	95
2.	II LO Jelenia Góra-Cieplice	26	9	14	6	55
3.	LO Kamienna Góra*	19	4	6	9	38
4.	ZS Ekon.-Tur. Jelenia Góra*	22	3	6	3	34
5.	ZS Elektron. Jelenia Góra*	14	4	6	9	33
6.	ZSTech. Mechanik Jel. Góra	21	5	6	0	32
7.	ZS Rol. Jel. Góra Sobieszów**	10	4	10	3	27
8.	ZS Gór. (Elektr.) Bolesławiec	13	2	2	9	26
9.	ZS Med. Bolesławiec**	11	3	6	3	23
10.	ZS Bud. (IV LO) Jel. Góra	12	1	10	0	23

* – szkoła od dawna niestartująca

** – szkoła już nie istnieje

Tabela 12: Szkoły (kluby) – zdobywcy głównych nagród Rajdu (przechodnich)

Nr Rajdu	Miejsce i rok zakończenia	Puchar Kuratora Oświaty	Nagroda ZOW (ZO) PTSM Jelenia Góra	Puchar Komandora Rajdu	Puchar Starosty Jeleniogórskiego	Puchar ZO ZNP Jelenia Góra	Puchar Prezydenta Jeleniej Góry
I	Piechowice`75	LO Cieplice	przyznawany od VII Rajdu	przyznawany od XI Rajdu	przyznawany od XXVI Rajdu	przyznawany od XXVII Rajdu	przyznawany od XXVIII Rajdu
II	Janowice Wlk.`76	ZS Gm. Świerzawa					
III	Kowary`77	LO Kamienna Góra					
IV	Sobieszów`78	LO Kamienna Góra					
V	Milków`79	LO Kamienna Góra #					
VI	Jeżów Sudecki`80	SP 1 Piechowice	ZS Górnichych Bolesławiec	przyznawany od VII Rajdu	przyznawany od XXVI Rajdu	przyznawany od XXVII Rajdu	przyznawany od XXVIII Rajdu
VII	Marciszów`81	SP 2 Piechowice	nie przyznano				
VIII	Karpacz`82	SP 1 Piechowice	ZS Rolniczych Jelenia Góra				
IX	Cieplice`83	SP Tomisław	ZS Górnichych Bolesławiec				
X	Piechowice`84	SP 2 Piechowice					
# – puchar zdobyty na własność							

Nr Rajdu	Miejsce i rok zakończenia	Puchar Kuratora Oświaty	Nagroda ZOW (ZO) PTSM Jelenia Góra	Puchar Komandora Rajdu (gimnazja)	Puchar Starosty Jeleniog. (szk. średnie)	Puchar ZO ZNP Jelenia Góra (trasy dziecięce)	Puchar Przyzenta Jeleniej Góry (szk. podst.)
XXXI	Mysłakowice '2005		przyznawano do XXIV Rajdu z Pucharem Komandora Rajdu (od XXVII Rajdu dla najlepszego gimnazjum)	Gymnasium Görlitz	II LO Jelenia Góra-Cieplce	KT „Niutek” Lwówek Śl.	SP Gryfów Śl.
XXXII	Kowary '2006			Gimnazjum Lubawka	I LO Jelenia Góra	Świećlica Śródown. Świeradow Zdrój	„Eko-Gryfki” SP Gryfów Śl. #
XXXIII	Szklarska Poręba '2007		przyznawany do XXIV Rajdu	Gimnazjum Świeradow Zdrój	I LO Jelenia Góra	SP Opolno	nie przyznano
XXXIV	Podgórzyn '2008			Gimnazjum Świeradow Zdrój	nie przyznano	SP 1 Bogatynia	„Eko-Gryfki” SP Gryfów Śl.
XXXV	Jezów Sudecki '2009			Gimn. przy I LO Jelenia Góra	nie przyznano	SP Miłków	SP 6 Jelenia Góra-Cieplce
XXXVI	Lwówek Śl. '2010			SKKT „Świeradowskie Orły”	ZSO i Z Lwówek Śl.	SP Miłków	SP 6 Jelenia Góra-Cieplce
XXXVII	Miłków '2011			Gimn. im. JP II Lwówek Śl.	I LO Jelenia Góra #	SP Opolno	SP 1 Bogatynia
XXXVIII	Stara Kamienica '2012			Gimnazjum Stara Kamienica	nie przyznano	SP Miłków	SP 1 Bogatynia
XXXIX	Wleń '2013			Gimn. im. JP II Lwówek Śl.	I LO Jelenia Góra	SP Miłków #	SKKT PTSM „Niu-tek” Lwówek Śl.
XL	Piechowice '2014			Gimn. nr 1 Bogatynia ##	nie przyznano	SP Opolno ##	SP 1 Piechowice ##

– puchar zdobyty na własność
– puchary zdobyte w 2014 roku w Piechowicach przyznano zwyciężskim drużynom na własność

Tabela 13: Puchary przyznawane jednorazowo z okazji Rajdów Jubileuszowych i niektóre inne nagrody jednorazowe

X Jubileuszowy Rajd Piechowice '84	SP 1 Piechowice – puchar ZG PTSM za zwycięstwo w punktacji 10-ciu Rajdów wśród szkół podstawowych
	LO Kamienna Góra – puchar miasta Piechowice za zwycięstwo w punktacji 10-ciu Rajdów wśród szkół średnich
	SP 2 Piechowice – Statuetka Żubra – nagroda ZW LOP w Jeleniej Górze dla najlepszej szkoły na trasach ochrony przyrody
	SP 1 Piechowice – nagroda Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Jeleniej Górze dla najlepszej szkoły na trasach ochrony zabytków
XX Jubileuszowy Rajd Piechowice '94	SP 1 Piechowice – puchar HSK „Julia” Piechowice za zwycięstwo w punktacji 20-lecia Rajdów wśród szkół podstawowych
	ZS Ekonom.-Turyst. Jelenia Góra – puchar miasta Piechowice za zwycięstwo w punktacji 20-lecia Rajdów wśród szkół ponadpodstawowych
	Puchary Komandora Rajdu dla najlepszych drużyn na trasach specjalnych w 20-leciu Rajdu: – SP 2 Piechowice – na trasach ochrony przyrody – SP 1 Piechowice – na trasach ochrony zabytków – SP 6 Jelenia Góra-Cieplce – na trasach dziecięcych – MDK „Grotolaz” Jelenia Góra – na trasach kolarskich
XXV Jubileuszowy Rajd Michałowice '99	SP 1 Piechowice – puchar Burmistrza Piechowic dla najlepszej szkoły 25-lecia Rajdu
	SP 6 Jelenia Góra-Cieplce – puchar Starosty Jeleniogórskiego dla najlepszej szkoły na trasach dziecięcych 25-lecia Rajdu
	KTK „Tramp” Wleń – puchar Burmistrza Piechowic dla najlepszej szkoły ponadgimnazjalnej XXV Rajdu
XXX Jubileuszowy Rajd Piechowice '2004	SP 1 Piechowice – puchar Posła na Sejm RP Michała Turkiewicza dla najlepszej szkoły podstawowej 30-lecia Rajdu
	I LO Jelenia Góra – puchar Posła na Sejm RP Olgierda Poniżnika dla najlepszej szkoły ponadgimnazjalnej 30-lecia Rajdu
	Gimnazjum Lubawka – puchar Burmistrza Piechowic Stanisława Ejnika dla najlepszego gimnazjum 30-lecia Rajdu
	MDK Jelenia Góra – puchar Prezesa ZG PTSM Henryka Gołębińskiego dla najlepszej drużyny klubowej 30-lecia Rajdu
	SP 2 Piechowice – puchar Prezesa ZO LOP Jelenia Góra Zdzisława Gasza dla najlepszej szkoły na trasach ochrony przyrody 30-lecia Rajdu
	SP 6 Jelenia Góra-Cieplce – puchar Przewodniczącego Rady Powiatu Jeleniogórskiego Zbigniewa Jakiela dla najlepszej szkoły na trasach dziecięcych 30-lecia Rajdu
	MDK „Grotolaz” Jelenia Góra – puchar Przewodniczącego Rady Miejskiej Piechowic Jana Gasza dla najlepszej drużyny na trasach kolarskich 30-lecia Rajdu
	KTK „Łapiguz” Siedlęcina – puchar Naczelnika WO i Wych. Jelenia Góra Ryszarda Wacha dla najlepszej drużyny na trasach InO 30-lecia Rajdu

Kowary` 2005	SP 6 Jelenia Góra-Cieplice – puchar Burmistrza Kowar za najlepszą wiedzę o Kowarach
Szklarska Poręba` 2007	Norbert Ferenc – puchar dyrektora LO w Szklarskiej Porębie Beaty Szehidewicz dla najmłodszego uczestnika Rajdu Maria Drozd – puchar organizatorów za 25-letnie kierowanie trasami Rajdu
Podgórzyn` 2008	Gimnazja: Lubawka i Chełmsko Śl. oraz Monika Jęczmieniak – nagroda „Fair play” za pomoc w ratowaniu młodocianego biegacza spotkanego na szlaku Gimnazjum Jerzmanki – statuetka wójta Gminy Podgórzyn Anny Latto za najlepszą wiedzę o Podgórzyźnie
Jeżów Sudeci` 2009	Piotr Norko ze Świerzawy i Marek Rybczyński z Southampton (Anglia) – puchary v-ce prezesa Zarządu Okręgu ZNP Jana Smoliry dla aktywnych organizatorów
Lwówek Śląski` 201	Armanda Kleinschmidt z SP 1 Bogatynia – puchar burmistrza Miasta i Gminy Lwówek Śl. Ludwika Kaziowa dla najlepszego znawcy Lwówka Śl.
Miłków` 2011	SP 1 Piechowice – puchar przewodniczącego Rady Powiatu Jeleniogórskiego za 100% udziału w Rajdach
Stara Kamienica` 2012	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabo Słyszących w Szczecinie – puchar członka ZG ZNP Jana Smoliry dla drużyny przyjeżdżającej z najdalszej odległości na Rajd SP 1 Piechowice – puchar prezesa Oddziału LOP Teresy Materny za 100% udział w Rajdach
Wleń` 2013	Maria Drozd – puchar członka ZG ZNP Jana Smoliry za wieloletni udział w rajdach, mimo dalekiego dojazdu z Krosna n. Wisłokiem
XL Jubileuszowy Rajd Piechowice` 2014	Komandor Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej Zdzisław Gasz otrzymał Specjalną Nagrodę Indywidualną (replikę szabli husarskiej) od Prezesa Zarządu Głównego PTSM Henryka Gołębiowskiego Komandor Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej Zdzisław Gasz – nagroda Burmistrza Piechowic dla za 40 lat kierowania Rajdem Komandor Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej Zdzisław Gasz – nagroda przedstawiciela ZO ZNP Jana Smoliry za 40 lat kierowania Rajdem SP 1 Piechowice – najlepsza szkoła podstawowa – puchar Starosty Jeleniogórskiego Jacka Włodygi Gimnazjum Lubawka – najlepsza szkoła gimnazjalna – puchar Starosty Lubańskiego Walerego Czarneckiego I Liceum Ogólnokształcące im. S. Żeromskiego w Jeleniej Górze – najlepsze w punktacji szkół ponadgimnazjalnych – puchar Posłanki na Sejm RP Zofii Czernow SP Opolno – najlepsza w punktacji na trasach dziecięcych – puchar Starosty Lwóweckiego Józefa Stanisława Mrówki SP nr 6 Jelenia Góra-Cieplice – najlepsza w punktacji na trasach dziecięcych – Puchar Burmistrza Piechowic Witolda Rudolfa SP Gryfów Śl. – najlepsza na trasach ochrony przyrody – puchar Dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego dr. Andrzeja Raja ILO w Jeleniej Górze – najlepsze na trasach ochrony przyrody – puchar Wiceprezesa WFOŚ i GW we Wrocławiu Bogumiły Turzańskiej-Chrobak Gimnazjum nr 1 w Zgorzelcu – najlepsze na trasach InO – puchar Prezydenta Jeleniej Góry Marcina Zawily.

VII LAUREACI WYRÓŻNIEŃ Z OKAZJI JUBILEUSZU 40-LECIA RAJDU

Po oficjalnym zakończeniu XL Rajdu na boisku Szkoły Podstawowej nr 1 w Piechowicach, organizatorzy i goście przenieśli się do położonej w pobliżu sali Ochotniczej Straży Pożarnej, gdzie odbyła się druga część uroczystości jubileuszowych. Na program spotkania (z udziałem ok. 100 osób) złożyły się:

- oficjalne przywitanie
- program artystyczny:
- występ trzykrotnej laureatki Regionalnego Przeglądu Piosenki Turystycznej i Ekologicznej w Zgorzelcu – Natalii Lis z Piechowic,
- inscenizacja pt. „Wędrowka przez świat” zaprezentowana przez dzieci z SP Nr 1 Piechowice a przygotowana przez nauczycielki: Barbarę Zajac, Sylwię Pogodzińską i Agnieszkę Treter-Kłyszyńską,
- uczczenie pamięci dawnych organizatorów i opiekunów, w tej grupie znaleźli się: Krystyna Januszkiewicz z Piechowic, Aleksander Sobierajski z Cieplic, Andrzej Morawski z Jeleniej Góry, Pelagia Werno z Kamiennej Góry, Ryszard Niedzielski z Marciszowa, Zbigniew Żądło z Bolesławca, Zdzisław Babkiewicz z Piechowic, Jerzy i Maciej Łokajowie z Jeleniej Góry, Józef Czurka z Cieplic, Jerzy Laskowski i Ludwik Anioł z Lubania, Krystyna Żakowska-Matusiak z Piechowic, Teofil Ligenza vel Ozimek z Jeleniej Góry, Zbyszko Brudniak z Kowar, Elżbieta Kowalska ze Zgorzelca i Kazimierz Kędroń z Miłkowa,
- wręczenie odznaczeń i wyróżnień
- poczęstunek turystyczny

Z OKAZJI 40-LECIA RAJDU WRĘCZONO WIELE ODZNACZEŃ I WYRÓŻNIEŃ.

Nominacje do odznaczeń państwowych otrzymali:

- Złoty Krzyż Zasługi: Ewa Parfianowicz (I LO Jelenia Góra)
- Srebrny Krzyż Zasługi: Marek Bergtraum (ZO PTSM)
- Brązowy Krzyż Zasługi: Paweł Kasprzyk (Lubawka), Tadeusz Prawelski (Zgorzelec), Krzysztof Walusiak (Piechowice)
- Złoty Medal „Za długoletnią służbę”: Jan Stapor (SSM „Halny”)

Ministerialne Odznaki Honorowe „Za zasługi dla turystyki” wręczyła Poseł Zofia Czernow następującym osobom:

- Marek Dąbek (ZO PTSM), Maria Drozd (Krosno n. Wisłokiem), Halina Kowaliszyn (SSM „Maciejówka”), Katarzyna Krawczenko (Gim, Nr 1 Bogatynia), Kazimierz Małek (d. ZS Górn. Bolesławiec)

Odznakę „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego” wręczyła wiceprzewodnicząca Sejmiku Dolnośląskiego Grażyna Malczuk następującym osobom:

Złota: Marek Łabędź (SP Opolno, ZO PTSM), Irena Sokołowska (Sobieszów ZO PTSM), Mirosław Kobiłka (Lwówek Śl. SP Nr2)

Srebrna: Teresa Fierkowicz (ZS Świeradów Zdrój, ZO PTSM), Mariola Kotowicz (SP Gryfów Śl., ZO PTSM, ZO LOP), Wojciech Król (Lwówek Śl. ZO PTSM), Marek Rybczyński (Piechowice, Southampton), Wenata Stawicka-Czerska (Porajów, działalność wydawnicza)

Komitet Organizacyjny Jubileuszowego XL Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej postanowił uhonorować za wieloletnią i zaangażowaną działalność następujące osoby:

Dyplom Honorowy 40-lecia Rajdu Za wieloletnią zaangażowaną działalność

1. Waldemar Andryszak (Zgorzelec)
2. Roman Baniewski (Piechowice)
3. Roman Binkiewicz (Bolesławiec)
4. Jerzy Frontczak (d. SSM „Wojtek”)
5. Renata Horbach (Piechowice)
6. Paweł Idzik (Wleń)
7. Marian Jabłoński (d. ZO PTSM)
8. Tadeusz Jarosz (SSM Łupki)
9. Agnieszka Korman (Piechowice, Wleń, Görlitz)
10. Mariusz Kowalczyk (Miszkowice)
11. Magda Krausiewicz-Fidor (SSM)
12. Krzysztof Król (Lwówek Śl.)
13. Barbara Lesiak (d. ZSET Jelenia Góra)
14. Maria Makarewicz (d. SP nr1 Piechowice)
15. Jolanta Małecka (d. SP nr 1 Piechowice)
16. Teresa Materny (ZO PTSM)
17. Elżbieta Matyszcak (Gim. Chełmsko Śl.)
18. Hanna Niespodziewany (SP nr 6 Cieplice)
19. Eugenia Niewęglowska (d. ZO PTSM)
20. Joanna Ożarska-Sroczyńska (d. ZO PTSM)
21. Maria Rudak (d. SSM „Skalnik”)
22. Ewa Sochacka (d. ZO PTSM)

23. Stanisław Sobiński (Sobieszów)
24. Maciej Stanisław (Piechowice)
25. Wenata Stawicka-Czerska (Porajów)
26. Czesława Stawska (d. ZO PTSM)
27. Irena Szarszoń (d. SSM „Liczyrzepa”)
28. Stanisław Trzpis (d. SSM Jarkowice)
29. Krystyna Wrona (ZO PTSM i LOP)
30. Adam Żurowski (SSM „Skalnik”)

Dyplom Honorowy 40-lecia Rajdu Za kilkuletni zaangażowany udział:

1. Gabriela Bartczak (Gimnazjum nr 1 Zgorzelec)
2. Urszula Jaskółowska (SP Miłków)
3. Krzysztof Marecki (SP Nr2 Lwówek Śl.)
4. Maciej Szczerepa (Gimnazjum Lwówek Śl.)

Dyplom Honorowy 40-lecia Rajdu Za wielkie zaangażowanie w organizacji zakończenia XL Rajdu:

1. Jarosław Bumażnik (UM. Piechowice)
2. Teresa Pierożyńska (ZO LOP)
3. Maria Skowron (SP nr 1 Piechowice)
4. Iwona Sobaś-Luźniak (UM. Piechowice)
5. Małgorzata Sztabińska (Piechowice – grawer)
6. Waldemar Wojtaś (OSP Piechowice)
7. Wojciech Zarówny (SP nr 1 Piechowice)

Brązowe Medale Zasługi Rajdowej:

1. Elżbieta Bilka (d. ZO PTSM)
2. Janusz Błaszczak (SP nr1 Bogatynia)
3. Barbara Boładź-Rodziewicz (Jelenia Góra)
4. Piotr Gryszel (d. Lwówek Śl., Jelenia Góra)
5. Radosław Iwaniec (Jelenia Góra)
6. Renata Jabłońska (Sobieszów)
7. Mieczysław Józefowicz (d. SP Płakowice)
8. Tomasz Karpiszyn (Lwówek Śl.)
9. Leszek Koprowski (Piechowice)
10. Agnieszka Korman (Piechowice/Wleń/Görlitz)
11. Małgorzata Krzyżak (Stara Kamienica, ZO PTSM)
12. Anna Matysiak (Gimnazjum Lubawka)
13. Jadwiga Niedbalska (d. SSM, ZO LOP)
14. Antoni Olszewski (Piechowice, ZO PTSM)
15. Anna Pękała (d. Miszkowice i Lubawka)
16. Tomasz Przybyło (LO Lwówek Śl.)

17. Anastazja Rams-Grodzka (Mirsk)
18. Jerzy Rubach (PTSM Kamienna Góra)
19. Beata Szyłejko (SP nr1 Piechowice)
20. Anna Walusiak (Piechowice)

Srebrne Medale Zasługi Rajdowej:

1. Mirosław Andrzejewski (Jelenia Góra)
2. Urszula Białach (Gim. nr 1 Zgorzelec)
3. Małgorzata Bugajny (SSM Karpacz)
4. Teresa Fierkiewicz (MZS Świeradów Zdrój)
5. Ewa Hołowińska (SP nr1 Bogatynia)
6. Aldona Hormańska-Laskowska (d. Lubawka)
7. Mirosław Kobiałka (d. Płóczki G., SP nr2 Lwówek Śl.)
8. Mariola Kotowicz (SP Gryfów Śl., ZO PTSM i LOP)
9. Mariusz Kowalczyk (d. SP Miskowice)
10. Halina Kowalishyn (SSM Maciejowiec)
11. Elżbieta Krausiewicz (ZO PTSM)
12. Elżbieta Krępska-Psujek (d. Piechowice, Lublin)
13. Wojciech Król (Lwówek Śl., ZO PTSM)
14. Kazimierz Małek (d. ZS Gór. Bolesławiec)
15. Małgorzata Polańska (Piechowice ZO PTSM)
16. Tadeusz Prawelski (ZO PTSM Zgorzelec)
17. Adam Rodziewicz (d. ZO PTSM, PTTK)
18. Rafał Rybczyński (Piechowice)
19. Sławomir Sobieski (Jelenia Góra)
20. Jan Stapor (SSM Kamień)
21. Dorota Szwedo (SP Opolno)
22. Agnieszka Treter-Kłyszynska (SP nr1 Piechowice)
23. Robert Wochna (Gimnazjum Zawidów)

Złote Medale Zasługi Rajdowej:

1. Danuta Bartosiewicz (Świeradów Zdrój, d. ZO PTSM)
2. Ewa Bienias (Gimnazjum Lubawka, d. SP nr2)
3. Marek Dąbek (Cieplice, ZO PTSM)
4. Romana Dobosz (Michałowice, ZO LOP)
5. Katarzyna Krawcenko (Gimnazjum Nr1 Bogatynia)
6. Piotr Norko (Świerzawa, ZO LOP)
7. Wiesław Polański (Piechowice, ZO PTSM)
8. Krzysztof Raczek (Piechowice, d. ZO PTSM)
9. Marek Rybczyński (d. Piechowice, Southampton Anglia)
10. Jan Smolira (Jelenia Góra ZNP)
11. Irena Sokołowska (Sobieszów, ZO PTSM)

Złote Medale Zasługi Rajdowej z Laurem:

1. Marek Bergtraum (Piechowice, ZO PTSM)
2. Maria Drozd (d. Jelenia Góra, Krosno n. Wisłokiem)
3. Zdzisław Gasz (Piechowice, ZO PTSM i LOP)
4. Paweł Kasprzyk (Lubawka, ZO LOP)
5. Marek Łabędź (SP Opolno, ZO PTSM i LOP)
6. Ewa Parfianowicz (I LO Jelenia Góra)
7. Krzysztof Walusiak (Piechowice, ZO PTSM)

Wzorowi gospodarze zakończeń Rajdów

Statuetki „Serce” otrzymali gospodarze dwóch zakończeń Rajdu

- Andrzej Dąbek – dyrektor SP i Gim. w Myslakowicach, d. dyrektor SP Karpniki za XXVI Rajd „Karpniki 2000” i XXXI Rajd „Myslakowice 2005” – fundator dziekan Dekanatu Szklarska Poręba ks. kan. Bogusław Sawaryn
- Ryszard Nowosielski – b. wicedyrektor ZSO w Kowarach za XXVIII Rajd „Kowary 2002” i XXXII Rajd „Kowary 2006” – fundator Prezes ZG PTSM Henryk Gołębiwski

Kryształowe Pucharki Fundacji HSK „Julia” w Piechowicach z imienną dedykacją otrzymali:

- Danuta Superson (I Rajd „Piechowice 1975”)
- Zbigniew Jakiel (XIV Rajd „Stara Kamienica 1988”)
- Antoni Olszewski (XX Rajd „Piechowice 1994”)
- Paweł Kasprzyk (XXI Rajd „Lubawka 1995”)
- Eugenia Kudera (XXII Rajd „Świeradów Zdrój 1996”)
- Anna Zębik (XXIII Rajd „Sosnówka 1997”)
- Romana Dobosz (XXV Rajd „Michałowice 1999”)
- Ewa Stefaniak-Bergtraum (XXIX Rajd „Karpacz 2003”)
- Lech Gancarek (XXX Rajd „Piechowice 2004”)
- Beata Szehidewicz (XXXIII Rajd „Szklarska Poręba 2007”)
- Aneta Watemborska (XXXIV Rajd „Podgórzyn 2008”)
- Anna Lityńska (XXXV Rajd „Jeżów Sudecki 2009”)
- Tomasz Przybyło (XXXVI Rajd „Lwówek Śl. 2010”)
- Jolanta Krawiec (XXXVII Rajd „Miłków 2011”)
- Wiesław Gierczyk (XXXIX Rajd „Wleń 2013”)
- Marzena Sasiada (XL Rajd „Piechowice 2014”)

Specjalną nagrodę indywidualną od Prezesa Zarządu Głównego PTSM Henryka Gołębiewskiego otrzymał Komandor 40-tu Rajdów Zdzisław Gasz. Była to replika szabli husarskiej z początku XVIII w. (jest kolekcjonerem polskich szablów).

Całość konferansjerki obu części zakończenia prowadził Krzysztof Raczek z Piechowic.

VIII FOTOGALERIA

XL JUBILEUSZOWEGO RAJDU

SSM „Złoty Widok” opuszczają rajdowicze z trasy nr 1

Nagrody na trasie nr 10 – przedszkoli

Laureaci Srebrnych Medali Zasługi Rajdowej

Radość najmłodszych uczestników Rajdu

Były v-ce prezes ZO LOP J. Szafran ogląda wystawkę 40-lecia Rajdu

Organizatorki z Piechowic

Spotkanie dawnych i obecnych organizatorów

Organizatorki z Piechowic

Tradycyjny raport kierowników tras

Jedna z drużyn rajdowych

Oficjalni i mniej oficjalni goście Rajdu

Zwyciężyli w konkursie krajoznawczym na swojej trasie

Drużyny z Bogatyni i Opolna zawsze w czołówce rajdowej

Posłanka Zofia Czernow i Ewa Parfianowicz z I LO Jelenia Góra

Zwycięska drużyna SP 1 Piechowice

Puchar dla najlepszej na trasach ochrony przyrody SP Gryfów Śl.

Pożegnalny występ komandora 40-tu Rajdów

Zdobywcy Brązowych Medali Zasługi Rajdowej

Komandor Rajdu przekazuje flagę rajdową T. Fierkowicz ze Świeradowa Zdroju

Laureaci Złotych Medali Zasługi Rajdowej

Kryształowe pucharki dla „wzorowych organizatorów zakończeń”

Zaduma nad przyszłością – Rajdu (Ania Walusiak)

Prezes PTSM H. Gołębiewski przekazuje replikę husarskiej szabli Komandorowi Rajdu

Oficjalna część spotkania w sali OSP Piechowice

Pełna sala byłych i aktualnych przyjaciół Rajdu

Zdobywcy ministerialnej Odznaki „Za zasługi dla turystyki”

Sala OSP Piechowice – miejsce uroczystości

Laureaci Odznaki „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego” (niektórzy)

**POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE**
ODDZIAŁ WRZEŚNIA
im. Henryka Kamińskiego
62-300 Września, ul. Dobrej Wzrostu 13
NIP 798-10-63-128 REG 639508117

Września, 05.09.2014 r.

Musisz żyć dla innych, jeśli chcesz

żyć z pożytkiem dla siebie.

Seneka Młodszy

Pan

Zdzisław Gasz

Komandor 40 Jubileuszowego

Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej

Serdecznie dziękujemy za zaproszenie na 40 Jubileuszowy Rajd Młodzieży Szkolnej. W imieniu Zarządu Oddziału PTTK we Wrześni i własnym pragniemy przekazać słowa szacunku i uznania dla Pana. Czterdzieści zorganizowanych rajdów to tysiące kilometrów pokonanych przez młodzież najpiękniejszymi trasami Kotliny Jeleniogórskiej i Karkonoszy. Udział młodych ludzi w przedsięwzięciu zakrojonym na tak szeroką skalę to niezrównanie lekcyj pokory w walce z własnymi słabościami oraz nauka ich przewyższania. Dzisiejsza młodzież potrzebuje nie tylko wiedzy, ale również poznania prawdziwych życiowych wartości, które Pan poprzez swoją pracę wskazuje. Z okazji Jubileuszu organizacji po raz czterdziesty Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej składamy gratulacje w uznaniu mądrej i owocnej pracy na rzecz kształtowania młodych serc i umysłów.

Sekretarz Oddziału PTTK

im. H. Kamińskiego we Wrześni

Sławomira Czarnecka

Prezes Oddziału PTTK

im. H. Kamińskiego we Wrześni

Henryk Czarnecki

Sponsorzy XL Rajdu

- Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze
- Starostwo Powiatowe w Lwówku Śl.
- Urząd Miasta Piechowice
- Nadleśnictwo w Szklarskiej Porębie
- Nadleśnictwo w Ruszowie
- Zarząd Okręgu Ligi Ochrony Przyrody w Jeleniej Górze z/s w Piechowicach
- Zarząd Oddziału „Ziemi Jeleniogórskiej” Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych w Jeleniej Górze z/s w Piechowicach
- Fundatorzy pucharów, medali i innych świadczeń:
 - Starostwo Powiatowe w Lubaniu
 - Urząd Miasta Jelenia Góra
 - Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych
 - Huta Szkła Kryształowego „Julia” Piechowice
 - Dyrekcja Karkonoskiego Parku Narodowego
 - Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej KPN w Szklarskiej Porębie
 - Dekanat w Szklarskiej Porębie
 - Zespół Szkół we Wleniu
 - Teresa Fierkowicz ze Świąradowa Zdroju
 - Marek Bergtraum z Piechowic

*Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
Komandor Rajdu
Zdzisław Gasz*

*Jedyny proporzec wydany w 40-letniej historii Rajdu
(autor projektu Stanisław Zajac z Piechowic)*

Jelenia Góra, 26 czerwca 2014r.

Starosta Jeleniogórski

PTS.0351.1.2014

Pan
Zdzisław Gasz
Prezes Zarządu Oddziału
Polskiego Towarzystwa Schronisk
Młodzieżowych
Jelenia Góra

Z zadowoleniem przyjąłem propozycję objęcia honorowym patronatem "XL Jubileuszowego Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej Piechowice'2014" organizowanego przez Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych.

Imponująca jest historia imprezy i ludzi zaangażowanych od lat w organizację tego Rajdu. Przy organizacji imprezy pracowało ponad 1000 osób, a Pan był Komandorem każdego Rajdu. Imponująca jest także ilość osób uczestniczących w Rajdzie - wraz z tegorocznym przekroczy liczbę 15.000.

Doceniając działania Oddziału PTSM w rozwój turystyki i edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży, które są bliskie Powiatowi Jeleniogórskiemu z satysfakcją przyjmuję propozycję uczestnictwa w Komitecie Honorowym Rajdu.

Życzę wielu sukcesów i satysfakcji z realizacji imprez promujących aktywny wypoczynek wśród dzieci i młodzieży.

STAROSTA
Jacek Wójcicka

Informator
www.piechowice.pl

PIECHOWICKI

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY ISSN 1731-5220 nr 10/14 PAŹDZIERNIK 2014r.

40 lat Kuratorki! str. 2

W NUMERZE:

MAGNETYZM str. 10

16 listopada
wybory str. 8-10

Remonty dróg
dobiegają końca str. 3

IX INDEKS NAZWISK

A

Andryszak Waldemar 124
Andrzejewska Zofia 35, 109
Andrzejewski Mirosław 73, 126
Anioł Ludwik 104-105, 123

B

Babkiewicz Zdzisław 30, 39, 123
Bałazy Zyta 52
Baniewski Roman 73, 124
Bartczak Gabriela 125
Bartkowiak Sylwia 111
Bartosiewicz Danuta 21, 22-23, 35, 40, 42, 73, 108, 109, 126
Bauer Michał 74
Bergtraum Marek 2, 13-14, 20, 29, 40, 42, 74, 123, 127
Białach Urszula 20, 64, 126
Bienias Ewa 20, 64, 113, 126
Bierowski Tadeusz 38
Bilska Elżbieta 21, 36, 80, 108, 125
Binkiewicz Roman 20, 34, 40, 64, 113, 114, 126
Bira Andrzej 42
Błaszczak Janusz 20, 64, 125
Bołądz-Rodziewicz Barbara 65, 114, 125

Borówka Agata 8

Breczko Halina 38, 110
Brol Ryszard 20, 37, 39
Brudniak Zbyszko 103-104, 109, 123
Bugajewicz Ewa 109
Bugajny Małgorzata 48, 51, 87, 126
Bumażnik Jarosław 125

C

Ciechanowicz Roman 45
Czarnecka Hania 7
Czarnecki Waldemar 2, 52, 122
Czernow Zofia 2, 51, 53, 122, 129
Czurka Józef 20, 25, 37, 101, 113, 114, 123

D

Dąbek Andrzej 27, 109, 110, 111, 127
Dąbek Marek 25, 40, 74, 124, 126
Dobosz Romana 37, 87, 109, 126, 127
Drozd Maria 21, 42, 43, 74-75, 122, 124, 127
Dudek Edward 38, 44
Dzimira Zbigniew 110

E

Ejnik Stanisław 39, 121

F

Ferenc Norbert 122
Fierkowicz Teresa 16, 43, 65, 113, 124, 126
Frontczak Jerzy 88, 124
Frydryk Franciszek 29, 81
Frys Janina 34, 109

G

Gancarek Lech 39, 127
Gasz Cecylia 35, 41, 110
Gasz Jan 39, 121
Gasz Renata 110
Gasz Zdzisław zbyt dużo
Geremek Roman 109, 110

Gierczyk Wiesław 50, 51, 110, 127
Gołębiewski Henryk
Grabias-Baranowska Zofia 37
Grabowiecka Kazimiera 30
Gryszel Piotr **3-4**, **9-10**, 40, 42, 81, 105, 125
Grzesik Monika 32, 110

H

Hac Anna 50, 113
Holz Mieczysław 41
Hołowińska Ewa 48, **66**, 112, 126
Horbacz Renata **81**, 109, 124
Hormańska-Laskowska Aldona 51, **75**, 126

I

Idzik Paweł 124
Iwaniec Radosław 75, 125

J

Jabłońska Renata 66, 113, 125
Jabłoński Marian 32, **81-82**, 109, 124
Jagiello Danuta 36
Jakiel Zbigniew 33, 39, 51, 109, 121, 127
Januskiewicz Krystyna 21, **100**, 108, 123
Jarosz Tadeusz **88**, 124
Jaskółowska Urszula 51, 113, 114, 125
Jaskółowski Leonard 44
Jaśniewicz Barbara 39
Jaworska Janina 32
Jęczmieniak Monika 122
Józefowicz Mieczysław **24-26**, **66-67**, 125
Juszczyk Grażyna 32

K

Kaczmarczyk Andrzej 34
Karpiszyn Tomasz **75**, 125
Karpnicka Edyta 111

Kasperczak Helena 48
Kasprzyk Elżbieta 109
Kasprzyk Paweł 2, **14-16**, 35, 40, 51, 82, 109, 109, 123, 127
Kaszuba Danuta 30, 48, 109
Kaziów Ludwik 46, 122
Kędroń Kazimierz 30, 48, **103**, 109, 123
Kędziora Zenon 25, 36
Kibin Katarzyna 110
Kleinschmidt Amanda 122
Kobiałka Mirosław 20, 33, **67**, 113, 124, 126
Konopka Józefa 32, 114
Koprowski Leszek **76**, 125
Korenkiewicz Anna 39
Korman Agnieszka 41, **67**, 114, 124, 125
Kotliński Jarosław 41
Kotowicz Mariola 50, **68**, 113, 124, 126
Kowalczyk Mariusz 20, 68, 113, 114, 124, 126
Kowalewska Elżbieta 32, **101**, 114, 123
Kowaliszyn Halina **88-89**, 124, 126
Kowalski Michał 33
Kozioł Anna 114
Krakowiak Grażyna 38, 110
Krausiewicz Elżbieta **18-19**, 40, 82-84, 100, 124
Krausiewicz Krzysztof 109, 126
Krausiewicz-Fidor Magda 52, 124
Krawcenko Katarzyna 5, 40, 68-69, 113, 126
Krawiec Jolanta 47, 48, 110, 127
Krępska-Psujek Elżbieta **76**, 126
Król Krzysztof 124
Król Wojciech **76**, 124, 126
Krukowska Eyta 111
Krzyżak Małgorzata **83**, 109, 125
Kudera Eugenia 35, 109, 127
Kułacz Leonarda 34, 109

L

Laskowski Jerzy 32, **99**, 123
Latto Anna 44, 48, 122
Lesiak Barbara 19, 29, 108, 124
Leszczawski Stanisław 109
Leszczyńska Justyna 111
Ligenza vel Ozimek Teofil 3, 19, 21, 22, 28, 29, 30, 37, 38, 41, **102**, 123
Lipawski Robert 39
Lis Natalia 123
Lisowski Karol 29
Lityńska Anna 41, 110, 127
Lulkiewicz Stefan 110

Ł

Łabędź Marek 20, 33, 64, 69, 72, 113, 114, 124, 127
Łażniak Marek 51
Łokaj Jerzy **99**, 114, 123
Łokaj Maciej **109**, 123
Łozowski Wojciech 111

M

Maćkowiak Teresa 48, 103
Makarewicz Maria 30, 31, **69**, 113, 124
Malczuk Grażyna 53, 124
Małecka Jolanta 30, 69, 113, 114, 124
Małek Kazimierz 20, 31, **70**, 113, 124, 126
Maniecka Magdalena 111
Marecki Krzysztof 113, 125
Marszałek Anna 111
Matelewska Marta 111
Materny Teresa 50, 122, 124
Matuszewska Bożena 45
Matysiak Anna 83, 108, 125
Matyszczak Elżbieta 124
Matyszczuk Dagmara 111
Mazur Rafał 53
Mądry Krystyna 48, 108
Mendocha Mariusz 51, 53

Mężyk Halina 33, 109
Michalska Marta 111
Migacz-Gwiaździńska Sylwia 77
Mikołajczak Henryka 38, 109
Mikrut Marek 23
Morawski Andrzej 19, 29, **100**, 108, 123
Morman Władysław 32
Mościcki Bogdan 51
Mrówka Józef Stanisław 2, 51, 52
Musiałowska Marta 111

N

Narbutowicz Przemysław 111
Nalewajko Tadeusz **102**, 123
Niedbalska Jadwiga 89, 109, 125
Niedzielski Ryszard 31, **100**, 109, 123
Niespodziewany Hanna **70**, 113, 114, 124
Niespodziewany Mirosław 113
Niewęgłowska Eugenia 33, 124
Norko Piotr **16-17**, 21, 24, 30, 32, 40, 42, 51, **77**, 122, 126
Nowosielski Ryszard **23-24**, 38, 41, 110, 127

O

Olszewski Antoni 35, 84, 109, 125, 127
Otfinowska Krystyna 2
Ożarska-Sroczyńska Joanna 34, 84, 109, 124

P

Papierzański Teofil 111
Parfianowicz Ewa 45, 50, **70-71**, 113, 114, 123, 127
Pezda Janusz 38
Pękała Anna 20, **71**, 125
Pierożyńska Teresa 108, 125
Pietrowski Zdzisław 38, 40
Piwowarczyk Kamila 111

Płoński Henryk 23
Poczynek Wojciech 49
Pogodzińska Sylwia 27, 113, 123
Pokój Jerzy 34
Polański Wiesław 36, 51, **84**, 108, 126
Polańska Małgorzata **77**, 126
Poniżnik Olgierd 39, 121
Prawelski Tadeusz 20, 51, **77**, 123, 126
Przybyło Tomasz 46, 71, 110, 113, 125, 127

R

Raczek Krzysztof 39, **85**, 108, 110, 113, 126, 127
Raj Andrzej 2, 52, 122
Rajkowski Dariusz 42
Rams-Grodzka Anastazja 78, 126
Ręba Romuald 30, 32, 41, 110
Rodziewicz Adam, 21, 33, 42, 43, 45, 78, 114, 126
Rubach Jerzy **11-12**, 40, 78, 108, 126
Rudak Maria **89**, 124
Rudolf Witold 2, 52, 53, 122
Rybczyński Marek 79, 122, 124, 126
Rybczyński Rafał **79**, 126
Rydz Janina 20, 113
Rynkiewicz Danuta 33, 109

S

Saczkowska Jadwiga 34
Sadowski Grzegorz 114
Sadowski Marek 31, 114
Sagirow Ina 36, 109
Salawa Mariola 110
Sawaryn Bogusław 2, 52, 53
Sąsiada Marzena 53, 110, 127
Skorupa Agnieszka 110
Skowron Maria 53, 125
Słowińska Alicja 49, 110
Smętek Teresa 45

Smolira Jan 32, 49, 50, **72**, 122, 126
Sobaś-Luźniak Iwona 125
Sobierajski Aleksander **101**, 123
Sobieski Sławomir 79, 108, 124
Sobiński Stanisław 23, 125
Sochacka Ewa **85**, 108, 124
Sokalskie Agnieszka, Barbara **8-9**
Sokołowska Irena 21, 36, **85-86**, 108, 109, 124, 126
Spolnik Adam 50, 111
Stanisz Maciej 125
Stawicka-Czerska Wenata 2, 51, 124, 125
Stawska Czesława 36, **86**, 108, 125
Stawski Piotr 111
Stąpor Jan **89-90**, 123, 126
Stebelski Marian 36
Stefaniak-Bergtraum Ewa 39, 110, 127
Superson Danuta 109, 127
Szarszoń Irena **90**, 125
Szczerepa Maciej 113, 125
Szehidewicz Beata 42, 110, 122, 127
Szpecht Marek 21
Sztabińska Małgorzata 125
Szurek Zofia 114
Szwedo Dorota **72**, 114, 126
Szybalska-Taraszkiewicz Mariola 109
Szyłejko Beata **72**, 126
Szymańska Maria 88

Ś

Ślimakowski Krzysztof 111
Śliwa Kazimierz 30
Świątek Zofia 49

T

Treter-Kłyszyńska Agnieszka **86**, 111
Trzpis Stanisław **90**, 125
Turkiewicz Michał 26, 39
Turzańska-Chrobak Bogumiła 2, 52, 53, 122

U

Urbańczyk Genowefa 91
Użycki Zygmunt 109

W

Wach Ryszard 44, 121
Walusiak Anna 51, **79-80**, 109, 126
Walusiak Krzysztof 21, 25, 33, 42, **80**, 123, 127
Watemborska Aneta 43, 44, 110, 127
Werno Pelagia 30, 32, **100**, 113, 123
Wiatrowski Zenon 109
Wierzbicka Dominika 17
Wiśniewski Marek 30
Wiśniewski Waldemar 114
Włodyga Jacek 2, 20, 39, 42, 43, 48, 49, 51, 122
Wochna Robert 20, **72-73**, 126
Wojtaś Waldemar 125
Wrona Krystyna **86-87**, 108, 125
Wrzał Janusz 33, 53

Z

Zając Barbara 123
Zając Stanisław 30, 32, 41, 110
Zamojska Danuta **91**
Zarówny Wojciech 125
Zawiła Marcin 2, 35, 122
Zębik Anna 36, 109, 127
Zielińska Jolanta 111
Zieliński Rafał 110
Ziemniak Włodzimierz 36, 109
Zwada Anna 32
Zych Artur 46

Ż

Żakowska-Matysiak Krystyna 31, **100**, 114, 123
Żądło Zbigniew 33, **99**, 123
Żurko Zbigniew 109
Żurowski Adam 51, **91**, 125

SPIS TREŚCI

I WSTĘP	3
II O RAJDZIE NAPISALI... ..	5
III CZY WIECIE, ŻE... ..	29
IV CIEKAWY SYLWETKI	62
A. KOMANDOR CZTERDZIESTU JELENIOGÓRSKICH RAJDÓW MŁODZIEŻY SZKOLNEJ	62
B. OPIEKUNOWIE DRUŻYN	64
C. KIEROWNICY I ZASTĘPCY KIEROWNIKÓW TRAS	73
D. SZTAB/ORGANIZATORZY	80
E. GOSPODARZE SZKOLNYCH SCHRONISK MŁODZIEŻOWYCH	87
V BYLI Z NAMI	99
VI RAJD W LICZBACH I FAKTACH	108
VII LAUREACI WYRÓŻNIEŃ Z OKAZJI JUBILEUSZU 40-LECIA RAJDU	123
VIII FOTOGALERIA XL JUBILEUSZOWEGO RAJDU	128
IX INDEKS NAZWISK	147

Reprezentanci miasta i gminy Bogatynia

Trofea 40-lecia

